

Ústav zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Z d r a v o t n i c t v í
České republiky
2003

ve statistických údajích

Červenec 2004

Pokud není uvedeno jinak, uvedené údaje jsou za Českou republiku za rok 2003.

Použití krátkých výtahů z této publikace v dalších pracích je dovoleno za předpokladu úplného citování zdroje. Pro publikování grafů, map nebo většího objemu informací z této publikace je nutný souhlas Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky, Palackého náměstí 4, P.O.BOX 60, 128 01 Praha 2.

Internetové stránky: www.uzis.cz

© ÚZIS ČR, Praha 2004

ISSN 0862-5883

ISBN 80-7280-385-9

Předmluva

Publikaci „Zdravotnictví České republiky 2003 ve statistických údajích“ připravil Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR) z údajů Národního zdravotnického informačního systému a navazujících mimorezortních zdrojů, zejména Českého statistického úřadu a České správy sociálního zabezpečení. Podkladem pro mezinárodní srovnání byla databáze Světové zdravotnické organizace Zdraví pro všechny (verze leden 2004).

Pokud není uvedeno jinak, jsou data publikována souhrnně za všechna zdravotnická zařízení všech rezortů, kde je poskytována péče a za která jsou data k dispozici (bez ohledu na zřizovatele). Demografické údaje a údaje o zdravotním stavu publikované podle územního členění jsou uváděny podle místa bydliště, s výjimkou pracovní neschopnosti (údaje podle sídla zaměstnavatele). Údaje o zdravotnických zařízeních a pracovnících jsou uváděny podle sídla zdravotnického zařízení.

Uspořádání a vnitřní struktura kapitol letošní publikace se od loňské zásadně neliší. Pouze do kapitoly Obyvatelstvo a jeho pohyb byla nově zařazena tabulka vývoj střední délky života a kapitola Mezinárodní srovnání byla rozšířena o tabulku obsahující údaje o věkové struktuře obyvatelstva, počtu živě narozených na 1 000 obyvatel a o úhrnné plodnosti ve vybraných evropských státech.

Všem pracovníkům, kteří se podíleli na zpracování této publikace patří poděkování.

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky,
Praha, červenec 2004

Obsah

1.	Obyvatelstvo a jeho pohyb.....	7
1.1	Vývoj počtu obyvatel.....	8
1.2	Věkové složení obyvatelstva	9
1.3	Vývoj demografických ukazatelů	10
1.4	Vývoj střední délky života	12
1.5	Základní demografické ukazatele v krajích a okresech.....	13
1.6	Zemřelí a úmrtnost podle příčin smrti	16
1.7	Vývoj užívání antikoncepce a ukazatelů potratovosti	18
2.	Zdravotní stav	20
2.1	Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2002	21
2.2	Vývoj incidence vybraných infekčních a pohlavních nemocí	26
2.3	Vývoj počtu léčených diabetiků	29
2.4	Nově hlášené nemoci z povolání.....	30
2.5	Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu	31
2.6	Vrozené vady.....	32
2.7	Vývoj hlášených případů pracovní neschopnosti	33
2.8	Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech	34
2.9	Ukončené případy pracovní neschopnosti	38
2.10	Hospitalizovaní v nemocnicích podle příčin hospitalizace.....	39
2.11	Vývoj počtu orgánových transplantací a kardiologických operací	40
2.12	Vývoj počtu provedených dialýz a dialyzačních lůžek	40
2.13	Ambulantní péče v ambulantních a lůžkových zařízeních.....	41
3.	Zdravotnická zařízení	42
3.1.1	Celkový přehled zdravotnických zařízení	44
3.1.2	Přehled zdravotnických zařízení v krajích	46
3.2	Vývoj počtu lůžek.....	50
3.3	Vývoj využití lůžkového fondu nemocnic.....	51
3.4	Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení.....	52
3.5	Vývoj počtu lékařů	54
3.6	Počet lékařů a lůžek v krajích.....	55
3.7	Vývoj počtu lékařů a farmaceutů - fyzické osoby	57
3.8	Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti.....	58
3.9.1	Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií	60
3.9.2	Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií v krajích.....	62
3.10	Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení	67
4.	Výdaje na zdravotnictví.....	71
4.1	Vývoj celkových výdajů na zdravotnictví	72
4.2	Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví.....	72
4.3	Vývoj počtu lékáren a výdejen.....	73
4.4	Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků	74

5. Mezinárodní srovnání.....	75
5.1 Věková struktura obyvatelstva, živě narození a úhrnná plodnost ve vybraných evropských zemích.....	76
5.2 Kojenecká úmrtnost ve vybraných evropských zemích.....	77
5.3 Střední délka života ve vybraných evropských zemích.....	80
5.4 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských zemích.....	82
Definice pojmů.....	84

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytl.

Nula (0; 0,0; 0,00) znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce.

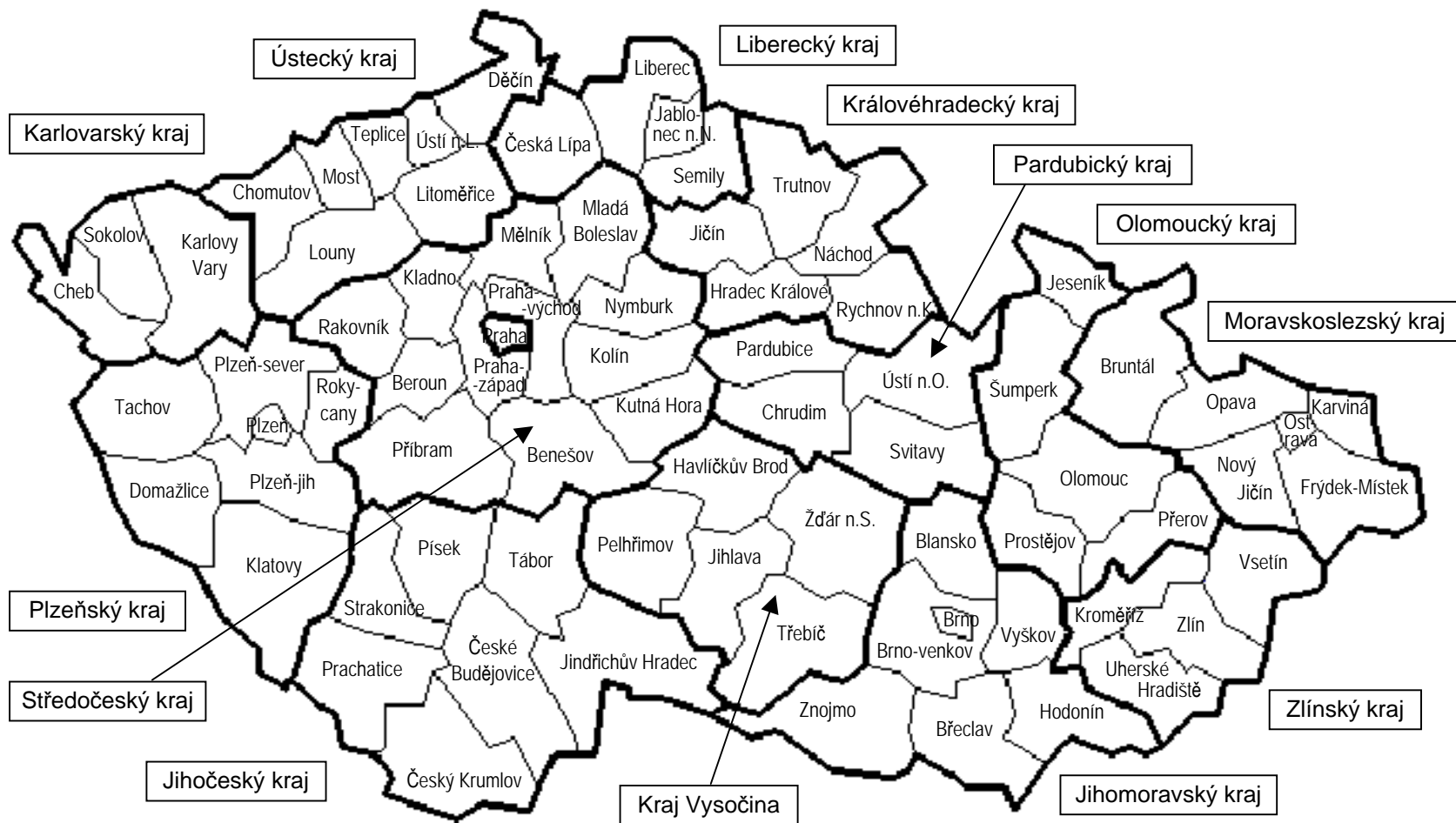
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Zkratky

AR	- anestézie a resuscitace
ČSÚ	- Český statistický úřad
DDD/1000/d	- definovaná denní dávka na 1 000 obyvatel a den
HDP	- hrubý domácí produkt
LDN	- léčebna pro dlouhodobě nemocné
OLÚ	- odborný léčebný ústav
MF ČR	- Ministerstvo financí ČR
MKN	- Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů
MZ ČR	- Ministerstvo zdravotnictví ČR
NZIS	- Národní zdravotnický informační systém
NzP	- nemoci z povolání
PAD	- perorální antidiabetika
PL	- praktický lékař
PN	- pracovní neschopnost
přep. p.	- přepočtený počet
SZP	- střední zdravotničtí pracovníci
TBC	- tuberkulóza
TRN	- tuberkulóza a respirační nemoci
UPT	- umělé přerušování těhotenství
ÚZIS ČR	- Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
VZP	- Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZN	- zhoubný novotvar

Územní členění České republiky

1. Obyvatelstvo a jeho pohyb

Počet obyvatel České republiky se v roce 2003, poprvé od roku 1993, opět zvýšil. K nárůstu počtu obyvatel došlo v důsledku kladného migračního přírůstku (ve výši 25,8 tisíc osob), který převýšil přirozený úbytek o 8,2 tisíce obyvatel. K 31.12.2003 tak Česká republika měla 10 211 455 obyvatel.

Rok 2003 byl již desátým rokem v řadě, kdy došlo k úbytku obyvatel přirozenou měnou, tzn., že počet zemřelých převýšil počet narozených. Zemřelo o 17,6 tisíce osob více, než kolik se živě narodilo dětí. Oproti roku předchozímu se přirozený úbytek zvýšil o 2,1 tisíce, v přepočtu na 1 000 obyvatel dosáhl hodnoty - 1,7.

Proces stárnutí populace se dále prohloubil, a to zejména v důsledku dalšího poklesu počtu dětí ve věku 0 - 14 let. Podíl dětské populace na celkovém počtu obyvatel klesl na 15,2 %. Podíl osob ve věku 65 let a více zůstal na hodnotě roku minulého, a to 13,9 %. Na 100 dětí ve věku do 14 let připadalo 91,6 osob starších 64 let, oproti 89,2 v roce 2002.

K typickým rysům současného populačního vývoje patří dále pokles sňatečnosti. Počet sňatků dosáhl znovu historického minima, poprvé od roku 1918 se dostal pod 50 tisíc. Bylo uzavřeno 48,9 tisíce sňatků, což představuje oproti roku 1990 pokles o 46 %.

Zatímco sňatečnost zaznamenává pokles, v rozvodovosti k obdobnému trendu nedochází. Po výrazném poklesu počtu rozvodů v důsledku legislativní úpravy v zákoně o rodině v roce 1999, se počet rozvodů opět zvyšuje. Počet rozvodů v roce 2003 činil 32,8 tisíce a přiblížil se dosavadnímu maximu z roku 1996, kdy zatím poprvé byla překročena hranice 33 tisíc.

Počet narozených dětí se, stejně jako v roce předchozím, opět zvýšil. Přesto porodnost v České republice zůstává na velmi nízké úrovni a patří k nejnižším v Evropě i ve světě. Počet živě narozených dětí činil 93 685, což je o 899 více ve srovnání s rokem 2002 a je to nejvyšší počet od roku 1995. Dále se zvýšil i podíl dětí narozených mimo manželství, a to na 28,5 % (z 25,3 % v roce 2002).

Dlouhodobý příznivý trend v počtu potratů, který začal v roce 1989, dále pokračoval. Bylo hlášeno 39 644 potratů, což je o 3,3 % méně oproti roku 2002. Umělá přerušena těhotenství (UPT) z tohoto počtu představovala 68,4 %, v absolutních počtech 27 122; ve srovnání s rokem 2002 se jejich počet snížil o 6 %. Miniinterrupce se na celkovém počtu UPT podílely 80 %. Počet samovolných potratů se v posledních letech pohybuje kolem 11 tisíc. Pozitivní vývoj potratovosti souvisí se zvyšujícím se podílem žen užívajících antikoncepci. V roce 2003 užívalo lékařsky sledovanou antikoncepci (hormonální nebo nitroděložní) 47 % žen ve fertilním věku (tj. ve věku 15 - 49 let).

Počet zemřelých se proti roku 2002 zvýšil o 3 tisíce a překročil tak po šesti letech opět hranici 110 tisíc. Zemřelo 111 288 osob. Hrubá míra úmrtnosti se zvýšila z 10,6 v roce 2002 na hodnotu 10,9. Na zvýšeném počtu zemřelých měla značný podíl chřipková epidemie z února a března. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní. Zhruba polovinu úmrtí mají za následek nemoci oběhové soustavy a čtvrtinu novotvary, podíl obou těchto nejčtetnějších příčin se v roce 2003 mírně snížil. Třetí místo zaujímají vnější příčiny (resp. poranění a otravy), u kterých naopak došlo k mírnému zvýšení podílu, na 6,6 %.

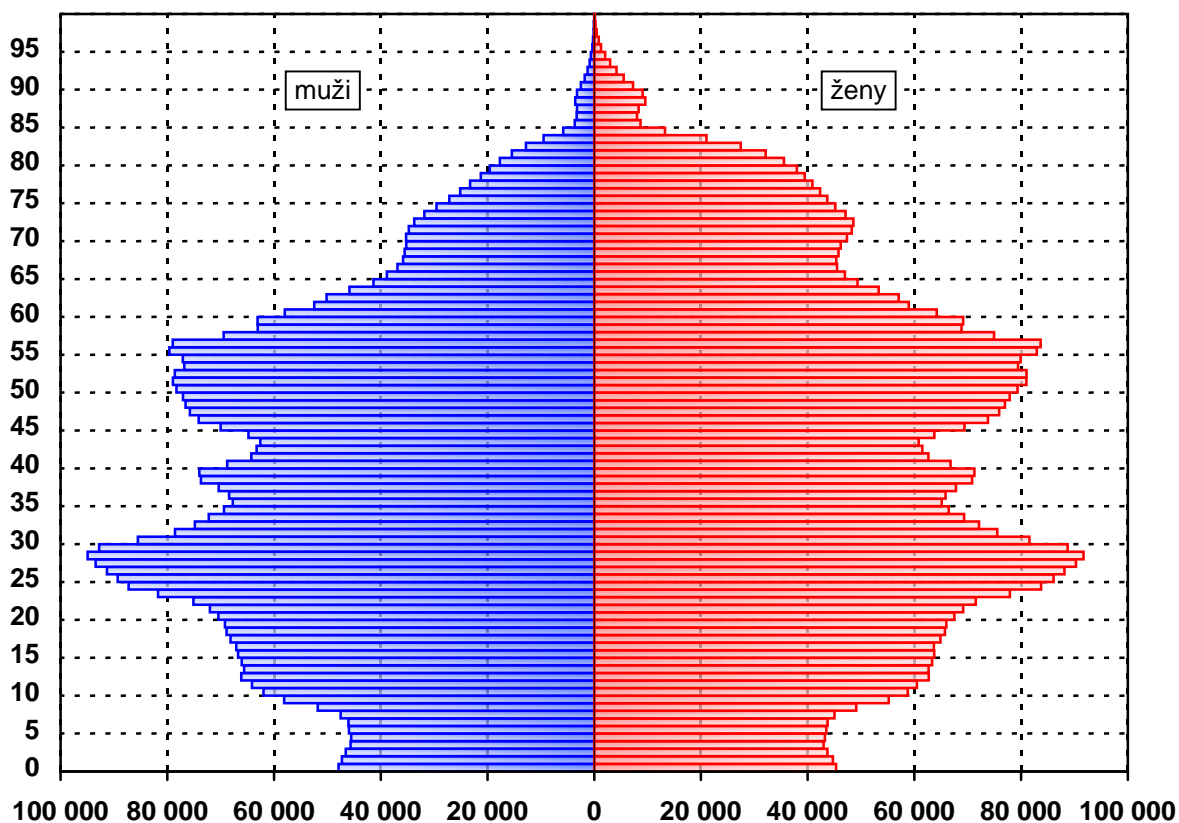
Kojenecká úmrtnost opět zaznamenala snížení, došlo k poklesu na historicky nejnižší hodnotu, a to 3,9 promile. Novorozenecká úmrtnost klesla o 0,3 promile na 2,4 promile.

Střední délka života při narození se v posledních třech letech téměř nemění, v roce 2003 činila u mužů 72,0 let, u žen 78,5 let.

Tab. 1.1 Vývoj počtu obyvatel

Rok	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12.		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1950	4 337 698	4 587 424	8 925 122	4 365 519	4 613 335	8 978 854
1960	4 707 764	4 952 054	9 659 818	4 717 364	4 962 013	9 679 377
1970	4 749 128	5 056 029	9 805 157	4 750 499	5 059 168	9 809 667
1980	5 011 039	5 315 753	10 326 792	4 988 799	5 303 918	10 292 717
1985	5 016 376	5 320 366	10 336 742	5 018 861	5 321 474	10 340 335
1990	5 036 486	5 326 254	10 362 740	5 036 872	5 327 252	10 364 124
1995	5 020 163	5 310 596	10 330 759	5 016 515	5 304 829	10 321 344
1996	5 014 667	5 300 686	10 315 353	5 012 085	5 297 052	10 309 137
1997	5 010 531	5 293 111	10 303 642	5 008 730	5 290 395	10 299 125
1998	5 007 480	5 287 463	10 294 943	5 005 435	5 284 186	10 289 621
1999	5 002 823	5 279 961	10 282 784	5 001 062	5 277 036	10 278 098
2000	4 999 326	5 273 177	10 272 503	4 996 731	5 269 815	10 266 546
2001	4 978 951	5 245 241	10 224 192	4 967 986	5 238 450	10 206 436
2002	4 964 598	5 236 176	10 200 774	4 966 706	5 236 563	10 203 269
2003	4 968 189	5 233 462	10 201 651	4 974 740	5 236 715	10 211 455

Věkové složení obyvatelstva k 1.7.

Tab. 1.2 Věkové složení obyvatelstva

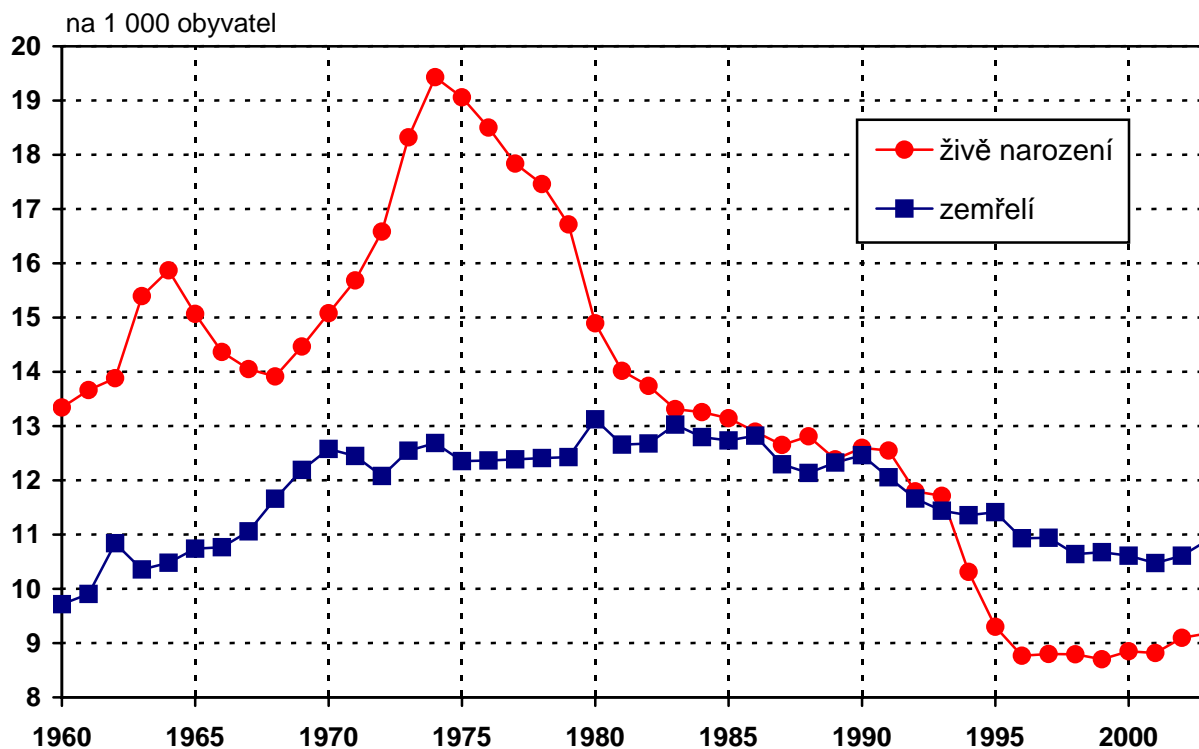
Věková skupina	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12.		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
0	47 909	45 361	93 270	48 099	45 593	93 692
1-4	185 046	174 785	359 831	186 180	175 791	361 971
5-9	249 466	236 731	486 197	241 968	229 467	471 435
10-14	323 873	308 078	631 951	321 600	305 777	627 377
15-19	340 074	324 140	664 214	339 746	324 295	664 041
20-24	386 530	369 962	756 492	378 523	361 536	740 059
25-29	461 743	445 088	906 831	462 235	445 981	908 216
30-34	380 536	365 119	745 655	392 656	375 982	768 638
35-39	354 259	340 995	695 254	352 534	338 943	691 477
40-44	323 697	315 592	639 289	326 823	317 651	644 474
45-49	373 551	374 019	747 570	368 086	368 302	736 388
50-54	389 786	400 852	790 638	387 933	398 949	786 882
55-59	354 173	379 644	733 817	360 330	385 250	745 580
60-64	247 838	283 037	530 875	256 226	291 807	548 033
65-69	182 293	230 007	412 300	182 049	229 493	411 542
70-74	165 098	236 626	401 724	164 503	234 325	398 828
75-79	116 374	204 453	320 827	116 713	203 356	320 069
80-84	61 182	129 585	190 767	64 889	137 674	202 563
85-89	16 926	43 840	60 766	15 701	40 580	56 281
90-94	7 025	22 170	29 195	7 082	22 456	29 538
95+	810	3 378	4 188	864	3 507	4 371
Celkem	4 968 189	5 233 462	10 201 651	4 974 740	5 236 715	10 211 455
0-14	806 294	764 955	1 571 249	797 847	756 628	1 554 475
15-49	x	2 534 915	x	x	2 532 690	x
15-64	3 612 187	3 598 448	7 210 635	3 625 092	3 608 696	7 233 788
65+	549 708	870 059	1 419 767	551 801	871 391	1 423 192

Tab. 1.3 Vývoj demografických ukazatelů

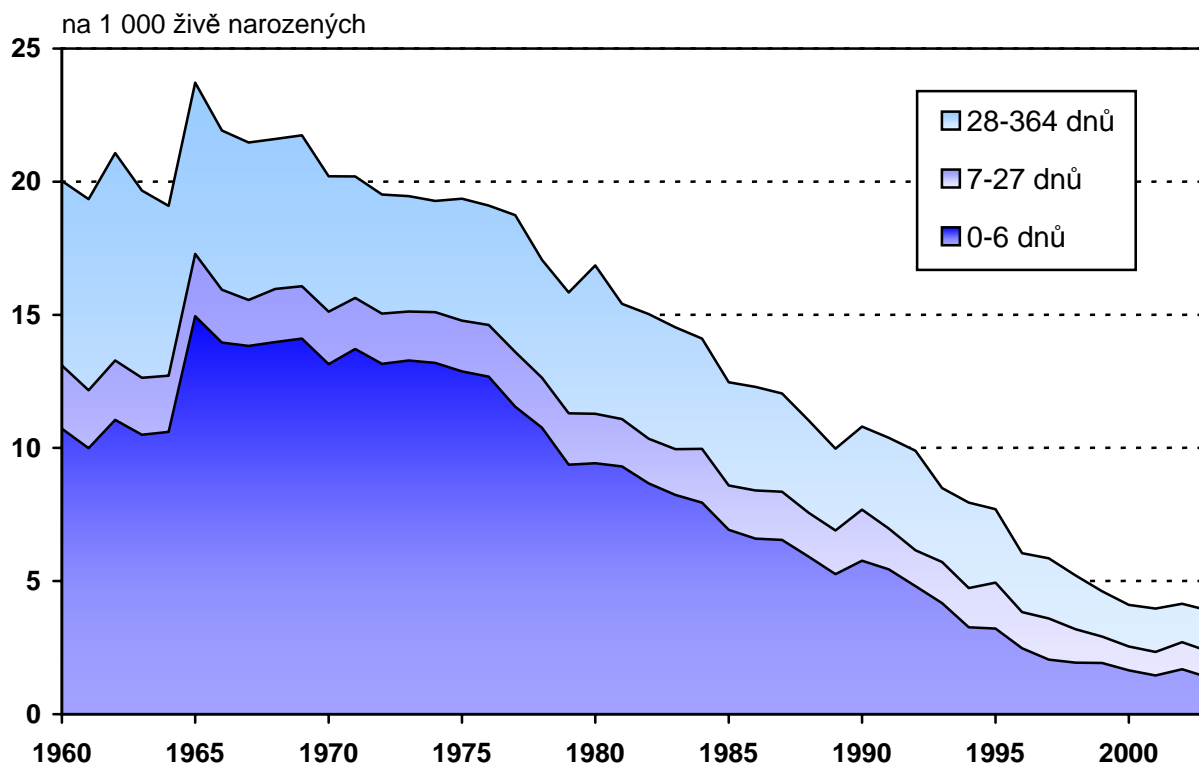
Rok	Sňatky	Rozvody	Potraty ¹⁾	Mrtvě narození	Živě narození	Zemřelí			Přirozený přírůstek
						celkem	do 1 roku	do 28 dnů	
absolutně									
1960	74 173	12 970	85 213	1 282	128 879	93 863	2 581	1 688	35 016
1970	90 624	21 516	89 509	1 028	147 865	123 327	2 987	2 235	24 538
1980	78 343	27 218	87 032	864	153 801	135 537	2 592	1 735	18 264
1985	80 653	30 489	100 192	607	135 881	131 641	1 694	1 167	4 240
1990	90 953	32 055	123 695	530	130 564	129 166	1 410	1 003	1 398
1995	54 956	31 135	60 143	300	96 097	117 913	740	475	- 21 816
2000	55 321	29 704	44 894	259	90 910	109 001	373	231	- 18 091
2001	52 374	31 586	42 481	263	90 715	107 755	360	212	- 17 040
2002	52 732	31 758	40 992	261	92 786	108 243	385	251	- 15 457
2003	48 943	32 824	39 644	272	93 685	111 288	365	221	- 17 603
	na 1 000 obyvatel		na 100 narozených	na 1 000 narozených	na 1 000 obyvatel		na 1 000 živě narozených		na 1 000 obyvatel
1960	7,7	1,3	65,5	9,8	13,3	9,7	20,0	13,1	3,6
1970	9,2	2,2	60,1	6,9	15,1	12,6	20,2	15,1	2,5
1980	7,6	2,6	56,3	5,6	14,9	13,1	16,9	11,3	1,8
1985	7,8	2,9	73,4	4,4	13,1	12,7	12,5	8,6	0,4
1990	8,8	3,1	94,4	4,0	12,6	12,5	10,8	7,7	0,1
1995	5,3	3,0	62,4	3,1	9,3	11,4	7,7	4,9	- 2,1
2000	5,4	2,9	49,2	2,8	8,8	10,6	4,1	2,5	- 1,8
2001	5,1	3,1	46,7	2,9	8,9	10,5	4,0	2,3	- 1,7
2002	5,2	3,1	44,1	2,8	9,1	10,6	4,1	2,7	- 1,5
2003	4,8	3,2	42,2	2,9	9,2	10,9	3,9	2,4	- 1,7

¹⁾ v letech 1960 a 1970 bez mimoděložních těhotenství

Vývoj počtu živě narozených a zemřelých

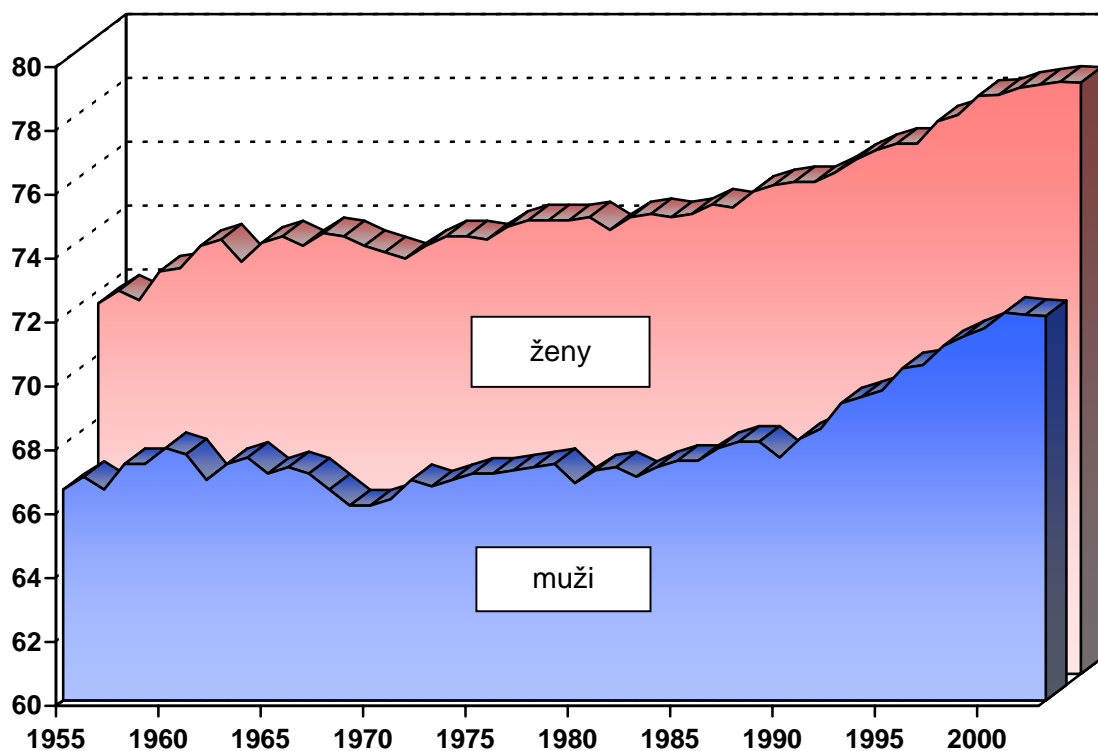
Vývoj úmrtnosti dětí ve věku do 1 roku

Tab. 1.4 Vývoj střední délky života

Rok	Střední délka života							
	při narození		ve věku 15 let		ve věku 45 let		ve věku 65 let	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
1955	66,60	71,60	54,50	59,00	26,90	30,50	12,20	13,90
1960	67,90	73,40	55,10	60,10	27,50	31,40	12,50	14,50
1970	66,10	73,00	53,20	59,70	25,70	30,90	11,10	14,10
1980	66,80	73,90	53,50	60,30	25,70	31,20	11,20	14,30
1985	67,50	74,70	53,80	60,80	25,90	31,70	11,50	14,70
1990	67,60	75,40	53,70	61,30	25,80	32,30	11,60	15,20
1995	69,70	76,60	55,60	62,40	27,60	33,30	12,70	16,00
1996	70,40	77,30	56,10	62,90	27,90	33,80	13,10	16,40
1997	70,50	77,50	56,20	63,10	28,10	34,00	13,20	16,60
1998	71,13	78,06	56,76	63,61	28,54	34,38	13,42	16,92
1999	71,40	78,13	56,96	63,65	28,72	34,40	13,60	16,91
2000	71,65	78,35	57,19	63,81	28,92	34,60	13,72	17,09
2001	72,07	78,41	57,58	63,82	29,29	34,63	13,95	17,09
2002	72,07	78,54	57,60	63,99	29,28	34,77	13,93	17,16
2003	72,03	78,51	57,53	63,93	29,19	34,68	13,84	17,14

Vývoj střední délky života při narození

Tab. 1.5 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

Území	Počet obyvatel k 1.7.		Standardizovaná úmrtnost		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1999-2003		
Hl.m.Praha	552 660	609 191	1 024,7	650,8	2,9	1,8	39,0
Benešov	45 885	47 319	1 208,8	719,2	3,0	1,5	42,4
Beroun	37 508	38 872	1 190,9	783,4	3,6	1,5	45,2
Kladno	73 132	77 189	1 184,6	737,0	4,1	2,2	47,8
Kolín	46 630	49 017	1 293,9	798,0	5,4	3,3	38,1
Kutná Hora	35 959	37 310	1 080,3	709,7	2,3	1,3	42,9
Mělník	46 541	48 545	1 198,1	726,6	5,1	1,5	47,1
Mladá Boleslav	55 996	57 977	1 092,0	694,1	2,1	1,2	37,3
Nymburk	41 321	43 683	1 212,0	767,4	4,1	3,1	29,7
Praha-východ	48 566	50 874	1 300,5	783,9	3,1	2,2	36,5
Praha-západ	42 886	44 883	1 120,9	678,6	3,5	1,8	34,8
Příbram	52 649	54 508	1 334,2	744,5	2,8	2,1	38,5
Rakovník	26 587	27 567	1 236,5	825,5	3,0	1,7	39,1
Středočeský kraj	553 660	577 744	1 206,2	743,1	3,6	2,0	40,2
České Budějovice	87 277	91 324	1 041,3	668,9	4,8	2,3	44,2
Český Krumlov	29 827	29 969	1 241,7	711,2	4,0	3,0	49,1
Jindřichův Hradec	45 497	47 305	1 118,2	710,1	5,0	3,6	37,9
Písek	34 318	35 974	1 118,4	612,5	5,7	3,5	41,1
Prachatice	25 649	25 813	1 287,6	786,1	2,4	1,2	42,2
Strakonice	34 091	35 486	1 109,2	685,0	2,7	2,3	36,4
Tábor	50 220	52 208	1 139,3	734,0	4,0	1,8	41,8
Jihočeský kraj	306 879	318 079	1 121,8	693,2	4,3	2,5	42,1
Domažlice	29 081	29 828	1 295,5	731,6	3,3	2,2	37,4
Klatovy	42 997	44 618	1 185,2	743,0	4,1	2,0	43,1
Plzeň-město	78 927	85 287	1 113,1	695,0	3,5	2,2	54,1
Plzeň-jih	33 759	34 371	1 156,2	697,5	6,2	2,4	49,2
Plzeň-sever	36 254	37 192	1 237,6	736,3	3,9	3,0	45,4
Rokycany	22 358	23 171	1 001,1	783,7	7,8	3,7	50,3
Tachov	25 565	25 899	1 288,0	798,1	4,5	2,0	45,9
Plzeňský kraj	268 941	280 366	1 168,3	727,0	4,4	2,4	47,5
Cheb	43 648	45 752	1 143,5	784,1	6,1	4,4	50,7
Karlovy Vary	58 990	62 342	1 155,3	834,2	4,7	3,2	45,2
Sokolov	46 201	47 145	1 260,8	777,8	5,0	2,6	57,6
Karlovarský kraj	148 839	155 239	1 179,3	802,9	5,2	3,4	50,8

Tab. 1.5 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

Území	Počet obyvatel k 1.7.		Standardizovaná úmrtnost		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1999-2003		
Děčín	65 666	68 027	1 320,6	791,6	6,8	4,5	52,4
Chomutov	61 349	63 475	1 504,3	803,8	6,4	4,0	53,2
Litoměřice	56 495	58 132	1 301,0	717,4	5,5	3,8	42,8
Louny	42 202	43 552	1 403,9	829,1	5,8	3,1	47,7
Most	56 971	59 693	1 323,6	884,6	7,3	4,7	59,1
Teplice	61 722	65 041	1 365,5	865,3	5,0	3,6	65,5
Ústí nad Labem	57 063	60 463	1 273,6	785,2	5,9	2,9	53,2
Ústecký kraj	401 468	418 383	1 353,2	808,4	6,1	3,8	53,8
Česká Lípa	52 083	53 911	1 275,5	765,8	5,0	3,0	53,4
Jablonec nad Nisou	42 465	45 449	1 200,2	762,6	5,4	3,7	51,2
Liberec	76 491	81 644	1 131,4	674,1	4,1	2,1	49,1
Semily	36 749	38 304	1 139,0	720,6	2,4	2,1	38,4
Liberecký kraj	207 788	219 308	1 180,4	721,7	4,3	2,7	49,0
Hradec Králové	76 931	82 407	996,3	640,6	3,1	1,9	56,3
Jičín	37 795	39 409	1 114,3	658,1	3,8	2,6	41,8
Náchod	54 585	57 797	1 034,4	701,5	4,9	3,5	42,0
Rychnov n. Kněžnou	38 685	40 241	1 091,6	659,7	3,4	2,6	33,7
Trutnov	58 566	61 304	1 327,7	729,5	2,7	1,8	43,3
Královéhradecký kraj	266 562	281 158	1 099,6	677,3	3,5	2,4	44,8
Chrudim	51 519	53 309	1 170,8	686,4	3,6	1,7	38,2
Pardubice	77 849	82 612	1 052,7	662,6	4,0	2,8	28,8
Svitavy	50 351	51 805	1 232,3	726,2	5,4	3,6	42,6
Ústí nad Orlicí	68 355	70 589	1 081,7	710,0	4,0	2,5	35,9
Pardubický kraj	248 074	258 315	1 119,2	691,1	4,2	2,6	35,6
Havlíčkův Brod	46 881	47 902	1 103,7	735,0	2,4	1,4	39,6
Jihlava	53 290	54 973	1 168,9	669,8	4,5	3,5	41,0
Pelhřimov	35 864	36 730	1 073,5	719,0	4,4	2,8	42,2
Třebíč	57 680	59 261	1 154,3	630,9	4,9	3,4	35,6
Žďár nad Sázavou	62 057	62 934	1 082,7	663,4	4,4	3,2	30,9
Vysočina	255 772	261 800	1 117,9	679,4	4,2	2,9	37,2

Tab. 1.5 Základní demografické ukazatele v krajích a okresech

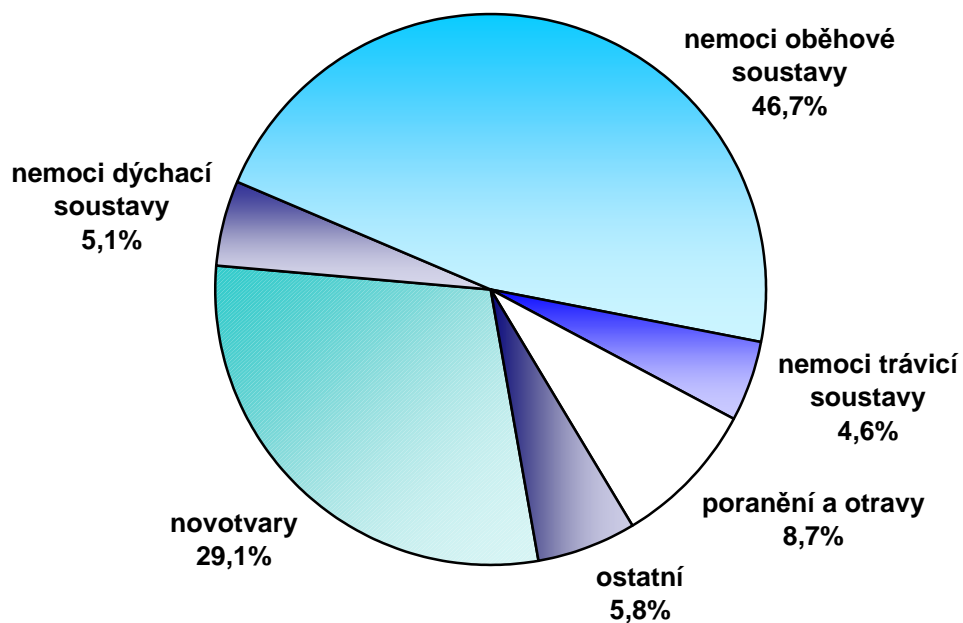
Území	Počet obyvatel k 1.7.		Standardizovaná úmrtnost		Úmrtnost		Potraty na 100 naroz.
	muži	ženy	muži	ženy	kojenec.	novoroz.	
					1999-2003		
Blansko	52 729	54 786	1 113,0	660,4	3,7	2,8	34,8
Brno-město	175 117	194 598	1 004,5	643,4	3,8	2,5	40,4
Brno-venkov	79 474	82 675	1 115,9	703,0	3,7	2,8	31,7
Břeclav	60 228	62 920	1 239,0	700,1	2,3	1,7	46,5
Hodonín	77 588	80 773	1 253,6	594,2	4,2	3,0	42,9
Vyškov	42 568	44 172	1 182,0	666,6	2,4	0,8	40,6
Znojmo	56 032	58 009	1 150,4	663,4	3,1	1,9	39,6
Jihomoravský kraj	543 736	577 933	1 115,6	655,5	3,5	2,4	39,4
Jeseník	20 864	21 346	1 190,1	658,8	1,6	1,0	39,8
Olomouc	108 170	115 822	1 050,9	639,2	3,5	1,5	35,6
Prostějov	53 056	56 424	1 203,6	733,7	3,7	2,5	38,6
Přerov	65 516	69 270	1 140,6	666,1	5,2	3,9	40,8
Šumperk	61 797	63 962	1 183,9	657,2	4,6	3,0	40,3
Olomoucký kraj	309 403	326 824	1 133,8	667,0	4,0	2,4	38,4
Kroměříž	52 437	55 403	1 255,9	766,7	3,6	2,2	41,5
Uherské Hradiště	70 264	73 774	1 209,9	702,8	2,7	1,4	33,4
Vsetín	71 541	74 722	1 222,8	681,8	4,2	3,2	40,8
Zlín	94 205	99 954	1 083,3	634,0	3,0	1,6	36,9
Zlínský kraj	288 447	303 853	1 176,5	685,8	3,3	2,1	37,8
Bruntál	51 351	52 922	1 376,2	773,2	5,2	3,1	48,0
Frýdek-Místek	110 898	115 673	1 303,8	699,9	4,7	2,7	37,3
Karviná	136 149	140 627	1 319,2	749,9	4,8	2,7	49,3
Nový Jičín	78 120	81 297	1 331,1	731,3	5,0	3,0	31,1
Opava	88 154	92 470	1 235,1	705,9	5,7	3,6	39,4
Ostrava-město	151 288	162 280	1 262,0	723,1	5,1	3,3	42,7
Moravskoslezský kraj	615 960	645 269	1 296,1	726,9	5,0	3,1	41,5
Česká republika	4 968 189	5 233 462	1 164,8	703,5	4,1	2,6	42,2

Tab. 1.6 Zemřelí a úmrtnost podle příčin smrti

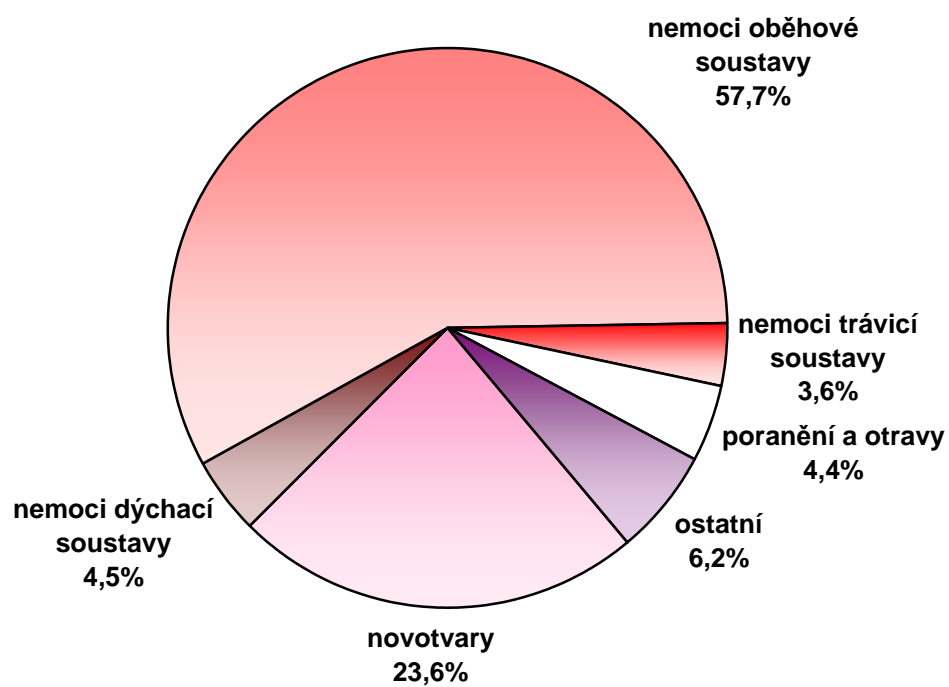
Kapitola (MKN 10)	Zemřelí			Úmrtnost na 100 000 obyvatel			Standardizovaná úmrtnost		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	166	140	306	3,3	2,7	3,0	3,4	1,8	2,5
II. Novotvary	16 278	13 086	29 364	327,6	250,0	287,8	321,0	177,4	235,5
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a ... imunity	42	57	99	0,8	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	633	855	1 488	12,7	16,3	14,6	12,7	10,5	11,6
V. Poruchy duševní a poruchy chování	130	34	164	2,6	0,6	1,6	2,4	0,5	1,4
VI. Nemoci nervové soustavy	972	1 085	2 057	19,6	20,7	20,2	19,7	14,9	17,0
VII. Nemoci oka a očních adnex	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Nemoci oběhové soustavy	26 110	31 955	58 065	525,5	610,6	569,2	568,5	384,3	461,8
X. Nemoci dýchací soustavy	2 822	2 464	5 286	56,8	47,1	51,8	59,6	30,8	42,3
XI. Nemoci trávicí soustavy	2 591	2 016	4 607	52,2	38,5	45,2	50,7	27,4	38,4
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	6	9	15	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a poj. tkáně	11	21	32	0,2	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	660	797	1 457	13,3	15,2	14,3	13,9	9,7	11,3
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	4	4	x	0,1	0,0	x	0,1	0,0
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období	117	76	193	2,4	1,5	1,9	3,9	2,7	3,3
XVII. Vrozené vady, deformace a chrom. abnormality	65	62	127	1,3	1,2	1,2	2,0	2,0	2,0
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	429	300	729	8,6	5,7	7,1	8,8	4,1	6,3
XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (= XIX. Poranění a otravy)	4 848	2 447	7 295	97,6	46,8	71,5	96,2	35,3	64,1
Celkem	55 880	55 408	111 288	1 124,8	1 058,7	1 090,9	1 164,8	703,5	899,5

Struktura zemřelých podle příčin smrti

muži

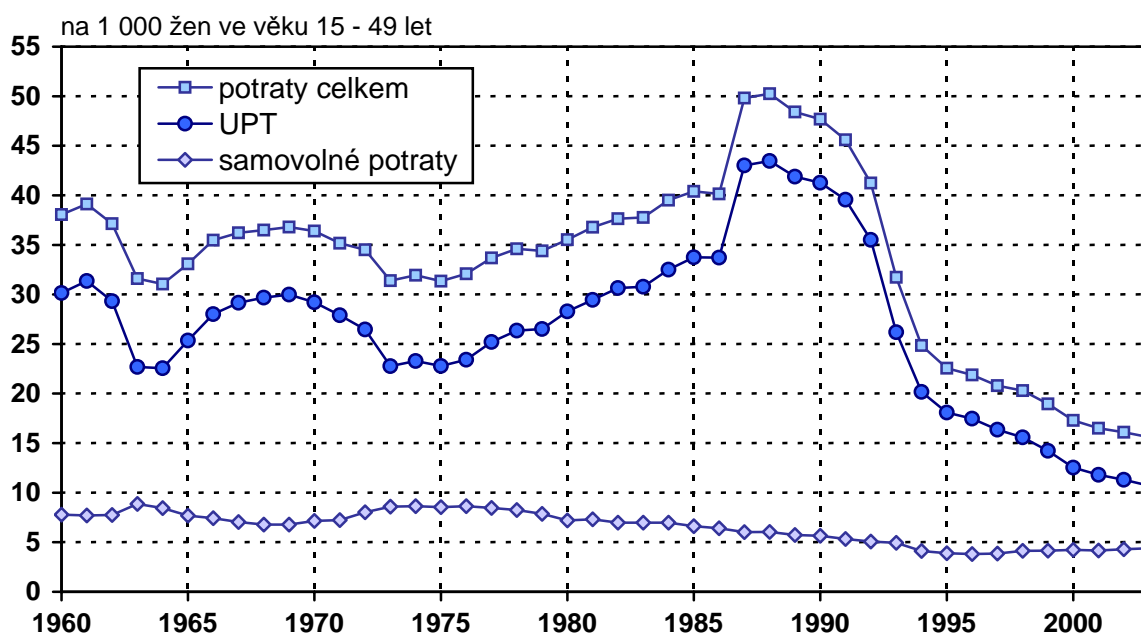
ženy

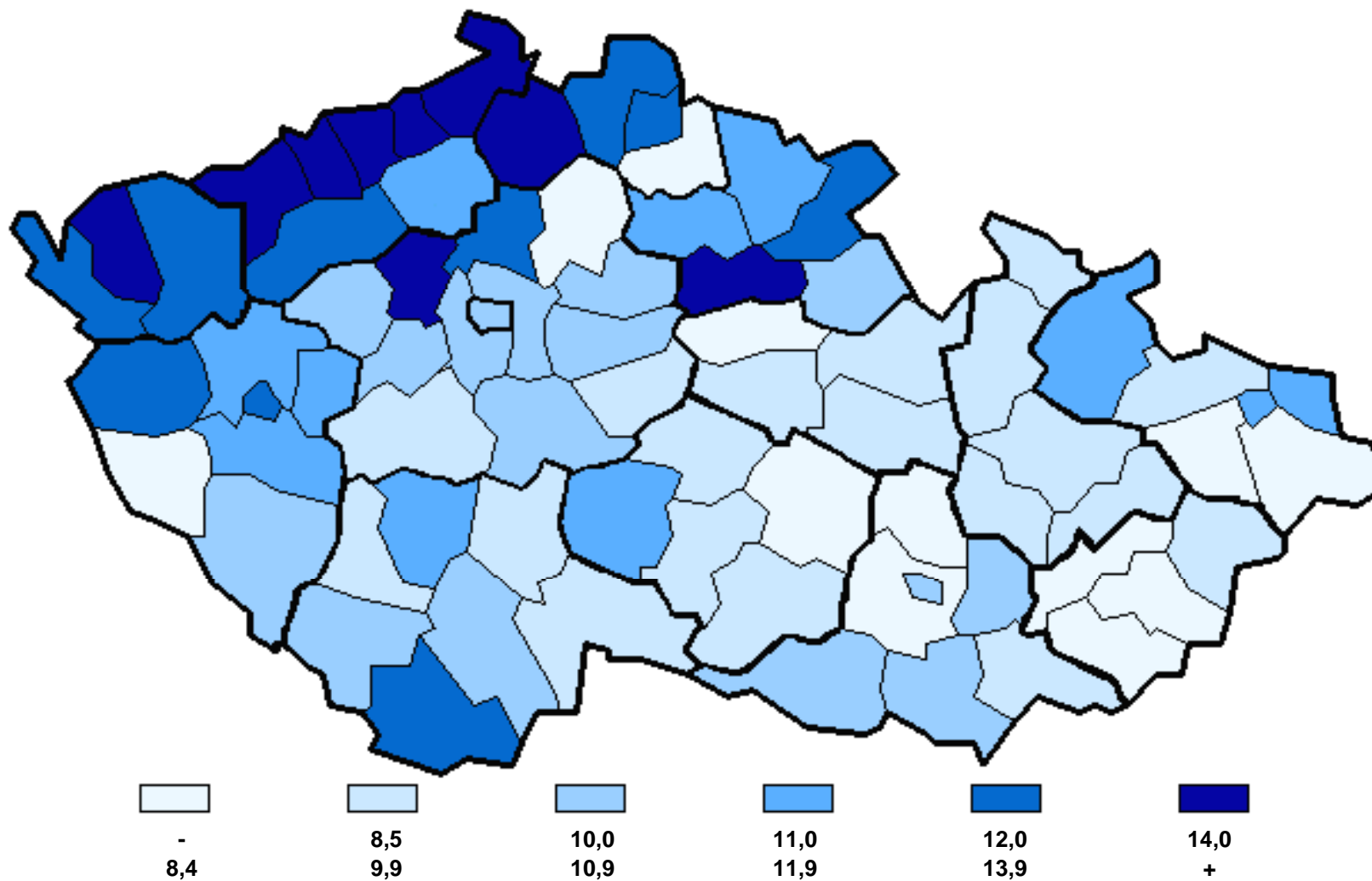
Tab. 1.7 Vývoj užívání antikoncepce a ukazatelů potratovosti

Rok	Ženy užívající antikoncepci k 31.12.	Potraty				
		celkem	z toho			
			umělá přerušení těhotenství celkem	ze zdr.důvodů	samovolné potraty	mimoděložní těhotenství
absolutně						
1975	391 212	76 612	55 511	10 105	20 812	270
1980	493 125	87 032	68 930	13 274	17 561	529
1985	530 483	100 192	83 042	15 626	16 281	835
1990	454 609	123 695	107 131	9 428	14 656	1 893
1995	723 031	60 143	48 286	11 679	10 397	1 448
2000	1 009 402	44 894	32 530	6 338	10 972	1 377
2001	1 084 432	42 481	30 358	5 877	10 769	1 352
2002	1 139 042	40 992	28 850	5 429	10 853	1 266
2003	1 195 325	39 644	27 122	5 214	11 235	1 233
na 1 000 žen ve fertilním věku (15-49 let)						
1975	161,0	31,5	22,8	4,1	8,5	0,1
1980	203,2	35,7	28,3	5,5	7,2	0,2
1985	215,0	40,7	33,8	6,4	6,6	0,3
1990	174,3	47,7	41,3	3,6	5,6	0,7
1995	271,1	22,6	18,1	4,4	3,9	0,5
2000	390,1	17,3	12,5	2,4	4,2	0,5
2001	424,2	16,5	11,8	2,3	4,2	0,5
2002	448,3	16,1	11,3	2,1	4,3	0,5
2003	472,0	15,6	10,7	2,1	4,4	0,5

Vývoj obecných měř potratovosti

Počet umělých přerušení těhotenství na 1 000 žen fertilního věku

2. Zdravotní stav

Tato kapitola, která čerpá z údajů Národního zdravotnického informačního systému (NZIS), se snaží nabídnout částečnou odpověď na to, jak se vyvíjel zdravotní stav obyvatelstva v roce 2003.

Nejzávažnějším onemocněním u nás jsou nemoci oběhové soustavy - mají za následek více než polovinu úmrtí (52 %) a jsou nejčastější příčinou hospitalizace. Nejobávanějším onemocněním jsou zhoubné novotvary (ZN), které jsou druhou nejčastější příčinou úmrtí. Statistické sledování výskytu ZN prochází několikerým ověřováním, proto jsou k dispozici data s ročním zpožděním. V roce 2003 můžeme hodnotit pouze předběžné údaje za rok 2002. Počet nově hlášených případů onemocnění mužů (na 100 tis.) se meziročně zvýšil o 4 %, počet onemocnění žen (na 100 tis.) o 0,5 %. Tento nárůst byl částečně ovlivněn stárnutím populace, dále včasnější a přesnější diagnostikou, ale i přesto je zřejmé, že zhoubné novotvary postihují stále více lidí. Dlouhodobě je vyšší incidence ZN u mužů než u žen, v roce 2002 činil tento rozdíl 7 %. Nejčastěji diagnostikovaným onkologickým onemocněním u mužů byl ZN kolorekta, dále ZN průdušnice, průdušky a plíce a ZN prostaty. Podle předběžných dat došlo v roce 2002 ke zvratu v pořadí na prvních dvou místech. U žen byl nejrozšířenější ZN prsu, dále ZN kolorekta a ZN hrdla děložního.

Vážnou a v populaci často se vyskytující zdravotní zátěží je diabetes mellitus, který každoročně postihuje více obyvatel. V roce 2003 bylo dispenzarizováno 6 726 osob na 100 tis. obyvatel, v porovnání s rokem předchozím došlo ke zvýšení o 2,9 %.

Incidence závažných infekčních onemocnění - virové encefalitidy přenášené klíšťaty a hepatitidy zaznamenala mírný pokles, projevil se zde výsledek snahy redukovat jejich výskyt zejména pomocí vakcinace. Došlo opět k poklesu počtu incidence salmonelóz, bylo hlášeno o 4 % případů méně proti předchozímu roku. Tuberkulóza se v České republice dostává postupně do stadia likvidace - v roce 2003 bylo zaznamenáno nejméně nově hlášených onemocnění v celé sledované historii (1 162 případů).

Jak se odrazila nemocnost v počtu hospitalizovaných, v počtu ambulantních ošetření a v pracovní neschopnosti? Počet případů hospitalizace vzrostl u mužů o 4,5 %, u žen o 3,8 %, průměrná ošetrovací doba celkem se zkrátila o 0,2 dne. Počet ambulantních ošetření na 100 obyvatel každým rokem mírně vzrůstá, za poslední čtyři roky o 2,5 %.

Počet hlášených případů pracovní neschopnosti vzrostl z 80,37 případu na 100 pojištěnců v roce 2002 na 81,66 případu v roce 2003, v časové řadě od roku 1996 je to ale třetí nejnižší hodnota. Pracovní neschopnost trvala v průměru 30,45 dne, průměrně denně chybělo v práci 6,81 % pracovníků, což je v časové řadě od roku 1996 nejvyšší hodnota. Nepřítomnost v práci měřená procentem pracovní neschopnosti byla nejvyšší v Moravskoslezském a Zlínském kraji. Nejčastější příčinou pracovní neschopnosti byla chřipka (431 tis. případů, došlo k nárůstu o 55 % proti roku 2002), dále akutní infekce horních cest dýchacích (380 tis.) a dorzalgie - bolesti zad (333 tis.).

Počet dispenzarizovaných onemocnění, tj. onemocnění s nutností trvalého lékařského dohledu, u dětí a dorostu se od roku 2000 mírně zvyšuje. V roce 2003 došlo k nárůstu u dětí (na 100 tis.) o 4,5 %, u dorostu (na 100 tis.) o 2,9 %. Nemocnost dětí je o něco vyšší než nemocnost dorostu. Nejčastější příčinou dispenzarizace v obou věkových kategoriích jsou nemoci dýchací soustavy a poruchy vidění.

Na první pohled se zdá, že v roce 2003 jsme byli více nemocní než v roce 2002, ale za vyššími hodnotami ukazatelů se skrývá i kvalitnější diagnostika a zvyšující se pozornost věnovaná jednotlivým druhům onemocnění.

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2002 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Hl.m.Praha	724,95	101,93	93,74	75,35	671,99	66,30	125,37	24,45
Benešov	493,02	47,99	56,72	63,26	457,17	48,68	65,61	8,47
Beroun	394,02	56,29	42,89	21,44	390,13	43,92	80,09	10,33
Kladno	669,24	87,59	83,48	64,32	590,25	59,67	108,97	31,13
Kolín	621,24	75,24	105,33	85,98	598,12	51,03	112,27	22,45
Kutná Hora	517,46	108,50	58,42	47,29	474,63	64,36	85,81	26,82
Mělník	582,61	94,94	127,31	66,89	596,29	80,47	101,10	22,70
Mladá Boleslav	570,07	78,88	77,08	71,71	528,26	37,98	86,32	20,72
Nymburk	586,53	94,92	102,22	70,58	591,16	66,71	96,61	39,10
Praha-východ	412,47	54,71	46,30	39,98	316,29	42,04	56,05	6,01
Praha-západ	415,32	59,67	54,90	40,58	422,14	43,36	109,53	13,69
Příbram	585,36	102,30	121,24	49,25	637,85	62,32	97,14	11,00
Rakovník	666,77	135,61	109,24	79,11	638,33	68,91	79,79	18,13
Středočeský kraj	548,81	81,54	82,63	58,84	523,57	55,30	91,29	19,65
České Budějovice	693,65	81,54	109,10	78,09	685,10	60,29	103,04	14,25
Český Krumlov	544,19	60,47	110,85	57,11	544,60	43,43	76,85	16,71
Jindřichův Hradec	736,39	103,31	94,52	54,95	690,85	84,51	86,62	6,34
Písek	663,95	133,95	90,27	34,94	616,72	72,23	97,23	16,67
Prachatice	553,93	117,03	101,42	23,41	534,32	54,21	85,18	11,62
Strakonice	667,12	120,49	82,29	73,47	637,00	76,10	95,83	11,27
Tábor	735,73	109,37	107,38	77,55	599,73	68,76	93,59	24,83
Jihočeský kraj	674,43	100,45	101,10	62,62	633,35	66,32	93,67	14,77
Domažlice	653,30	110,03	99,71	65,33	567,19	53,70	70,48	33,56
Klatovy	745,32	164,85	97,52	60,37	608,08	82,72	100,60	29,06
Plzeň-město	860,00	107,82	116,70	106,55	821,33	77,44	117,33	23,47
Plzeň-jih	728,08	109,06	94,33	106,12	726,36	61,01	107,50	17,43
Plzeň-sever	712,31	149,09	96,63	69,02	675,31	86,10	91,48	16,14
Rokycany	597,65	102,58	98,12	80,28	537,98	81,77	98,99	21,52
Tachov	549,80	82,47	106,03	47,13	570,34	54,32	116,40	23,28
Plzeňský kraj	732,29	120,44	103,71	81,78	683,07	73,12	103,44	23,54

*) předběžné údaje; v ČR a krajích započtení bezdomovci

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2002 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Cheb	553,38	101,45	112,98	46,11	743,86	78,99	118,49	41,69
Karlovy Vary	621,08	96,20	140,08	27,00	592,79	76,90	96,13	17,62
Sokolov	523,83	58,69	130,41	28,26	511,22	55,15	99,70	29,70
Karlovarský kraj	571,22	86,12	129,18	32,97	613,03	70,91	103,78	28,36
Děčín	504,35	80,76	124,94	41,14	515,93	51,45	80,84	24,99
Chomutov	624,08	140,13	104,29	55,40	767,13	69,45	101,02	37,88
Litoměřice	441,12	63,78	85,04	38,97	368,72	37,91	72,37	34,46
Louny	620,81	85,30	130,32	42,65	641,16	59,54	82,43	38,93
Most	597,21	99,83	103,33	45,53	659,00	61,89	117,08	21,74
Teplice	539,77	58,53	102,43	50,40	517,00	50,93	75,62	26,24
Ústí nad Labem	600,43	91,29	110,61	57,94	667,26	79,28	118,92	23,12
Ústecký kraj	558,30	88,73	108,17	47,61	589,15	58,58	92,77	29,17
Česká Lípa	457,45	55,74	109,56	38,44	437,81	46,38	118,73	18,55
Jablonec nad Nisou	656,93	94,18	89,47	63,57	647,60	81,22	85,61	30,73
Liberec	657,23	93,89	91,28	76,94	621,64	55,18	110,35	29,43
Semily	755,64	108,73	70,67	125,03	598,52	75,47	83,27	18,22
Liberecký kraj	624,60	87,03	91,84	73,09	577,82	61,97	102,53	25,06
Hradec Králové	614,89	67,46	85,62	70,05	510,67	54,46	89,55	16,94
Jičín	546,35	79,18	63,34	65,98	503,72	43,03	129,09	12,66
Náchod	549,60	76,94	51,30	73,28	492,63	46,67	89,88	15,56
Rychnov n. Kněžnou	563,58	85,31	95,65	56,88	552,23	47,26	94,53	12,44
Trutnov	584,47	56,23	76,68	71,57	537,56	64,96	92,57	16,24
Královéhradecký kraj	577,69	71,18	74,93	68,56	517,80	52,52	96,53	15,26
Chrudim	752,48	108,61	112,48	100,85	650,78	61,71	106,59	14,96
Pardubice	691,18	109,00	85,92	76,94	644,05	58,00	119,63	25,38
Svitavy	706,60	111,15	91,30	127,03	560,39	78,96	102,06	17,33
Ústí nad Orlicí	552,41	82,05	64,47	38,10	551,66	65,24	86,51	12,76
Pardubický kraj	668,88	101,94	86,63	81,39	603,46	64,95	104,38	18,17

*) předběžné údaje; v ČR a krajích započtení bezdomovci

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2002 *)

Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Havlíčkův Brod	588,45	76,75	63,96	66,09	537,72	64,61	100,04	12,51
Jihlava	499,54	73,24	75,12	69,48	432,70	40,00	52,72	20,00
Pelhřimov	541,70	97,73	64,22	72,60	429,36	65,22	67,94	13,59
Třebíč	532,96	86,52	55,37	51,91	554,17	52,22	85,90	18,53
Žďár nad Sázavou	552,80	75,75	72,52	90,25	539,64	65,07	96,82	11,11
Vysočina	542,21	80,92	66,46	70,37	504,66	56,84	81,63	15,26
Blansko	590,39	74,04	58,85	94,92	608,01	62,08	113,20	18,26
Brno-město	616,46	80,83	76,27	69,44	674,27	59,76	120,04	16,86
Brno-venkov	572,20	81,20	81,20	54,56	626,10	46,38	100,08	13,43
Břeclav	672,27	102,66	94,38	46,36	591,32	47,56	101,46	19,02
Hodonín	604,09	78,24	73,11	91,06	532,77	55,50	78,93	12,33
Vyškov	626,38	82,42	70,64	70,64	582,71	68,02	92,96	13,60
Znojmo	594,83	78,60	87,53	85,74	516,95	70,65	70,65	8,62
Jihomoravský kraj	610,68	82,17	77,58	72,06	609,56	57,88	101,77	15,03
Jeseník	550,00	81,30	76,52	47,83	415,19	46,65	32,66	18,66
Olomouc	835,40	87,69	77,54	49,85	672,78	60,38	100,92	12,08
Prostějov	656,87	73,40	47,05	103,52	586,27	51,36	95,64	26,57
Přerov	632,44	102,10	56,39	62,48	645,84	53,22	110,76	18,70
Šumperk	838,25	108,21	79,14	85,60	647,00	57,68	96,66	28,06
Olomoucký kraj	743,45	91,96	68,09	68,73	630,24	55,88	96,80	19,54
Kroměříž	642,42	110,56	76,25	64,81	560,09	63,03	99,05	30,62
Uherské Hradiště	644,54	85,37	73,99	65,45	584,75	67,68	98,81	14,89
Vsetín	580,35	94,86	76,73	68,36	530,23	52,09	93,49	9,35
Zlín	652,48	100,46	67,68	57,11	606,81	63,87	92,82	20,96
Zlínský kraj	631,18	97,24	73,01	63,33	574,43	61,75	95,57	18,39

*) předběžné údaje; v ČR a krajích započtení bezdomovci

Tab. 2.1 Incidence vybraných zhoubných novotvarů v okresech - rok 2002 *)

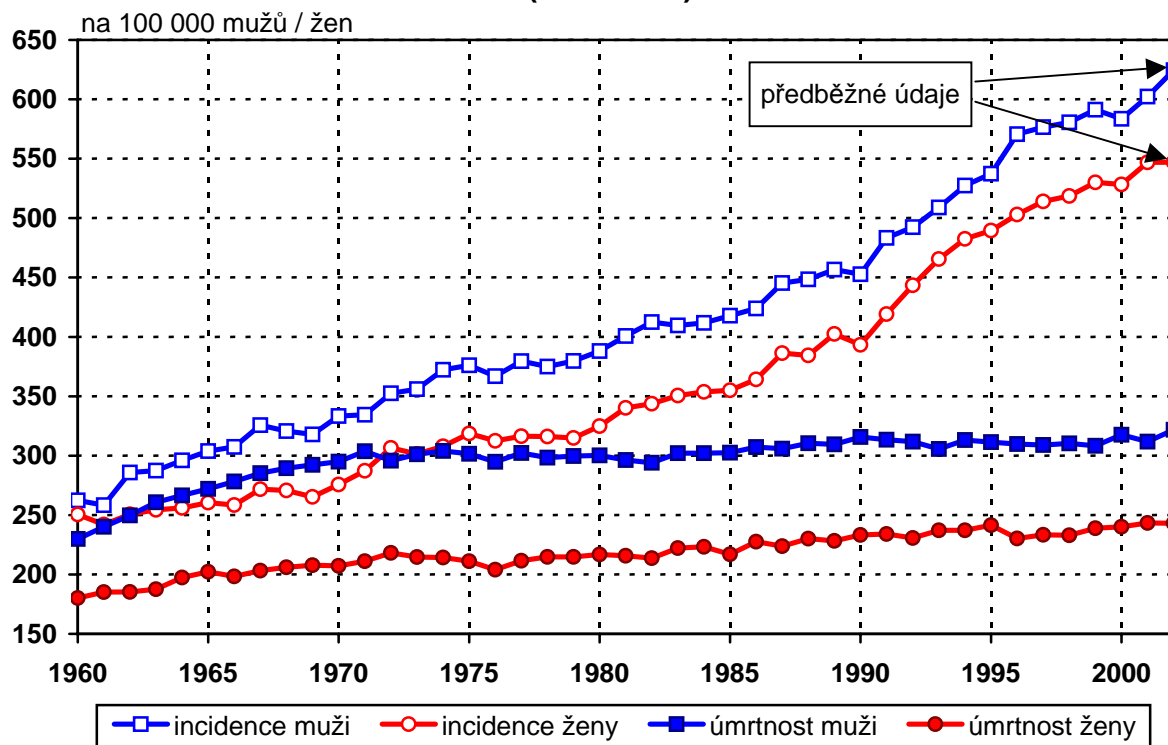
Území	Nově hlášené případy na 100 000 obyvatel							
	muži				ženy			
	kód diagnózy (MKN-10)							
	C00-D09	z toho			C00-D09	z toho		
C18-C21		C33-C34	C61	C18-C21		C50	C53	
Bruntál	667,07	93,08	110,53	58,17	523,26	45,17	58,35	15,06
Frýdek-Místek	642,84	95,57	82,95	57,70	542,01	73,48	83,85	14,70
Karviná	615,54	97,46	95,26	55,69	552,72	69,36	104,03	27,60
Nový Jičín	646,90	92,05	75,43	62,64	589,93	73,74	90,95	13,52
Opava	669,23	114,37	79,27	75,87	550,24	52,87	79,84	23,74
Ostrava-město	739,06	108,03	87,61	72,46	626,78	62,00	120,94	21,49
Moravskoslezský kraj	667,11	101,09	87,64	64,15	571,36	64,45	95,82	20,40
Česká republika	636,27	92,52	87,54	66,29	593,94	61,44	99,77	20,34

Slovní označení kódů diagnóz:

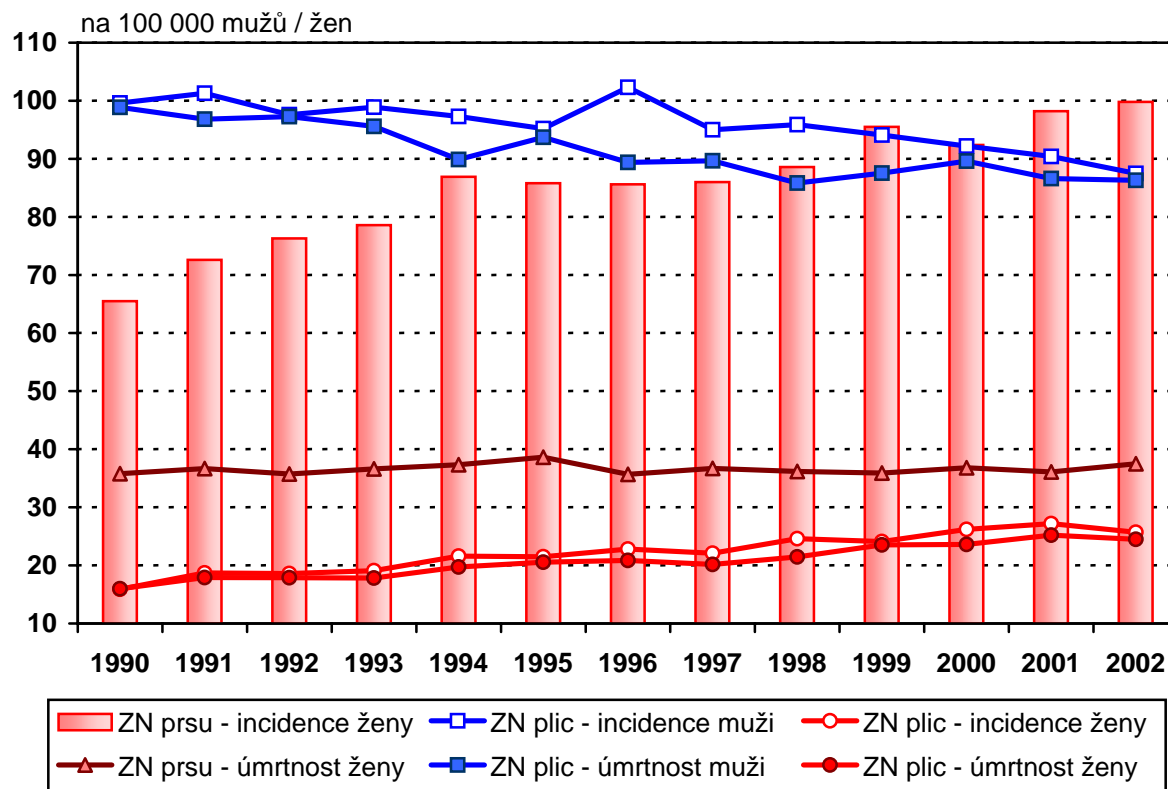
- C00-C97 zhoubné novotvary
- D00-D09 novotvary in situ
- C18 zhoubný novotvar tlustého střeva
- C19 zhoubný novotvar rektosigmoideálního spojení
- C20 zhoubný novotvar konečníku-recta
- C21 zhoubný novotvar řiti a řitního kanálu
- C33 zhoubný novotvar průdušnice-trachey
- C34 zhoubný novotvar průdušky-bronchu a plíce
- C50 zhoubný novotvar prsu
- C53 zhoubný novotvar hrdla děložního-cervicis uteri
- C61 zhoubný novotvar předstojné žlázy-prostaty

*) předběžné údaje; v ČR a krajích započtení bezdomovci

Vývoj incidence a úmrtnosti na zhoubné novotvary (C00 - C97)

ZN průdušnice, průdušek a plic a ZN prsu incidence a úmrtnost

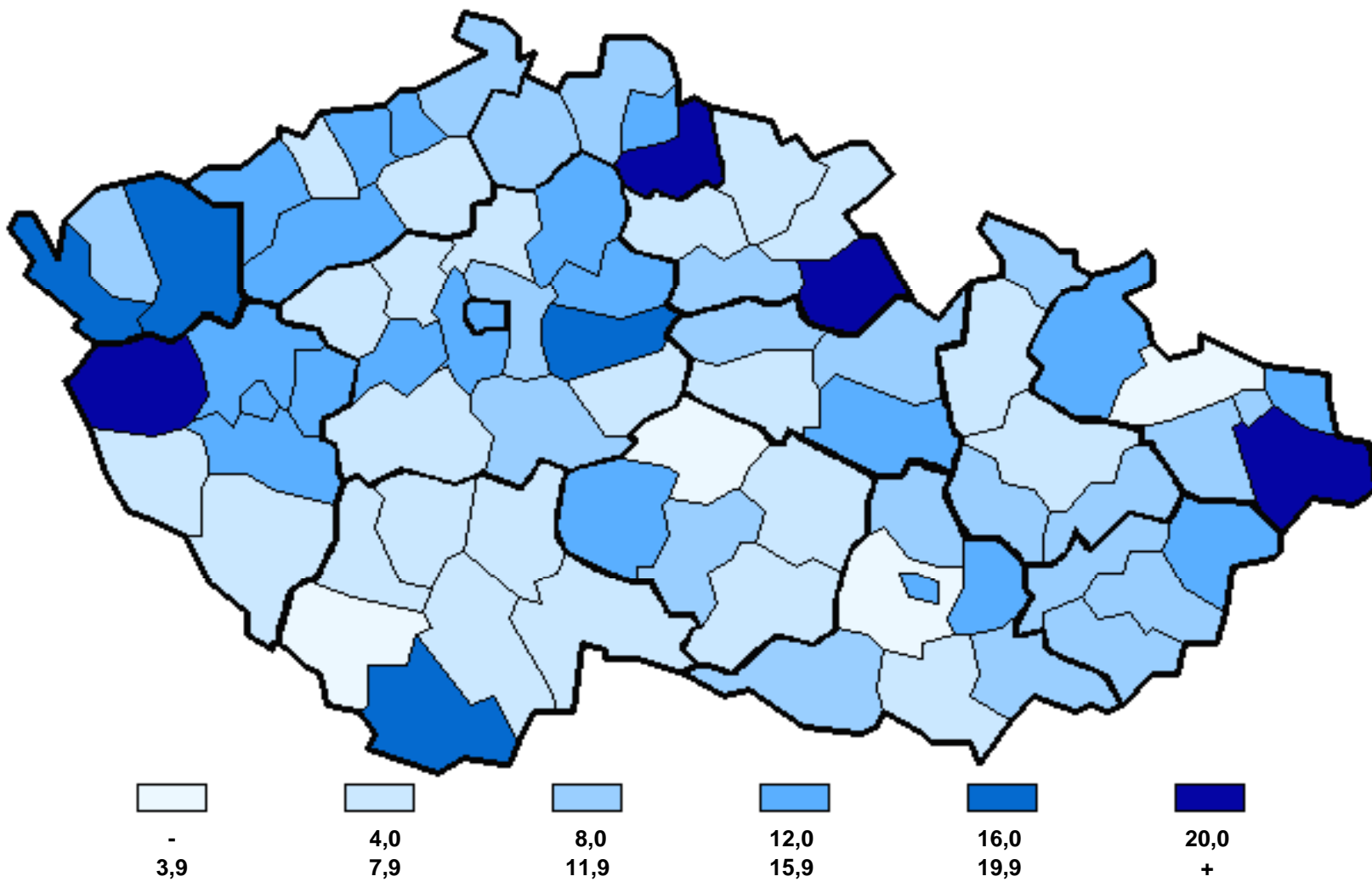

Tab. 2.2 Vývoj incidence vybraných infekčních a pohlavních nemocí

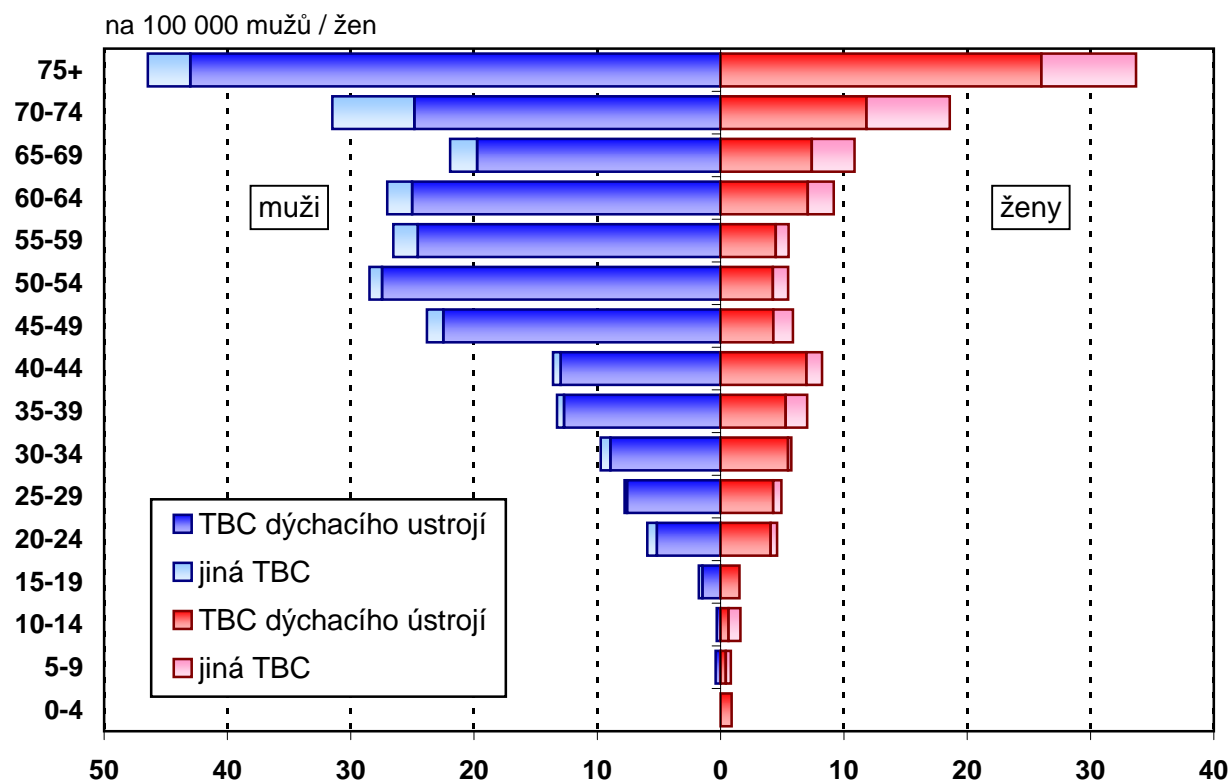
Rok	Hlášená onemocnění (MKN-10)								
	jiné salmone- lózy (dg. A02)	shigellosis (dg. A03)	tuberku- lóza (dg. A15- -A19)	spála (dg. A38)	spalničky (dg. B05)	virová encefalitida přen. klíšťaty (dg. A84)	virová hepatitida (dg. B15- -B19)	syfilis ¹⁾ (dg. A50- -A53)	gonokoková infekce ¹⁾ (dg. A54)
	absolutně								
1970	2 935	11 707	7 789	18 220	48 168	480	10 242	608	13 531
1980	13 516	6 429	4 962	22 148	2 053	246	11 137	539	8 891
1985	8 492	6 401	3 117	15 400	31	350	5 211	285	7 147
1990	39 480	2 114	1 937	20 397	2 420	193	2 932	155	6 334
1995	54 554	1 741	1 834	13 152	5	744	2 025	406	1 958
2000	40 233	548	1 442	2 965	9	719	1 979	841	865
2001	33 594	354	1 350	2 808	6	633	1 713	1 289	870
2002	27 964	286	1 200	3 405	4	647	1 548	924	904
2003	26 899	381	1 162	4 288	30	606	1 519	.	.
	na 100 000 obyvatel								
1970	29,9	119,4	79,4	185,8	491,3	4,9	104,5	6,2	138,0
1980	130,9	62,3	48,0	214,5	19,9	2,4	107,8	5,2	86,1
1985	82,2	61,9	30,2	149,0	0,3	3,4	50,4	2,8	69,1
1990	381,0	20,4	18,7	196,8	23,4	1,9	28,3	1,5	61,1
1995	528,1	16,9	17,8	127,3	0,0	7,2	19,6	3,9	19,0
2000	391,7	5,3	14,0	28,9	0,1	7,0	19,3	8,2	8,4
2001	328,6	3,5	13,2	27,5	0,1	6,2	16,8	12,6	8,5
2002	274,1	2,8	11,8	33,4	0,0	6,3	15,2	9,1	8,9
2003	263,7	3,7	11,4	42,0	0,3	5,9	14,9	.	.

¹⁾ bez cizinců; v době přípravy publikace nebyly údaje za rok 2003 k dispozici

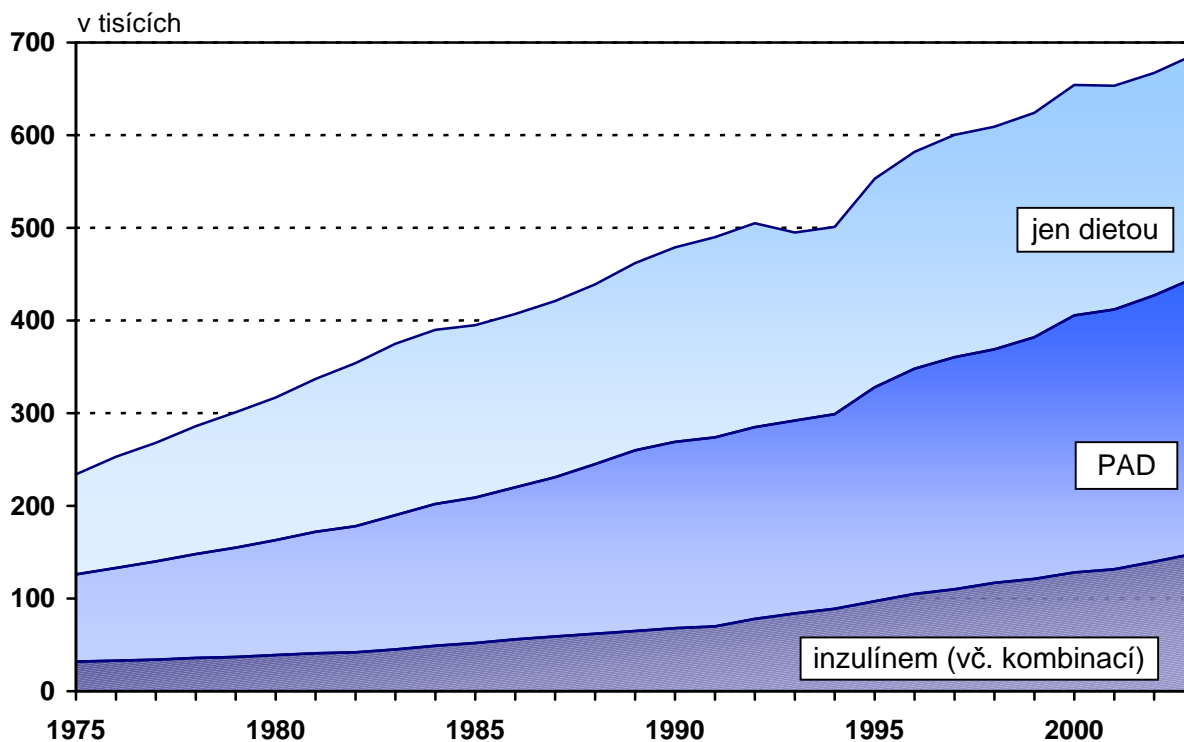
Počet hlášených onemocnění TBC na 100 000 obyvatel

Incidence tuberkulózy podle věku

Vývoj počtu léčených diabetiků podle druhu léčby

Tab. 2.3 Vývoj počtu léčených diabetiků *)

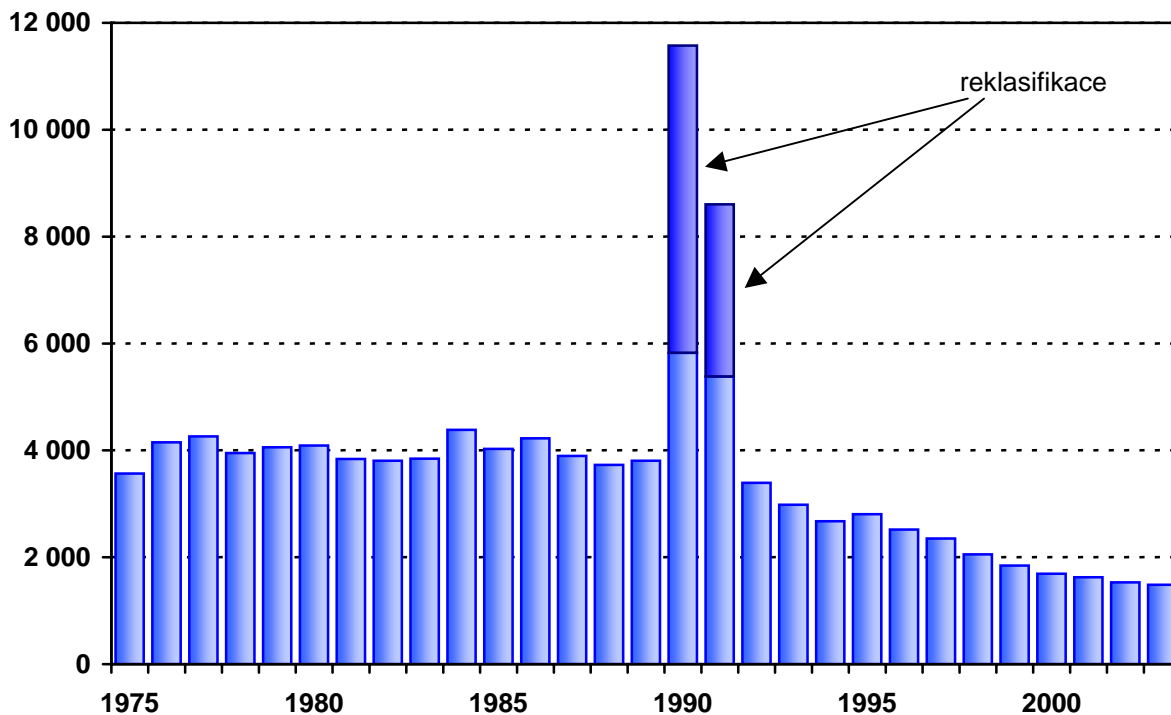
Rok	Léčení diabetici						
	muži	ženy	celkem	v tom			
				jen dietou	PAD	inzulínem	inzulínem + PAD
	absolutně						
1975	102 442	131 629	234 071	108 265	93 623	27 570	4 613
1980	140 902	176 242	317 144	154 475	123 806	35 253	3 610
1985	177 131	218 876	396 007	186 183	157 419	50 187	2 218
1990	214 181	264 944	479 125	209 805	200 962	61 791	6 567
1995	243 481	308 755	552 236	224 566	230 948	81 947	14 775
2000	296 419	357 745	654 164	248 660	277 303	98 966	29 235
2001	297 501	355 917	653 418	241 558	280 202	98 448	33 210
2002	304 400	362 735	667 135	240 022	287 415	102 297	37 401
2003	314 810	372 055	686 865	241 094	297 456	105 279	43 036
	na 100 000 obyvatel			v % z celkového počtu			
1975	2 094,0	2 530,7	2 319,0	46,3	40,0	11,8	2,0
1980	2 824,4	3 322,9	3 081,2	48,7	39,0	11,1	1,1
1985	3 529,3	4 113,1	3 829,7	47,0	39,8	12,7	0,6
1990	4 252,3	4 973,4	4 622,9	43,8	41,9	12,9	1,4
1995	4 853,6	5 820,3	5 350,4	40,7	41,8	14,8	2,7
2000	5 932,3	6 788,6	6 371,8	38,0	42,4	15,1	4,5
2001	5 988,4	6 794,3	6 402,0	37,0	42,9	15,1	5,1
2002	6 128,8	6 927,0	6 538,4	36,0	43,1	15,3	5,6
2003	6 328,2	7 104,7	6 726,4	35,1	43,3	15,3	6,3

*) do roku 1994 pouze diabetici léčení v diabetologických poradnách, od roku 1995 včetně diabetiků léčených u praktických lékařů pro dospělé;
do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení

Tab. 2.4 Nově hlášené nemoci z povolání

Nemoci z povolání (NzP)	Nově hlášené případy					
	absolutně			na 100 000 pojištěnců		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
NzP způsobené chemickými látkami	30	8	38	1,3	0,4	0,8
NzP způsobené fyzikálními faktory	374	132	506	15,8	6,4	11,4
z toho: porucha sluchu způsobená hlukem	32	1	33	1,3	0,0	0,7
nemoci z vibrací	200	6	206	8,4	0,3	4,7
nemoci z dlouhodobého nadměrného jednostranného zatížení	136	125	261	5,7	6,1	5,9
NzP týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobřišnice	255	72	327	10,8	3,5	7,4
z toho: silikóza	165	3	168	7,0	0,1	3,8
rakovina plic z radioaktiv. látek	33	-	33	1,4	-	0,7
astma bronchiální a alergická	35	58	93	1,5	2,8	2,1
onemocnění horních cest dých.						
NzP kožní	160	163	323	6,7	7,9	7,3
NzP přenosné a parazitární	91	197	288	3,8	9,5	6,5
NzP způsobené ostatními faktory	-	4	4	-	0,2	0,1
Celkem	910	576	1 486	38,4	27,9	33,5

Vývoj počtu nově hlášených nemocí z povolání

Tab. 2.5 Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

Kapitola (MKN 10)	Případy			
	absolutně		na 100 000	
	děti (0-14 let)	dorost (15-19 let)	děti (0-14 let)	dorostu (15-19 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci	13 194	3 918	848,8	590,0
II. Novotvary	2 357	824	151,6	124,1
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	15 363	3 575	988,3	538,4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	31 528	17 380	2 028,2	2 617,3
z toho: diabetes mellitus	1 737	953	111,7	143,5
obezita, hyperalimentace a její následky	18 241	9 689	1 173,5	1 459,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	20 383	8 160	1 311,2	1 228,8
z toho: mentální anorexie	300	798	19,3	120,2
mentální retardace	10 994	3 726	707,2	561,1
VI.-VIII. Nemoci nervové soust., oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	110 929	50 028	7 136,1	7 533,9
z toho: epilepsie	9 664	3 567	621,7	537,2
dětská mozková obrna	7 289	1 751	468,9	263,7
poruchy vidění, slabozrakost, slepota	71 448	34 799	4 596,3	5 240,5
poruchy sluchu, nedoslýchavost, hluchota	4 619	2 077	297,1	312,8
IX. Nemoci oběhové soustavy	9 579	7 153	616,2	1 077,2
z toho: juvenilní hypertenze	1 473	4 546	94,8	684,6
X. Nemoci dýchací soustavy	113 351	39 272	7 291,9	5 914,1
z toho: astma	42 752	16 208	2 750,3	2 440,8
XI. Nemoci trávicí soustavy	8 192	4 683	527,0	705,2
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	53 365	17 494	3 433,0	2 634,5
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	28 702	19 752	1 846,4	2 974,5
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	26 945	9 893	1 733,4	1 489,8
z toho: infekce močové soustavy	18 425	6 610	1 185,3	995,4
XVII. Vrozené vady, deformace	28 186	7 815	1 813,2	1 176,9
z toho: vrozené vady oběhové soust.	10 501	2 730	675,5	411,1
vrozené deformity kyčle	5 975	1 811	384,4	272,7
Celkem	462 074	189 947	29 725,4	28 604,7

Tab. 2.6 Vrozené vady *)

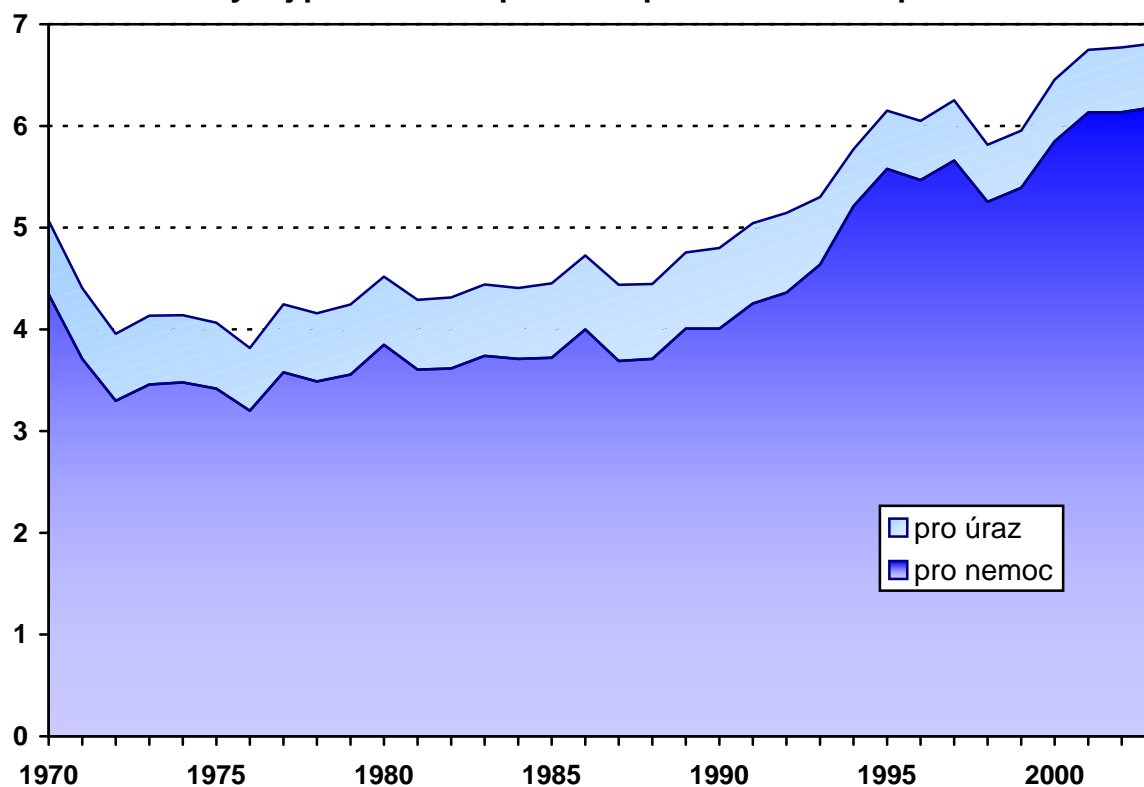
Rok, vrozená vada	Živě narození s vrozenou vadou						
	absolutně				na 10 000 živě narozených		
	chlapci	dívky	neurč.	celkem	chlapci	dívky	celkem
	Počet živě narozených s vrozenou vadou						
1994	1 221	905	1	2 127	223,2	174,5	199,6
1995	1 307	923	5	2 235	264,5	197,7	232,6
1996	1 242	874	3	2 119	267,5	198,6	234,3
1997	1 514	1 039	2	2 555	325,1	235,7	281,8
1998	1 435	1 008	1	2 444	308,1	229,3	270,0
1999	1 619	1 141	-	2 760	353,3	261,4	308,5
2000	2 210	1 554	1	3 765	469,6	354,4	414,1
2001	2 169	1 491	-	3 660	465,3	338,1	403,5
2002	2 154	1 577	-	3 731	451,5	349,9	402,1
	Vybrané vrozené vady u živě narozených v roce 2002						
Encephalocela	4	-	-	4	0,8	-	0,4
Vrozený hydrocefalus	13	10	-	23	2,7	2,2	2,5
Rozštěp páteře	11	6	-	17	2,3	1,3	1,8
Hypospadie	307	x	-	307	64,3	x	33,1
Vrozená brániční kýla	18	9	-	27	3,8	2,0	2,9
Omphalocela	5	4	-	9	1,0	0,9	1,0
Downův syndrom	23	28	-	51	4,8	6,2	5,5

*) v letošní publikaci na rozdíl od předchozích jsou uváděni živě narození v uvedeném roce s vrozenou vadou, která byla u nich zjištěna do 1 roku věku, tj. do 1. narození; v předchozích vydáních byli uváděni živě narození s vrozenou vadou v tom roce, ve kterém byla vrozená vada do 1 roku věku zjištěna; od roku 2000 včetně živě narozených s vrozenou vadou, za které nebylo odevzdáno Hlášení vrozené vady, ale vada byla uvedena na Zprávě o novorozenci

Tab. 2.7 Vývoj hlášených případů pracovní neschopnosti

Rok	Počet případů na 100 pojištěnců			Počet dnů PN na 1 případ			Průměrné procento PN
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
1970	.	.	109,95	.	.	16,82	5,068
1975	.	.	88,79	.	.	16,72	4,066
1980	.	.	97,86	.	.	16,90	4,518
1985	88,20	103,50	95,27	17,26	16,86	17,06	4,453
1990	88,28	103,54	95,30	18,55	18,23	18,39	4,801
1995	84,96	100,05	91,86	23,56	25,33	24,44	6,150
2000	80,03	89,28	84,39	27,70	28,29	28,00	6,455
2001	81,01	91,95	86,16	28,19	28,97	28,59	6,748
2002	76,06	85,21	80,37	30,34	31,17	30,76	6,772
2003	76,11	88,04	81,66	30,16	30,75	30,45	6,814

Vývoj průměrného procenta pracovní neschopnosti

Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Hl.m.Praha	5,015	0,129	0,218	5,363
Benešov	6,064	0,270	0,318	6,651
Beroun	6,085	0,240	0,355	6,680
Kladno	5,941	0,220	0,377	6,538
Kolín	4,653	0,205	0,431	5,290
Kutná Hora	5,585	0,328	0,429	6,342
Mělník	4,938	0,200	0,304	5,443
Mladá Boleslav	5,344	0,151	0,457	5,952
Nymburk	5,130	0,243	0,358	5,732
Praha-východ	5,745	0,167	0,300	6,212
Praha-západ	5,491	0,164	0,288	5,943
Příbram	6,035	0,284	0,339	6,658
Rakovník	6,303	0,241	0,392	6,936
Středočeský kraj	5,598	0,217	0,365	6,180
České Budějovice	5,883	0,256	0,404	6,544
Český Krumlov	6,051	0,281	0,436	6,768
Jindřichův Hradec	5,585	0,287	0,492	6,364
Písek	5,590	0,242	0,343	6,175
Prachatice	8,138	0,305	0,429	8,872
Strakonice	6,648	0,324	0,500	7,472
Tábor	6,416	0,325	0,414	7,155
Jihočeský kraj	6,134	0,282	0,426	6,841
Domažlice	6,116	0,353	0,480	6,948
Klatovy	5,901	0,405	0,544	6,850
Plzeň-město	5,814	0,240	0,400	6,454
Plzeň-jih	6,661	0,329	0,529	7,519
Plzeň-sever	6,905	0,380	0,494	7,780
Rokycany	6,370	0,374	0,464	7,209
Tachov	6,606	0,295	0,526	7,427
Plzeňský kraj	6,154	0,309	0,464	6,927
Cheb	5,763	0,220	0,362	6,345
Karlovy Vary	6,213	0,215	0,407	6,836
Sokolov	5,761	0,219	0,418	6,398
Karlovarský kraj	5,955	0,218	0,397	6,569

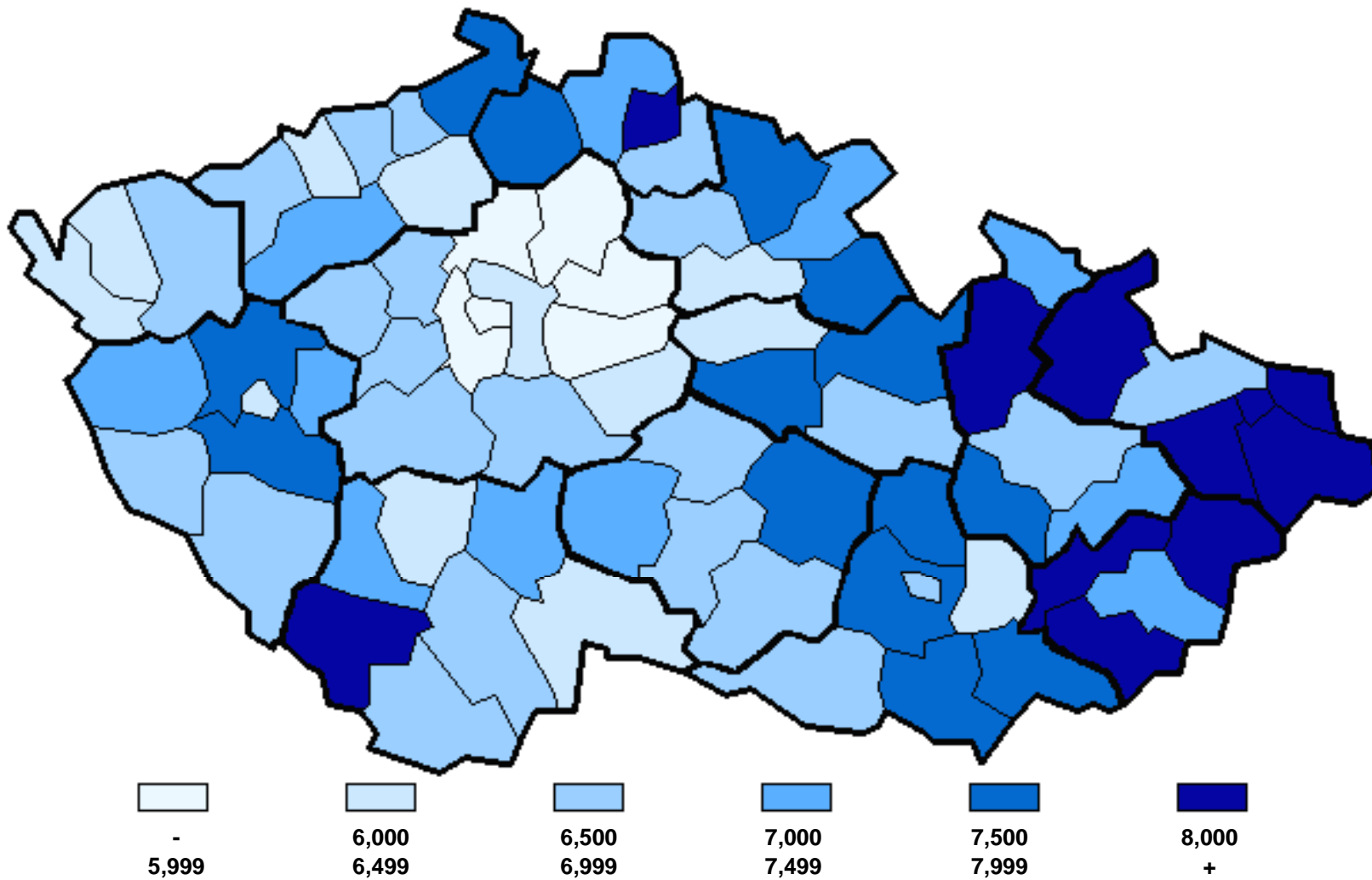
Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Děčín	7,367	0,219	0,323	7,910
Chomutov	6,119	0,261	0,471	6,850
Litoměřice	5,808	0,208	0,303	6,319
Louny	6,309	0,295	0,423	7,027
Most	5,566	0,221	0,364	6,150
Teplice	6,213	0,216	0,287	6,716
Ústí nad Labem	6,471	0,221	0,254	6,946
Ústecký kraj	6,288	0,230	0,337	6,855
Česká Lípa	7,161	0,279	0,342	7,782
Jablonec nad Nisou	7,950	0,209	0,472	8,631
Liberec	6,687	0,279	0,422	7,389
Semily	6,150	0,246	0,509	6,905
Liberecký kraj	6,968	0,259	0,430	7,657
Hradec Králové	5,786	0,260	0,353	6,399
Jičín	6,067	0,327	0,424	6,818
Náchod	6,376	0,279	0,439	7,094
Rychnov n. Kněžnou	6,960	0,282	0,387	7,630
Trutnov	6,873	0,288	0,465	7,626
Královéhradecký kraj	6,296	0,280	0,405	6,982
Chrudim	6,924	0,264	0,468	7,656
Pardubice	5,781	0,190	0,385	6,356
Svitavy	6,124	0,258	0,412	6,794
Ústí nad Orlicí	6,882	0,277	0,449	7,608
Pardubický kraj	6,339	0,239	0,421	6,999
Havlíčkův Brod	6,061	0,332	0,384	6,777
Jihlava	5,805	0,280	0,465	6,549
Pelhřimov	6,643	0,310	0,437	7,390
Třebíč	6,164	0,244	0,389	6,797
Žďár nad Sázavou	7,079	0,271	0,635	7,985
Vysočina	6,328	0,284	0,470	7,082

Tab. 2.8 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech

Území	Průměrné procento pracovní neschopnosti pro			Celkem
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Blansko	6,895	0,227	0,409	7,531
Brno-město	6,468	0,181	0,307	6,956
Brno-venkov	7,034	0,242	0,359	7,635
Břeclav	6,800	0,227	0,505	7,533
Hodonín	7,062	0,258	0,447	7,767
Vyškov	5,891	0,226	0,328	6,445
Znojmo	6,182	0,175	0,380	6,737
Jihomoravský kraj	6,598	0,205	0,359	7,162
Jeseník	6,280	0,275	0,577	7,133
Olomouc	6,190	0,217	0,475	6,882
Prostějov	7,026	0,236	0,453	7,714
Přerov	6,365	0,223	0,540	7,128
Šumperk	8,501	0,270	0,693	9,464
Olomoucký kraj	6,815	0,235	0,530	7,580
Kroměříž	7,476	0,217	0,464	8,157
Uherské Hradiště	7,830	0,226	0,588	8,644
Vsetín	7,374	0,265	0,764	8,403
Zlín	6,713	0,211	0,560	7,485
Zlínský kraj	7,231	0,228	0,600	8,060
Bruntál	7,638	0,256	0,573	8,467
Frýdek-Místek	7,293	0,257	0,729	8,278
Karviná	7,529	0,426	0,729	8,684
Nový Jičín	7,232	0,188	0,702	8,122
Opava	6,251	0,170	0,478	6,899
Ostrava-město	7,208	0,227	0,593	8,028
Moravskoslezský kraj	7,181	0,254	0,631	8,067
Česká republika	6,186	0,222	0,405	6,814

Průměrné procento pracovní neschopnosti

Tab. 2.9 Ukončené případy pracovní neschopnosti

Kapitola (MKN 10)	Počet případů pracovní neschopnosti na 100 000 pojištěnců			Průměrné trvání 1 případu pracovní neschopnosti ve dnech		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	1 933	2 161	2 039	18,2	18,2	18,2
II. Novotvary	501	1 093	777	95,8	81,5	86,4
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a ... imunity	33	79	54	80,0	61,3	67,3
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	208	331	265	75,5	75,0	75,2
V. Poruchy duševní a poruchy chování	740	1 460	1 075	62,8	64,1	63,6
VI. Nemoci nervové soustavy	599	885	732	61,3	57,7	59,3
VII. Nemoci oka a očních adnex	659	622	642	26,4	25,1	25,8
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	421	410	416	24,6	25,6	25,1
IX. Nemoci oběhové soustavy	2 367	2 125	2 254	73,6	53,1	64,6
X. Nemoci dýchací soustavy	34 054	42 307	37 896	16,3	16,7	16,5
XI. Nemoci trávicí soustavy	5 017	5 496	5 240	27,7	23,7	25,7
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	1 472	1 414	1 445	27,9	26,8	27,4
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	14 658	13 201	13 980	45,5	51,7	48,2
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	1 092	5 023	2 922	33,9	29,0	30,0
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	1 394	649	x	90,3	90,3
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality	4	9	6	69,8	63,3	65,6
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	1 669	2 383	2 001	33,1	33,1	33,1
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	10 724	5 145	8 127	41,8	43,2	42,2
XXI. Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami	149	1 597	823	33,4	92,1	86,4
Celkem	76 302	87 136	81 345	30,6	31,2	30,9

Tab. 2.10 Hospitalizovaní v nemocnicích podle příčin hospitalizace *)

Kapitola (MKN 10)	Počet případů hospitalizace			Průměrná ošetrovací doba ve dnech		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I. Některé infekční a parazitární nemoci	25 378	26 712	52 090	8,4	8,0	8,2
II. Novotvary	97 587	109 203	206 790	9,1	8,9	9,0
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a ... imunity	5 084	7 205	12 289	8,4	8,8	8,6
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	19 157	28 010	47 167	11,2	9,9	10,4
V. Poruchy duševní a poruchy chování	17 014	16 049	33 063	13,8	18,3	16,0
VI. Nemoci nervové soustavy	28 473	30 961	59 434	7,7	7,8	7,7
VII. Nemoci oka a očních adnex	26 710	42 381	69 091	3,9	3,7	3,8
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku	9 470	9 114	18 584	6,6	6,9	6,7
IX. Nemoci oběhové soustavy	189 536	176 923	366 459	8,5	10,9	9,7
X. Nemoci dýchací soustavy	86 285	67 349	153 634	6,9	7,1	7,0
XI. Nemoci trávicí soustavy	109 074	110 773	219 847	6,6	6,9	6,8
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	16 904	16 425	33 329	11,4	11,0	11,2
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	75 783	94 911	170 694	8,2	9,7	9,0
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	59 611	125 155	184 766	6,1	4,5	5,0
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí	x	154 486	154 486	x	5,6	5,6
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období	11 000	9 195	20 195	10,8	11,2	10,9
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality	9 902	7 572	17 474	5,3	5,7	5,5
XVIII. Příznaky, znaky a ... nálezy nezařazené jinde	50 075	62 789	112 864	5,5	5,7	5,6
XIX. Poranění, otravy a ... následky vnějších příčin	115 621	79 976	195 597	6,5	8,9	7,5
XXI. Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami	66 003	129 212	195 215	5,5	4,8	5,0
Celkem	1 018 667	1 304 401	2 323 068	7,5	7,5	7,5

*) předběžné údaje

Tab. 2.11 Vývoj počtu orgánových transplantací a kardiochirurgických operací

Rok	Transplantace					Kardio- chirurgické operace
	srdce	ledvin	jater	slinivky břišní	plic	
1991	9	178	2	-	-	1 657
1992	19	190	2	-	-	1 825
1993	34	313	2	2	-	2 471
1994	51	406	11	8	-	3 330
1995	60	389	31	13	-	4 008
1996	75	393	42	19	-	5 042
1997	96	445	49	21	1	5 943
1998	55	366	66	21	8	6 464
1999	64	316	67	24	14	6 869
2000	58	353	61	23	7	7 642
2001	49	330	58	25	10	8 281
2002	54	326	62	23	9	10 797
2003	52	400	65	23	11	10 788 ¹⁾

¹⁾ předběžné údaje

Zdroj: Institut klinické a experimentální medicíny
Koordinační středisko pro rezortní zdravotnické informační systémy

Tab. 2.12 Vývoj počtu provedených dialýz a dialyzačních lůžek *)

Rok	Provedené dialýzy			Dialyzační lůžka	
	absolutně	na 100 000 obyvatel	na 1 lůžko	absolutně	na 100 000 obyvatel
1975	14 998	148,6	234,3	64	0,6
1980	41 674	404,9	463,0	90	0,9
1985	74 660	722,0	491,2	152	1,5
1990	159 057	1 534,7	700,7	227	2,2
1995	392 849	3 806,2	619,6	634	6,1
2000	496 323	4 831,6	632,3	785	7,6
2001	526 390	5 148,5	650,7	809	7,9
2002	549 016	5 382,1	661,5	830	8,1
2003	566 285	5 550,9	662,3	855	8,4

*) do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně
mimorezortních zařízení

Tab. 2.13 Ambulantní péče *) v ambulantních a lůžkových zařízeních

Obor	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření (vyšetření)		
		absolutně	na 1 lékaře	na 100 obyvatel ¹⁾
Interní (vč. podoborů)	2 351,89	12 353 975	5 252,8	121,1
Geriatric	19,31	84 535	4 377,8	6,0
Infekční	52,76	331 399	6 281,3	3,2
Alergologie a klin. imunologie	355,48	2 296 558	6 460,4	22,5
TBC a respiračních nemocí	317,17	2 022 131	6 375,5	19,8
Neurologie	733,23	3 435 397	4 685,3	33,7
Psychiatrie (vč. sexuologie)	658,28	2 450 106	3 722,0	24,0
Nemoci z povolání	66,37	225 618	3 399,4	5,1
Pediatric (vč. dorost. lék.)	2 345,03	15 531 172	6 623,0	694,8
Gynekologie	1 479,93	11 080 979	7 487,5	211,7
Chirurgie (vč. cévní a hrudní chirurgie)	1 006,28	7 954 742	7 905,1	78,0
Neurochirurgie	24,62	100 620	4 086,9	1,0
Kardiochirurgie	24,43	54 622	2 235,9	0,5
Traumatologie	37,12	329 122	8 866,4	3,2
Plastická chirurgie (vč. popálenin)	85,91	305 605	3 557,3	3,0
Ortopedie	528,47	3 786 724	7 165,4	37,1
Urologie	294,76	1 936 471	6 569,7	19,0
Ušní, nosní, krční (vč. foniatrie)	619,62	4 518 253	7 292,0	44,3
Oční	818,50	5 513 925	6 736,6	54,0
Dermatovenerologie	638,73	4 999 746	7 827,6	49,0
Radiační onkologie	253,98	1 326 811	5 224,1	13,0
Tělovýchovné lékařství	31,05	82 900	2 669,9	0,8
Lékařská genetika	66,51	124 534	1 872,4	1,2
Ordinace prakt. lékaře pro dosp.	5 158,83	50 632 069	9 814,6	586,7
Lékařská služba první pomoci pro dospělé	.	1 129 947	.	13,1
pro děti a dorost	.	406 377	.	18,2
Celkem	17 968,26	133 014 338	7 402,7	1 303,9
Stomatologie	6 432,08	21 201 176	3 296,2	207,8
LSPP stomatologická	.	192 214	.	1,9
Celkem stomatologie	6 432,08	21 393 390	3 326,0	209,7
Úhrn	24 400,34	154 407 728	6 328,1	1 513,6

*) bez společných vyšetřovacích a léčebných složek, AR a dialýzy

¹⁾ napočteno na odpovídající populační skupiny

3. Zdravotnická zařízení

V uplynulém roce posílil v České republice ve zdravotnictví výrazně nestátní sektor. Od ledna 2003 byla (v souladu se zákonem č. 290/2002 Sb.) většina zdravotnických zařízení dosud spravovaných okresními úřady převedena do kompetence krajů, malá část do přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví, případně měst a obcí. V kompetenci státu zůstávají nadále jen zařízení, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví a ostatní centrální orgány.

Z 26 655 registrovaných zdravotnických zařízení celkem (bez detašovaných pracovišť) je jen 272 státních. V průběhu roku 2003 přibylo celkem 385 zdravotnických zařízení. Stejně jako v předešlých letech jde téměř výhradně o samostatné ordinace lékařů specialistů (+ 308) a lékárny (+ 70). Více než 70 % všech zdravotnických zařízení jsou samostatné ordinace praktických lékařů a lékařů specialistů.

Výraznou strukturální změnu zaznamenala v uplynulém roce síť zařízení hygienické služby. V souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., bylo od 1.1.2003 ustaveno 14 krajských hygienických stanic (správních úřadů) a 14 zdravotních ústavů (zdravotnických zařízení). Krajským hygienickým stanicím nyní náleží vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnit další úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví, vč. státního dozoru, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví. Zdravotní ústavy provádějí vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, vyšetřování výrobků a biologického materiálu za účelem sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva. Bývalé okresní hygienické stanice jsou začleněny pod krajské zdravotní ústavy jako detašovaná pracoviště.

Ve zdravotnictví celkem pracovalo v České republice koncem roku (vždy přepočtený počet) 40,0 tisíc lékařů a 110,3 tisíc středních zdravotnických pracovníků (SZP). Ve státních zařízeních bylo zaměstnáno jen necelých 20 % lékařů a 26 % SZP. Na 10 000 obyvatel připadá v průměru 39 lékařů celkem.

V ambulantní péči pracovalo ke konci roku téměř 29 tisíc lékařů a více než 55 tisíc SZP. Na 10 000 obyvatel připadá v průměru 28 ambulantních lékařů (základní i specializované péče). Zhruba 1/3 všech ambulantních lékařů pracuje v ambulantních částech lůžkových zařízení, zbývající 2/3 v samostatných ambulantních zařízeních. Stále se nedaří zastavit každoroční nárůst privátních ordinací ambulantních specialistů, což vede k duplicitnímu poskytování a tedy i ke zdražování ambulantní léčebné péče. Měřeno úvazky lékařů je 74 % veškeré ambulantní péče zprivatizováno.

Lékaři primární péče (praktičtí lékaři pro děti, dorost a dospělé, praktičtí gynekologové a praktičtí zubní lékaři) představují 50 % všech ambulantních lékařů, privatizována je primární péče z 96 %. Zajištění primární péče je dlouhodobě stabilní, spíše se v důsledku klesajícího počtu obyvatel mírně zlepšuje.

Na 1 praktického lékaře pro dospělé připadá v průměru 1 550 registrovaných pacientů, na 1 praktického lékaře pro děti a dorost 970 registrovaných pacientů. Mezi kraji i okresy nejsou výraznější rozdíly. Zajištění gynekologické a stomatologické primární péče již není tak vyvážené, rozdíly mezi kraji a okresy jsou výraznější.

V lůžkové péči pracovalo koncem roku 2003 zhruba 10 tisíc lékařů a 41 tisíc středních zdravotnických pracovníků. Na 10 000 obyvatel České republiky připadá v průměru 112,2 lůžek (v tom 65,1 lůžek nemocničních, 22,6 lůžek odborných léčebných ústavů a 24,5 lůžek lázeňské péče). Zhruba 28 % veškeré lůžkové kapacity je zprivatizováno (v nemocnicích 12 %, v odborných léčebných ústavech 13 %, v lázních 85 %).

V počtu lůžkových zařízení dochází meziročně jen k nevýrazným změnám. Zdánlivý úbytek léčeben pro dlouhodobě nemocné (LDN) je způsoben převodem části samostatných zařízení LDN zpět do nemocnic jako oddělení ošetrovatelské péče (důsledek sjednoceného financování akutní i ošetrovatelské péče přes zdravotní pojišťovny). Pomalu, ale plynule narůstá meziročně počet i lůžková kapacita hospiců. Jde výhradně o soukromá zařízení poskytující paliativní péči.

Ústavní péči koncem roku poskytovalo 200 nemocnic (není započtena nemocnice Planá, která má až do konečného rozhodnutí kraje, jako zřizovatele, pozastavenou činnost) s 66,5 tisíci lůžky. Zřizovatelem 19 nemocnic bylo Ministerstvo zdravotnictví, 81 kraj, 29 město či obec, 66 fyzická osoba, církev či jiná právnická osoba a 6 ostatní centrální orgány. Ústavní péči dále zajišťovalo 164 odborných léčebných ústavů (včetně ozdravoven a hospiců) s 23 tisíci lůžky a 82 lázeňských léčeben s 25 tisíci lůžky.

Objem lůžkové péče poskytované pacientům v nemocnicích v posledních dvou letech roste. Nárůst počtu hospitalizovaných (v roce 2003 akutní péče o více než 3 %, následná péče o 12 %) byl doprovázen i rostoucím počtem ošetrovacích dnů (+ 1,3 % akutní péče, + 16,1 % následná péče).

Lůžka akutní péče, jejichž počet každoročně klesá, vykazují pomalejší nárůst ošetrovacích dnů než pacientů, což ukazuje na zlepšující se produktivitu lůžkové péče. Ošetrovací doba na lůžkách akutní péče mírně klesla na 7,6 dní, využití lůžek proti roku 2002 vzrostlo o 6 dní na 265,6 dne.

Nárůst objemu následné a ošetrovatelské péče v nemocnicích odpovídá zhruba nárůstu lůžkové kapacity těchto oddělení (počet lůžek vzrostl o 14 %), ošetrovací doba se na ošetrovatelských lůžkách prodloužila o 1,6 dne na 44,3 dne, využití lůžek vzrostlo o 4,5 dne na 313,3 dne. S prodlužující se střední délkou života se současně prodlužuje i doba, kdy je člověk dožívající se vysokého věku závislý na cizí pomoci. V současné době chybí v ČR zhruba 6 700 ošetrovatelských lůžek a jejich regionální rozložení je nevyvážené. Situaci zhoršuje též nedostatečný počet a nerovnoměrné územní rozložení zařízení domácí zdravotní péče i nedostatečná kapacita zařízení sociální péče. Nevyřešeno je i finanční zajištění těchto zařízení, včetně úhrad ze strany pacientů a jejich rodinných příslušníků.

Do skupiny zvláštních zdravotnických zařízení jsou zařazeny kojenecké ústavy a dětské domovy, centra a stacionáře pro děti, stacionáře pro dospělé, jesle, záchranné stanice a dopravní a záchranná služba. Tato skupina nevykazuje dlouhodobě výraznějších změn, v posledním roce se zastavil i dlouhodobý pokles kapacity jeslí. Privatizace zasáhla výrazněji stacionáře pro děti a dospělé (41 % jejich kapacity je zprivatizováno) a dopravu raněných, nemocných a rodiček (z 225 zařízení celkem je 218 privátních).

Počet lékáren a výdejen každoročně vzrůstá. V současné době existuje v republice 2 251 lékáren, 42 výdejen léčiv a 185 výdejen zdravotnických prostředků. Na 1 lékárně a výdejnu léčiv (včetně odloučených pracovišť) připadá v průměru 4 450 obyvatel. Dostupnost lékárenských zařízení v krajích a okresech je však nevyvážená, nová zařízení vznikají spíše v lukrativních lokalitách, než tam, kde je jejich nedostatek.

Celkem pracovalo koncem roku 2003 ve zdravotnictví 241 143 pracovníků, v tom 237 154 zaměstnanců v evidenčním počtu a zaměstnavatelů a 3 989 smluvních pracovníků. Z celkového počtu pracovníků představovali lékaři 15 %, zubní lékaři 3 % a střední zdravotničtí pracovníci 46 %. Podíl odborných zdravotnických pracovníků z celku představuje 80 %.

V lůžkových zařízeních (včetně ambulantních částí) pracovalo konce roku 61 % všech pracovníků ve zdravotnictví, v samostatných ambulantních zařízeních 26 %.

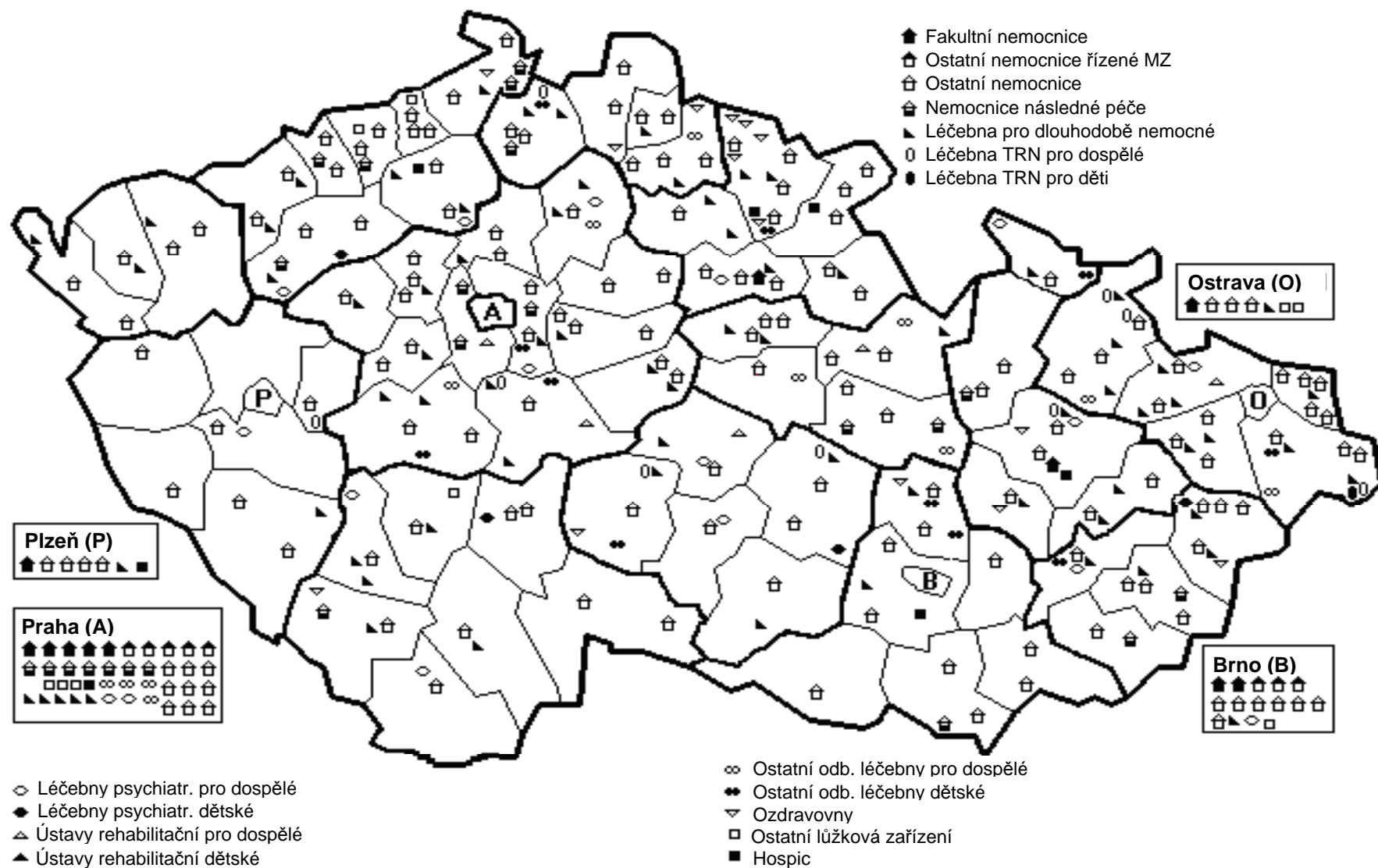
3.1.1 Celkový přehled zdravotnických zařízení

Druh zařízení	Počet zařízení	Lékaři (přep. p.)	SZP (přep. p.)	Lůžka	Místa
Nemocnice (lůžková a ambulantní část)	201	16 393,49	60 167,28	66 492	654
Odborné léčebné ústavy	246	1 429,50	8 957,19	48 093	-
léčebny pro dlouhodobě nemocné	76	267,17	2 166,53	7 285	-
léčebny TBC a respir. nem. pro dosp.	9	56,83	281,96	1 080	-
psychiatrické léčebny pro dospělé	17	475,52	2 905,60	9 609	-
rehabilitační ústavy pro dospělé	5	37,00	332,87	886	-
ostatní odb. léčeb. ústavy pro dosp.	12	126,71	667,38	1 652	-
dětské léčebny TBC a respir. nem.	-	-	-	-	-
dětské psychiatrické léčebny	4	11,62	125,73	368	-
ostatní dětské odborné léčeb. ústavy	11	28,05	171,40	879	-
lázeňské léčebny pro dospělé	77	352,08	1 882,94	24 267	-
dětské lázeňské léčebny	5	13,61	126,47	791	-
ozdravovny	14	5,28	110,30	964	-
hospic	7	14,35	90,47	203	-
další lůžková zařízení	9	41,28	95,54	109	-
Samostatná ambulantní zařízení	23 491	21 352,20	31 637,71	-	315
polikliniky, sdružená ambul. zařízení	189	1 396,58	2 815,65	-	29
zdravotnická střediska	176	506,01	879,48	-	26
samostat. ordinace praktického lékaře	13 115	13 393,05	13 137,05	-	-
pro dospělé	4 452	4 502,99	4 337,33	-	-
pro děti a dorost	2 112	2 096,55	2 036,99	-	-
zubního	5 399	5 711,26	5 558,15	-	-
gynekologa	1 152	1 082,25	1 204,58	-	1
samostat. ordinace lékaře specialisty	6 048	5 691,47	6 423,00	-	32
ostatní ambulantní zařízení	3 963	365,09	8 382,53	-	227
Zvláštní zdravotnická zařízení	487	556,03	3 907,97	-	6 097
kojenecké ústavy a dětské domovy	38	37,18	970,65	-	2 049
dětské stacionáře a dětská centra	47	15,18	293,78	-	1 571
jesle a další dětská zařízení	60	-	269,92	-	1 770
stacionáře pro dospělé	27	36,52	81,75	-	522
dopravní a záchranná zdravot. služba	289	451,38	2 186,65	-	-
ostatní	26	15,77	105,22	-	185
Zařízení lékárenské péče ¹⁾	2 480	0,10	4 603,48	x	x
lékárny a výdejny léků	2 293	0,10	4 515,15	x	x
výdejny zdravotnických prostředků	185	-	88,13	x	x
ostatní	2	-	0,20	x	x
Zařízení hygienické služby	30	218,84	954,15	x	x
Ostatní	59	86,44	63,23	x	x
Zdravotnická zařízení celkem	26 994	40 036,60	110 291,01	114 585	7 066

¹⁾ včetně odloučených pracovišť

Sít' lůžkových zdravotnických zařízení k 31. 12. 2003

45

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Nemocnice (lůžková a ambulantní část)					
Hl. m. Praha	26	3 556,88	11 559,72	10 651	82
Středočeský	24	1 281,04	4 745,18	5 756	69
Jihočeský	10	854,86	3 330,19	3 829	58
Plzeňský	12	902,81	3 236,63	3 591	35
Karlovarský	5	305,94	1 263,43	1 710	10
Ústecký	20	1 106,89	4 465,32	5 757	44
Liberecký	10	589,66	2 304,23	2 538	35
Královéhradecký	14	916,95	3 519,25	3 961	49
Pardubický	10	593,95	2 252,47	2 776	10
Vysočina	6	600,12	2 435,05	2 920	43
Jihomoravský	23	2 145,67	7 880,87	8 227	72
Olomoucký	10	1 019,26	3 548,00	3 692	38
Zlínský	11	641,86	2 631,03	3 344	34
Moravskoslezský	20	1 877,60	6 995,91	7 740	75
Česká republika	201	16 393,49	60 167,28	66 492	654
Odborné léčebné ústavy					
Hl. m. Praha	15	193,75	810,86	2 465	-
Středočeský	28	175,65	1 024,48	3 798	-
Jihočeský	15	61,94	384,91	2 427	-
Plzeňský	6	78,66	552,66	2 313	-
Karlovarský	48	159,72	810,54	11 787	-
Ústecký	16	66,55	484,73	2 743	-
Liberecký	11	30,19	189,52	1 245	-
Královéhradecký	18	47,88	410,21	2 475	-
Pardubický	8	66,75	463,81	1 830	-
Vysočina	12	100,46	696,10	2 222	-
Jihomoravský	10	74,05	564,41	1 649	-
Olomoucký	19	118,25	660,70	4 133	-
Zlínský	15	88,11	694,70	3 898	-
Moravskoslezský	25	167,54	1 209,56	5 108	-
Česká republika	246	1 429,50	8 957,19	48 093	-

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Samostatná ambulantní zařízení					
Hl. m. Praha	3 500	3 797,39	5 281,81	x	43
Středočeský	2 176	1 865,68	2 536,42	x	34
Jihočeský	1 449	1 262,45	2 048,59	x	-
Plzeňský	1 308	1 274,06	1 931,53	x	40
Karlovarský	712	610,45	1 067,04	x	25
Ústecký	1 697	1 462,93	2 433,52	x	29
Liberecký	963	790,26	1 176,49	x	-
Královéhradecký	1 332	1 126,97	1 674,24	x	11
Pardubický	1 144	968,23	1 562,45	x	46
Vysočina	1 048	897,34	1 311,35	x	-
Jihomoravský	2 542	2 433,33	3 348,90	x	55
Olomoucký	1 554	1 367,63	2 028,19	x	7
Zlínský	1 385	1 141,31	1 639,36	x	-
Moravskoslezský	2 681	2 354,17	3 597,82	x	25
Česká republika	23 491	21 352,20	31 637,71	x	315
Zvláštní zdravotnická zařízení					
Hl. m. Praha	38	85,06	363,00	x	772
Středočeský	24	68,26	423,89	x	464
Jihočeský	28	31,01	184,14	x	134
Plzeňský	40	51,41	251,42	x	380
Karlovarský	14	18,15	152,44	x	207
Ústecký	56	33,16	332,95	x	687
Liberecký	17	14,90	185,30	x	273
Královéhradecký	34	23,93	190,81	x	252
Pardubický	24	19,06	179,53	x	231
Vysočina	25	31,65	211,02	x	254
Jihomoravský	63	64,56	377,84	x	837
Olomoucký	34	33,94	272,12	x	550
Zlínský	35	19,20	200,43	x	289
Moravskoslezský	55	61,74	583,08	x	767
Česká republika	487	556,03	3 907,97	x	6 097

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Zařízení lékárenské péče (vč. odloučených pracovišť)					
Hl. m. Praha	303	-	791,20	x	x
Středočeský	239	-	436,64	x	x
Jihočeský	162	-	263,32	x	x
Plzeňský	151	-	242,58	x	x
Karlovarský	88	-	121,59	x	x
Ústecký	195	-	425,76	x	x
Liberecký	102	-	153,37	x	x
Královéhradecký	146	-	214,76	x	x
Pardubický	125	-	184,21	x	x
Vysočina	113	0,10	203,21	x	x
Jihomoravský	280	-	591,83	x	x
Olomoucký	158	-	227,85	x	x
Zlínský	133	-	224,01	x	x
Moravskoslezský	285	-	523,15	x	x
Česká republika	2 480	0,10	4 603,48	x	x
Hygienická služba					
Hl. m. Praha	5	106,86	237,95	x	x
Středočeský	1	25,16	91,47	x	x
Jihočeský	2	7,20	42,75	x	x
Plzeňský	2	5,32	70,82	x	x
Karlovarský	2	1,50	19,62	x	x
Ústecký	2	10,32	77,09	x	x
Liberecký	2	1,78	5,56	x	x
Královéhradecký	2	8,50	64,47	x	x
Pardubický	2	6,40	41,95	x	x
Vysočina	2	3,10	18,62	x	x
Jihomoravský	2	12,60	80,85	x	x
Olomoucký	2	1,50	19,00	x	x
Zlínský	2	9,45	18,53	x	x
Moravskoslezský	2	19,15	165,47	x	x
Česká republika	30	218,84	954,15	x	x

3.1.2 Přehled zdravotnických zařízení v krajích

Území, kraj	Počet zařízení	Lékaři (přep.p.)	SZP (přep.p.)	Lůžka	Místa
Ostatní zařízení					
Hl. m. Praha	28	77,60	27,41	x	x
Středočeský	4	4,61	10,00	x	x
Jihočeský	4	0,20	1,25	x	x
Plzeňský	1	1,39	4,75	x	x
Karlovarský	2	0,20	2,00	x	x
Ústecký	1	1,00	-	x	x
Liberecký	-	-	-	x	x
Královéhradecký	-	-	-	x	x
Pardubický	9	1,19	-	x	x
Vysočina	-	-	-	x	x
Jihomoravský	2	0,25	-	x	x
Olomoucký	4	-	-	x	x
Zlínský	3	-	0,22	x	x
Moravskoslezský	1	-	17,60	x	x
Česká republika	59	86,44	63,23	x	x
Zdravotnická zařízení celkem ¹⁾					
Hl. m. Praha	3 915	7 817,54	19 071,95	13 116	897
Středočeský	2 496	3 420,40	9 268,08	9 554	567
Jihočeský	1 670	2 217,66	6 255,15	6 256	192
Plzeňský	1 520	2 313,65	6 290,39	5 904	455
Karlovarský	871	1 095,96	3 436,66	13 497	242
Ústecký	1 987	2 680,85	8 219,37	8 500	760
Liberecký	1 105	1 426,79	4 014,47	3 783	308
Královéhradecký	1 546	2 124,23	6 073,74	6 436	312
Pardubický	1 322	1 655,58	4 684,42	4 606	287
Vysočina	1 206	1 632,77	4 875,35	5 142	297
Jihomoravský	2 922	4 730,46	12 844,70	9 876	964
Olomoucký	1 781	2 540,58	6 755,86	7 825	595
Zlínský	1 584	1 899,93	5 408,28	7 242	323
Moravskoslezský	3 069	4 480,20	13 092,59	12 848	867
Česká republika	26 994	40 036,60	110 291,01	114 585	7 066

¹⁾ do celkového počtu zdravotnických zařízení jsou zahrnuta odloučená pracoviště lékárenské péče

Tab. 3.2 Vývoj počtu lůžek *)

Rok	Lůžka			
	celkem	v tom		
		nemocnice	lázeňské léčebny	odborné léčebné ústavy
	absolutně			
1970	134 537	89 410	20 276	24 851
1975	137 723	88 542	22 678	26 503
1980	140 990	88 743	23 981	28 266
1985	141 868	89 245	23 523	29 100
1990	139 653	88 208	22 001	29 444
1995	117 228	74 510	19 000	23 718
2000	112 303	67 457	22 179	22 667
2001	112 504	66 818	22 532	23 154
2002	112 992	66 668	22 972	23 352
2003	114 585	66 492	25 058	23 035
	na 10 000 obyvatel			
1970	137,1	91,1	20,7	25,3
1975	136,4	87,7	22,5	26,3
1980	137,0	86,2	23,3	27,5
1985	137,2	86,3	22,7	28,1
1990	134,7	85,1	21,2	28,4
1995	113,6	72,2	18,4	23,0
2000	109,4	65,7	21,6	22,1
2001	110,2	65,5	22,1	22,7
2002	110,7	65,3	22,5	22,9
2003	112,2	65,1	24,5	22,6

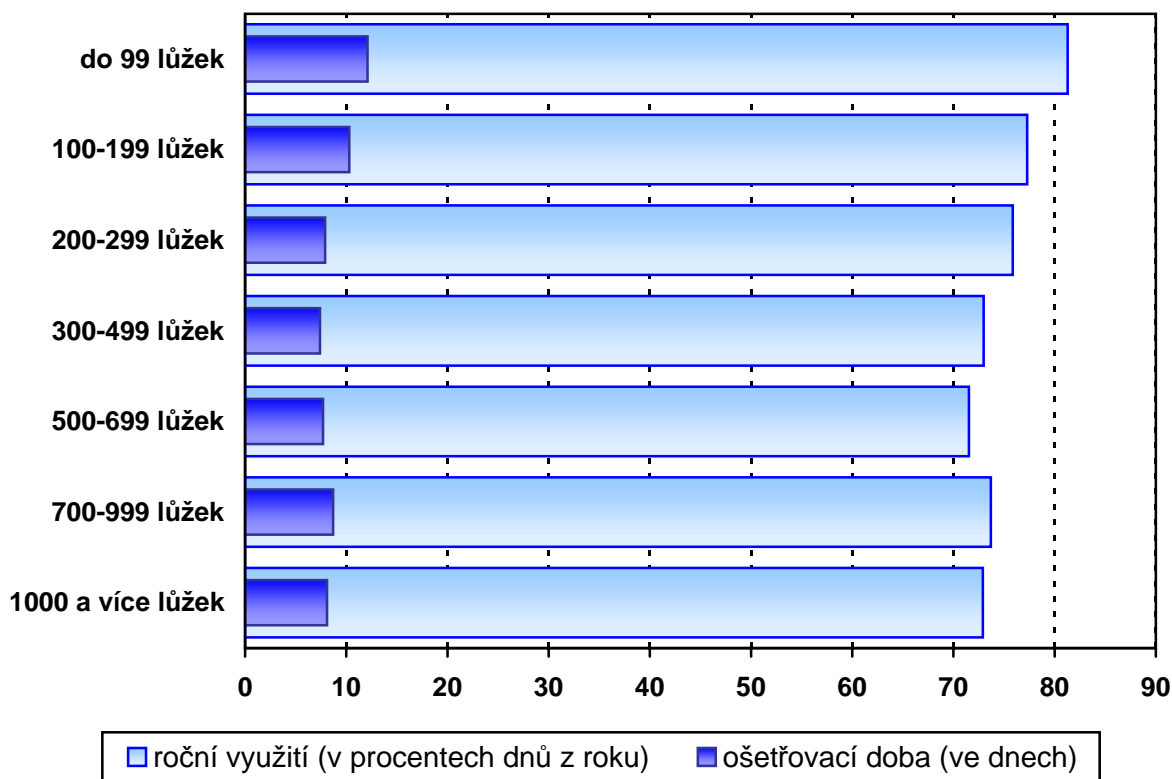
*) včetně lůžek novorozeneckých;
do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany,
vnitřní, spravedlnosti a dopravy

Tab. 3.3 Vývoj využití lůžkového fondu nemocnic *)

Rok	Hospitalizovaní		Ošetrovací dny	Průměrná ošetrovací doba	Využití lůžek ve dnech
	absolutně	na 1 000 obyvatel			
1975	1 932 847	192,1	25 106 830	13,0	284,9
1980	1 947 558	188,6	26 429 138	13,6	298,5
1985	1 988 725	192,4	26 080 871	13,1	295,0
1990	1 863 453	179,8	22 410 407	12,0	254,1
1995	2 027 486	196,3	20 579 371	10,2	265,0
2000	2 016 502	196,3	17 487 646	8,7	258,1
2001	2 032 010	198,7	17 225 074	8,5	257,3
2002	2 108 252	206,7	17 572 033	8,3	263,3
2003	2 179 581	213,6	18 027 844	8,3	269,7

*) do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy

Využití lůžek a průměrná ošetrovací doba podle velikosti lůžkového fondu nemocnic

Tab. 3.4 Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení

Oddělení	Lékaři	SZP u lůžka	Lůžka	
			absolutně	na 10 000 obyvatel
Interna	1 621,29	5 928,73	12 436	12,2
Kardiologie	149,64	530,48	642	0,6
Revmatologie	7,55	26,42	91	0,1
Diabetologie	14,45	20,25	28	0,0
Gastroenterologie	32,80	85,00	153	0,1
Klinická farmakologie	5,35	14,39	27	0,0
Geriatric	40,41	200,07	611	0,6
Infekční	148,46	611,00	1 715	1,7
Alergologie	4,00	6,00	18	0,0
TBC a respiračních nemocí	173,97	574,82	1 719	1,7
Nervové	471,72	1 488,19	3 334	3,3
Psychiatrie	146,15	497,11	1 517	1,5
Nemoci z povolání	5,34	11,90	53	0,1
Dětské	642,18	3 045,22	5 397	5,3
Ženské	789,69	2 770,35	6 419	6,3
Samostatné novorozenecké úseky	113,05	670,33	814	0,8
Chirurgie	1 443,58	5 267,10	10 165	10,0
Neurochirurgie	143,16	582,19	677	0,7
Plastické chirurgie	81,21	280,93	459	0,4
Kardiochirurgie	220,14	860,93	597	0,6
Traumatologie	108,60	357,63	653	0,6
Anesteziologicko-resuscitační	616,95	2 392,23	756	0,7
Ortopedie	421,46	1 266,94	2 753	2,7
Urologie	252,50	747,36	1 713	1,7
Ušní, krční, nosní	278,41	688,81	1 871	1,8
Foniatric	3,10	12,50	44	0,0
Oční	246,42	464,34	1 330	1,3
Stomatologie	37,73	85,48	231	0,2
Kožní	137,54	336,78	1 178	1,2
Klinická onkologie	54,91	160,20	316	0,3
Radioterapie	109,17	373,99	1 157	1,1
Nefrologie	13,90	39,08	77	0,1
Klinická hematologie	42,85	163,10	180	0,2
Protetika	1,50	12,00	30	0,0
Rehabilitace a fyzikální medicína	117,14	464,91	1 439	1,4
Nukleární medicína	12,35	47,00	118	0,1
Intenzivní péče	59,43	459,55	199	0,2
Následná ošetř. péče	186,12	1 457,09	5 575	5,5
Celkem	8 954,22	33 000,40	66 492	65,1

Tab. 3.4 Lůžková péče v nemocnicích podle oddělení

Oddělení	Hospitalizovaní		Ošetřovací dny	Průměrná ošetřovací doba	Využití lůžek ve dnech
	absolutně	na 1 000 obyvatel			
Interna	442 131	43,3	3 659 806	8,3	291,5
Kardiologie	36 534	3,6	169 388	4,6	279,0
Revmatologie	1 562	0,2	29 572	18,9	325,0
Diabetologie	1 025	0,1	8 592	8,4	306,9
Gastroenterologie	4 932	0,5	36 144	7,3	281,2
Klinická farmakologie	1 178	0,1	8 699	7,4	322,2
Geriatric	6 308	0,6	184 072	29,2	307,6
Infekční	43 620	4,3	335 534	7,7	194,6
Alergologie	742	0,1	7 200	9,7	257,2
TBC a respiračních nem.	38 929	3,8	467 174	12,0	265,1
Nervové	104 911	10,3	953 277	9,1	281,6
Psychiatrie	19 721	1,9	436 187	22,1	286,2
Nemoci z povolání	1 390	0,1	12 085	8,7	222,7
Dětské	260 261	25,5	1 287 685	4,9	232,6
Ženské	297 019	29,1	1 535 650	5,2	235,2
Samost. novoroz. úseky	31 026	3,0	221 584	7,1	284,3
Chirurgie	416 240	40,8	2 760 353	6,6	269,5
Neurochirurgie	25 774	2,5	196 468	7,6	288,9
Plastické chirurgie	16 302	1,6	114 605	7,0	250,5
Kardiochirurgie	17 199	1,7	150 181	8,7	263,3
Traumatologie	27 082	2,7	185 961	6,9	284,8
Anestez.-resuscitační	27 145	2,7	202 550	7,5	269,9
Ortopedie	105 380	10,3	759 772	7,2	274,1
Urologie	79 120	7,8	470 269	5,9	272,4
Ušní, krční, nosní	95 742	9,4	458 582	4,8	243,3
Foniatrie	971	0,1	12 418	12,8	282,2
Oční	74 953	7,3	286 178	3,8	214,7
Stomatologie	9 548	0,9	56 122	5,9	242,4
Kožní	25 361	2,5	325 821	12,8	268,2
Klinická onkologie	13 522	1,3	88 897	6,6	286,3
Radioterapie	26 409	2,6	303 480	11,5	261,3
Nefrologie	2 966	0,3	23 603	8,0	306,5
Klinická hematologie	4 822	0,5	51 858	10,8	288,1
Protetika	339	0,0	6 405	18,9	213,5
Rehabilitace a fyzikál. med.	23 707	2,3	411 937	17,4	296,3
Nukleární medicína	3 198	0,3	28 331	8,9	231,6
Intenzivní péče	14 035	1,4	54 120	3,9	270,7
Následná ošetř. péče	36 462	3,6	1 727 284	47,4	316,9
Celkem ¹⁾	2 179 581	213,6	18 027 844	8,3	269,7

¹⁾ do celku nejsou zahrnuty překlady mezi odděleními

Tab. 3.5 Vývoj počtu lékařů *)

Rok	Lékaři (přepočtený počet)			
	celkem	z toho		
		nemocnice (lůžková část)	ambulantní péče	hygienická služba
	absolutně			
1970	21 366	5 158	12 599	561
1975	25 176	5 672	15 266	738
1980	28 878	6 066	17 616	832
1985	32 614	7 101	19 559	949
1990	34 372	8 103	20 433	888
1995	36 348	8 729	24 848	718
2000	38 330	8 206	27 734	665
2001	39 127	8 429	28 144	658
2002	39 784	8 743	28 482	646
2003	40 037	8 954	28 907	219
	na 10 000 obyvatel			
1970	21,8	5,3	12,8	0,6
1975	24,9	5,6	15,1	0,7
1980	28,1	5,9	17,1	0,8
1985	31,5	6,9	18,9	0,9
1990	33,2	7,8	19,7	0,9
1995	35,2	8,5	24,1	0,7
2000	37,3	8,0	27,0	0,6
2001	38,3	8,3	27,6	0,6
2002	39,0	8,6	27,9	0,6
2003	39,2	8,8	28,3	0,2

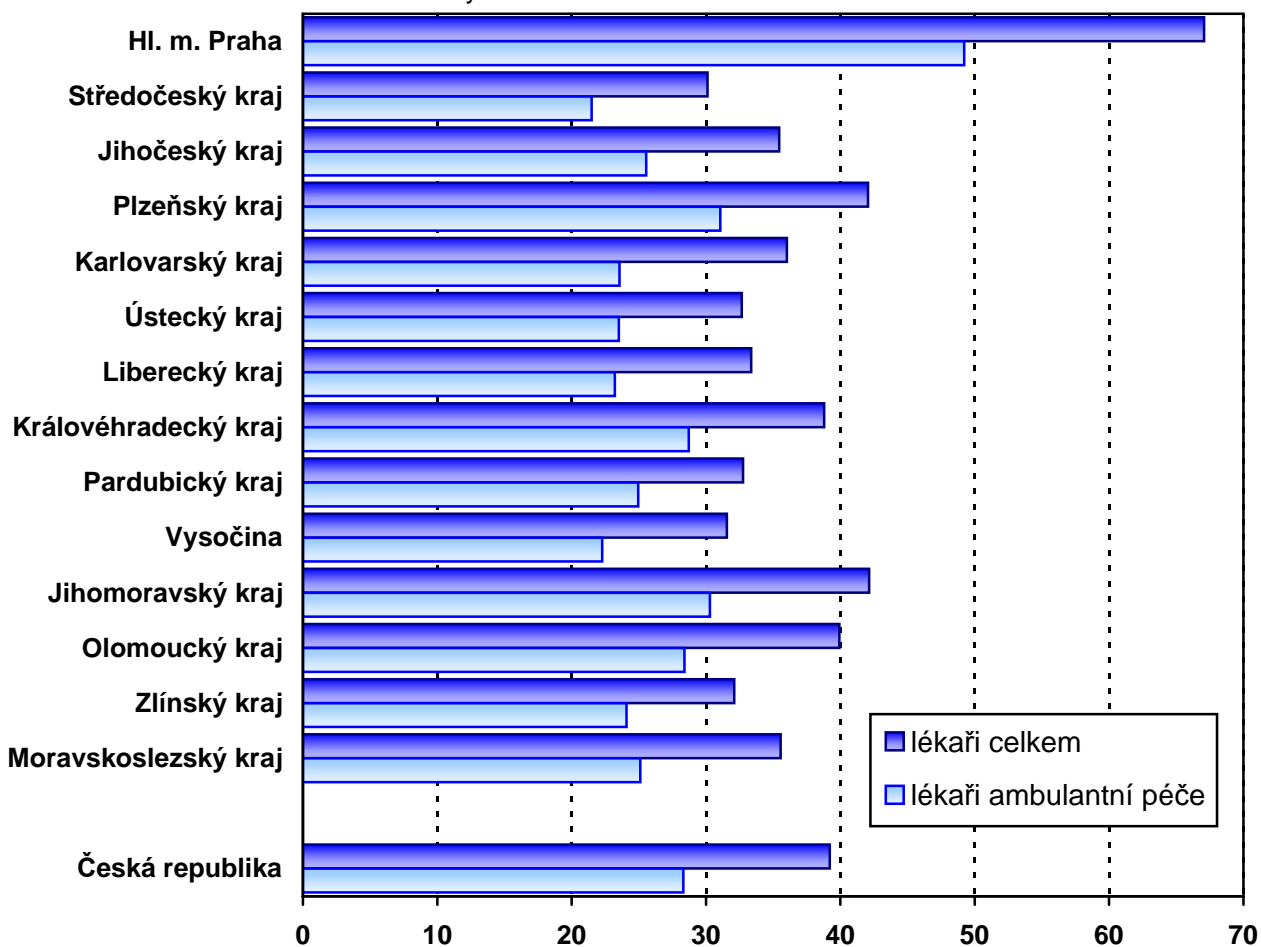
*) do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy

Tab. 3.6 Počet lékařů a lůžek v krajích

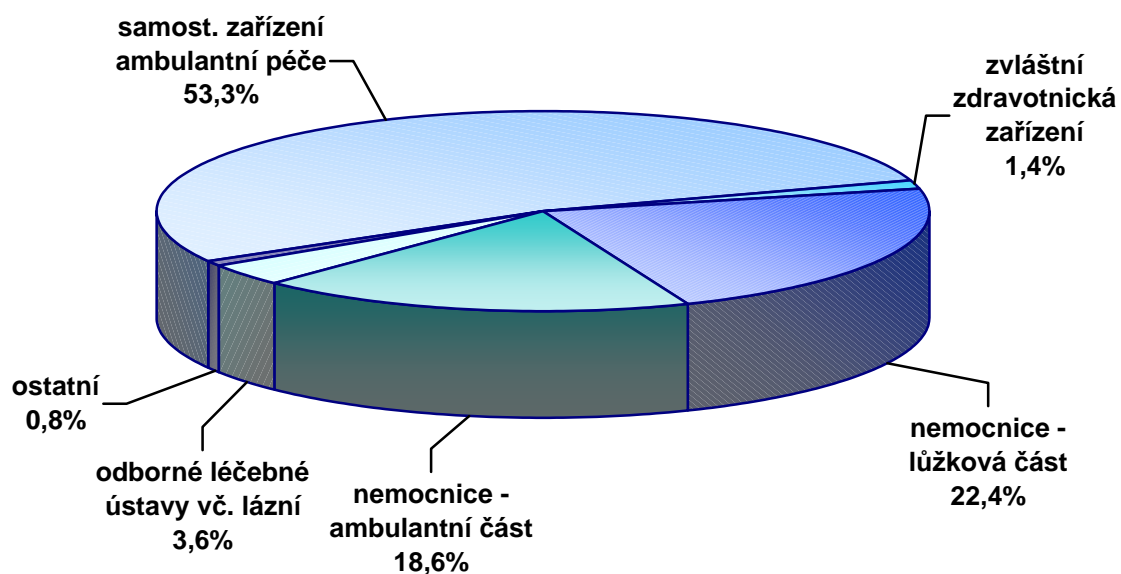
Území, kraj	Lékaři (přepočtený počet)			Lůžka	
	celkem	z toho		celkem	z toho nemocnice
		ambulantní péče	nemocnice (lůžk. část)		
	absolutně				
Hl. m. Praha	7 817,54	5 735,93	1 662,38	13 116	10 651
Středočeský	3 420,40	2 440,10	728,00	9 554	5 756
Jihočeský	2 217,66	1 598,40	525,83	6 256	3 829
Plzeňský	2 313,65	1 708,77	475,16	5 904	3 591
Karlovarský	1 095,96	716,73	199,66	13 497	1 710
Ústecký	2 680,85	1 929,58	644,77	8 500	5 757
Liberecký	1 426,79	992,92	388,31	3 783	2 538
Královéhradecký	2 124,23	1 572,72	471,20	6 436	3 961
Pardubický	1 655,58	1 261,52	308,94	4 606	2 776
Vysočina	1 632,77	1 152,68	346,28	5 142	2 920
Jihomoravský	4 730,46	3 400,84	1 185,55	9 876	8 227
Olomoucký	2 540,58	1 807,19	582,50	7 825	3 692
Zlínský	1 899,93	1 425,48	360,42	7 242	3 344
Moravskoslezský	4 480,20	3 164,53	1 075,22	12 848	7 740
Česká republika	40 036,60	28 907,39	8 954,22	114 585	66 492
	na 10 000 obyvatel				
Hl. m. Praha	67,07	49,21	14,26	112,53	91,38
Středočeský	30,11	21,48	6,41	84,12	50,68
Jihočeský	35,45	25,55	8,41	100,01	61,21
Plzeňský	42,06	31,06	8,64	107,32	65,28
Karlovarský	36,02	23,56	6,56	443,62	56,20
Ústecký	32,66	23,51	7,85	103,55	70,13
Liberecký	33,36	23,21	9,08	88,45	59,34
Královéhradecký	38,79	28,72	8,61	117,54	72,34
Pardubický	32,75	24,96	6,11	91,12	54,92
Vysočina	31,55	22,27	6,69	99,36	56,42
Jihomoravský	42,14	30,30	10,56	87,98	73,29
Olomoucký	39,93	28,40	9,15	122,97	58,02
Zlínský	32,10	24,08	6,09	122,36	56,50
Moravskoslezský	35,55	25,11	8,53	101,95	61,42
Česká republika	39,21	28,31	8,77	112,21	65,12

Počet lékařů (přepočtený počet) v krajích

na 10 000 obyvatel

Struktura lékařů podle druhu zařízení

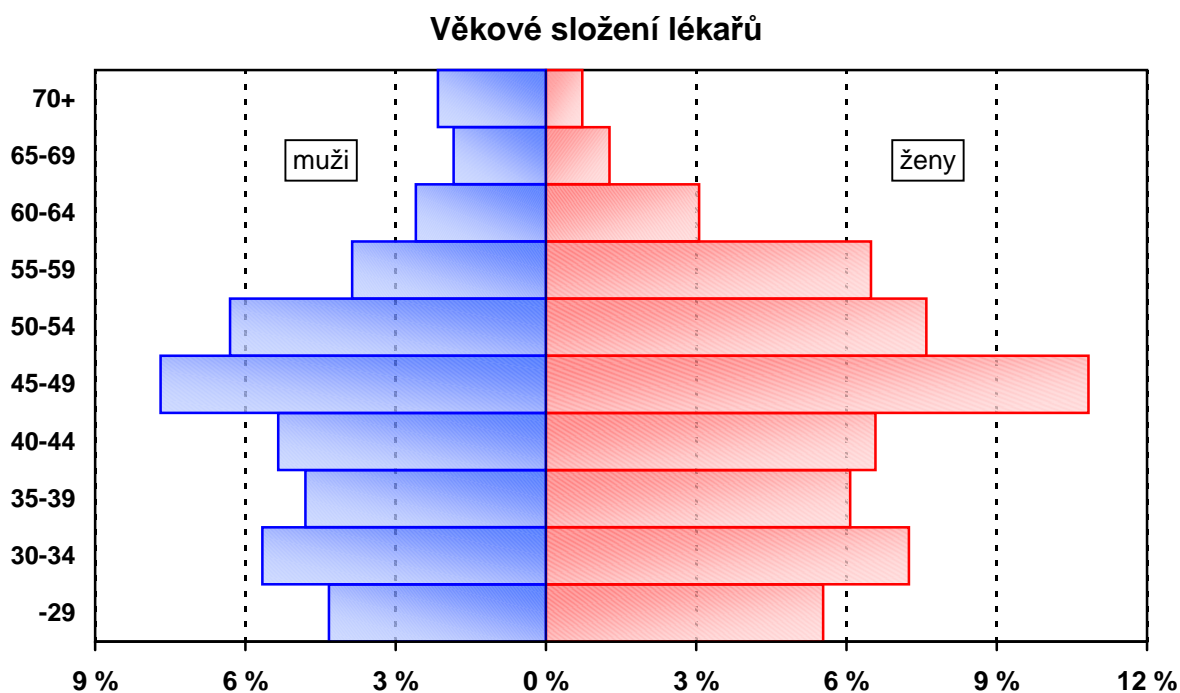

Tab. 3.7 Vývoj počtu lékařů a farmaceutů - fyzické osoby *)

Rok	Lékaři				Počet obyvatel na 1 lékaře	Farmaceuti			
	absolutně			na 10 000 obyvatel		absolutně			na 10 000 obyvatel
	muži	ženy	celkem			muži	ženy	celkem	
1970	11 684	9 185	20 869	21,3	470,1	1 498	2 236	3 734	3,8
1975	13 157	12 051	25 208	25,0	400,4	1 447	2 610	4 057	4,0
1980	14 957	15 435	30 392	29,5	338,7	1 374	2 929	4 303	4,2
1985	16 022	18 595	34 617	33,5	298,7	1 191	3 228	4 419	4,3
1990	16 300	19 993	36 293	35,0	285,6	989	3 474	4 463	4,3
1995	17 359	21 103	38 462	37,3	268,4	732	3 300	4 032	3,9
2000	19 048	23 459	42 507	41,4	241,5	1 002	4 317	5 319	5,2
2001	19 288	23 912	43 200	42,3	236,3	1 017	4 467	5 484	5,4
2002	19 547	24 277	43 824	43,0	232,8	1 042	4 647	5 689	5,6
2003 ¹⁾	19 692	24 414	44 106	43,2	231,3	1 089	4 876	5 965	5,8

*) do roku 1996 údaje pouze za rezort zdravotnictví, od roku 1997 včetně rezortů školství, obrany, vnitra, spravedlnosti a dopravy a od roku 1999 i za rezort práce a sociálních věcí

¹⁾ předběžné údaje

Pozn. % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů

Tab. 3.8 Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti *)

Obor	Lékaři			
	celkem	rezort zdravotnictví	rezort školsství	ostatní rezorty ¹⁾
Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé	42 704	40 375	962	1 367
interní lékařství	4 400	4 239	257	94
kardiologie	530	464	63	17
revmatologie	119	119	-	-
diabetologie	257	252	2	3
gastroenterologie	249	233	2	17
endokrinologie	107	107	-	-
klinická farmakologie	29	27	3	-
geriatrie	360	358	2	1
infekční nemoci	240	232	30	2
alergologie a klin. imunologie	368	364	12	2
TBC a respirační nemoci	623	615	22	7
neurologie	1 408	1 362	73	36
psychiatrie	1 327	1 293	54	34
sexuologie	23	23	3	-
nemoci z povolání	94	89	9	4
pediatrie	3 442	3 430	90	1
gynekologie a porodnictví	2 394	2 379	100	14
neonatologie	157	154	4	2
chirurgie	2 719	2 648	145	65
neurochirurgie	181	170	17	12
plastická chirurgie	152	149	14	1
kardiochirurgie	173	171	7	-
traumatologie	107	104	1	3
anesteziologie a resuscitace	1 755	1 706	55	46
ortopedie	1 008	989	48	19
urologie	582	573	29	11
otorinolaryngologie	976	953	42	25
foniatrie	46	46	1	-
oftalmologie	1 158	1 128	42	36
stomatologie	6 748	6 653	127	95
dermatovenerologie	845	825	29	22
klinická onkologie	249	243	10	1
radioterapie	240	232	11	-
dorostové lékařství	31	31	-	-
tělovýchovné lékařství	87	70	25	5

Tab. 3.8 Lékaři - fyzické osoby podle oboru činnosti *)

Obor	Lékaři			
	celkem	rezort zdravotnictví	rezort školsství	ostatní rezorty ¹⁾
lékařská genetika	78	75	17	-
záchranná služba	525	521	-	5
posudkové lékařství	446	7	-	439
všeobecné lékařství	5 381	5 106	12	280
fyziatrie, balneologie	297	271	5	24
nefrologie	109	101	1	7
klinická biochemie	293	280	24	9
klinická hematologie	213	209	9	4
radiodiagnostika	1 301	1 267	30	34
ortopedická protetika	22	16	5	1
transfúzní služba	205	204	-	1
rehabilitace	739	722	9	18
nukleární medicína	147	136	13	9
patologická anatomie	396	374	75	4
soudní lékařství	73	68	24	3
hygiena ²⁾	232	173	33	29
epidemiologie	63	57	6	-
mikrobiologie	268	257	33	-
popáleninová medicína	40	40	6	-
funkční diagnostika	31	28	1	2
ostatní	1 217	451	741	31
Lékaři přechodně neaktivní ³⁾	1 402	1 336	26	40
Úhrn	44 106	41 711	988	1 407

*) lékař je uveden ve všech oborech, ve kterých má úvazek; v úhrnu, resp. v řádcích "evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé" a "lékaři přechodně neaktivní" je uveden pouze jedenkrát; v rámci oboru je lékař uveden ve všech rezortech, ve kterých má úvazek, v celku za obor je uveden pouze jedenkrát;
předběžné údaje

¹⁾ rezort obrany, vnitra, spravedlnosti, dopravy a práce a sociálních věcí

²⁾ bez lékařů v krajských hygienických stanicích, protože vykonávají pouze správní činnost a neposkytují zdravotní péči

³⁾ z důvodu např. mateřské dovolené, rodičovské dovolené, vojenské služby (vč. civilní)

Tab. 3.9.1 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií

Kategorie	Pracovníci (přepočtený počet)		
	celkem	v tom	
		rezort zdravotnictví	ostatní rezorty ¹⁾
	Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé		
Odborní zdravotničtí pracovníci	189 138,81	185 114,08	4 024,73
lékaři	33 606,91	32 778,11	828,80
zubní lékaři	6 429,69	6 340,89	88,80
farmaceuti	5 288,56	5 271,66	16,90
dentisté (bez VŠ vzdělání)	5,80	5,80	-
zdravot. prac. s jiným VŠ vzděláním	787,51	767,51	20,00
jiní odb. prac. ve zdrav. s VŠ vzděl.	4 123,52	4 061,42	62,10
jiní odb. prac. ve zdrav. se SŠ vzděl.	3 285,59	3 258,45	27,14
střední zdravotničtí pracovníci	110 291,01	107 812,46	2 478,55
zdravotní (všeobecné) sestry	68 048,40	66 024,74	2 023,66
dětské sestry	9 248,73	9 238,73	10,00
ženské sestry (porodní asistentky)	4 350,12	4 323,12	27,00
dietní sestry	679,12	654,12	25,00
ostatní sestry	1 845,68	1 836,28	9,40
rehabilitační pracovníci	6 423,24	6 283,20	140,04
asistenti hygienické služby	158,41	134,41	24,00
zdravotní laboranti	7 289,24	7 178,99	110,25
farmaceutičtí laboranti	4 688,82	4 672,94	15,88
radiologičtí laboranti	3 170,93	3 103,46	67,47
zubní technici	4 388,32	4 362,47	25,85
nižší zdravotničtí pracovníci	7 450,18	7 320,65	129,53
ošetřovatelky	3 626,77	3 581,92	44,85
pěstounky	53,66	53,66	-
zubní instrumentářky	796,55	793,55	3,00
maséři	816,61	764,83	51,78
dezinfektoři	47,12	47,12	-
laboratorní pracovníci	323,65	312,75	10,90
pitevní laboranti	42,64	42,64	-
řidiči rychlé lékař./ zdrav. pomoci	1 743,18	1 724,18	19,00
pomocní zdravotničtí pracovníci	17 870,04	17 497,13	372,91
Učitelé	282,55	282,05	0,50
Vychovatelé	57,93	57,93	-
Technicko-hospodářští pracovníci	17 511,59	16 841,10	670,49
Dělníci a provozní pracovníci	30 163,44	29 401,47	761,97
Úhrn	237 154,32	231 696,63	5 457,69

¹⁾ rezort obrany, vnitra, spravedlnosti, dopravy a financí

Tab. 3.9.1 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií

Kategorie	Pracovníci (přepočtený počet)		
	celkem	v tom	
		rezort zdravotnictví	ostatní rezorty ¹⁾
	Smluvní pracovníci		
Odborní zdravotničtí pracovníci	3 286,08	3 213,94	72,14
lékaři	1 722,82	1 664,83	57,99
zubní lékaři	41,78	40,64	1,14
farmaceuti	76,50	74,50	2,00
dentisté (bez VŠ vzdělání)	-	-	-
zdravot. prac. s jiným VŠ vzděláním	15,07	14,87	0,20
jiní odb. prac. ve zdravot. s VŠ vzděl.	104,11	104,03	0,08
jiní odb. prac. ve zdravot. se SŠ vzděl.	43,37	43,37	-
střední zdravotničtí pracovníci	1 104,58	1 093,85	10,73
zdravotní (všeobecné) sestry	739,32	731,69	7,63
dětské sestry	64,48	64,48	-
ženské sestry (porodní asistentky)	34,72	34,72	-
dietní sestry	2,76	1,89	0,87
ostatní sestry	97,60	97,60	-
rehabilitační pracovníci	34,77	34,60	0,17
asistenti hygienické služby	0,16	-	0,16
zdravotní laboranti	22,22	22,22	-
farmaceutičtí laboranti	31,00	31,00	-
radiologičtí laboranti	24,29	22,39	1,90
zubní technici	53,26	53,26	-
nižší zdravotničtí pracovníci	81,57	81,57	-
ošetřovatelky	13,71	13,71	-
pěstounky	2,00	2,00	-
zubní instrumentářky	14,66	14,66	-
maséři	8,60	8,60	-
dezinfektoři	-	-	-
laboratorní pracovníci	2,71	2,71	-
pítevní laboranti	0,67	0,67	-
řidiči rychlé lékař./ zdravot. pomoci	39,22	39,22	-
pomocní zdravotničtí pracovníci	96,28	96,28	-
Učitelé	43,87	43,87	-
Vychovatelé	0,33	0,33	-
Technicko-hospodářští pracovníci	312,91	311,01	1,90
Dělníci a provozní pracovníci	345,94	345,94	-
Úhrn	3 989,13	3 915,09	74,04

¹⁾ rezort obrany, vnitra, spravedlnosti, dopravy a financí

Tab. 3.9.2 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií v krajích

Území	Pracovníci (přepočtený počet)				
	lékaři	zubní lékaři	farma- ceuti	jiní odborní prac.	střední zdravot. prac.
Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé - absolutně					
Hl. m. Praha	6 700,04	1 117,50	857,43	2 528,36	19 071,95
Středočeský	2 894,03	526,37	448,42	396,14	9 268,08
Jihočeský	1 838,49	379,17	307,48	408,50	6 255,15
Plzeňský	1 909,07	404,58	255,52	354,16	6 290,39
Karlovarský	935,99	159,97	125,57	192,70	3 436,66
Ústecký	2 263,27	417,58	320,21	440,77	8 219,37
Liberecký	1 191,91	234,88	196,29	248,06	4 014,47
Královéhradecký	1 769,48	354,75	370,54	420,43	6 073,74
Pardubický	1 379,59	275,99	255,92	295,66	4 684,42
Vysočina	1 349,34	283,43	225,40	352,88	4 875,35
Jihomoravský	3 973,64	756,82	668,19	788,05	12 844,70
Olomoucký	2 120,98	419,60	328,16	484,52	6 755,86
Zlínský	1 518,85	381,08	309,58	355,50	5 408,28
Moravskoslezský	3 762,23	717,97	619,85	936,69	13 092,59
Česká republika	33 606,91	6 429,69	5 288,56	8 202,42	110 291,01
Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé - na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	57,48	9,59	7,36	21,69	163,63
Středočeský	25,48	4,63	3,95	3,49	81,60
Jihočeský	29,39	6,06	4,92	6,53	100,00
Plzeňský	34,70	7,35	4,64	6,44	114,35
Karlovarský	30,76	5,26	4,13	6,33	112,96
Ústecký	27,57	5,09	3,90	5,37	100,13
Liberecký	27,87	5,49	4,59	5,80	93,86
Královéhradecký	32,32	6,48	6,77	7,68	110,92
Pardubický	27,29	5,46	5,06	5,85	92,67
Vysočina	26,07	5,48	4,36	6,82	94,21
Jihomoravský	35,40	6,74	5,95	7,02	114,42
Olomoucký	33,33	6,59	5,16	7,61	106,17
Zlínský	25,66	6,44	5,23	6,01	91,38
Moravskoslezský	29,85	5,70	4,92	7,43	103,89
Česká republika	32,91	6,30	5,18	8,03	108,01

Tab. 3.9.2 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií v krajích

Pracovníci (přepočtený počet)					Území
z toho: sestry	nižší zdravot. prac.	pomoc. zdravot. prac.	ostatní	celkem	
Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé - absolutně					
14 504,84	762,18	2 742,20	7 455,33	41 234,99	Hl. m. Praha
7 190,04	647,64	1 443,01	3 484,87	19 108,56	Středočeský
4 694,99	356,18	1 054,94	2 361,69	12 961,60	Jihočeský
4 754,17	459,16	1 150,34	2 356,02	13 179,24	Plzeňský
2 552,57	558,45	713,57	4 538,20	10 661,11	Karlovarský
6 150,78	631,81	1 528,39	3 631,38	17 452,78	Ústecký
3 103,08	385,71	568,83	1 552,42	8 392,57	Liberecký
4 535,06	336,35	864,42	2 813,39	13 003,10	Královéhradecký
3 496,65	280,75	739,84	2 112,18	10 024,35	Pardubický
3 915,91	206,29	828,83	1 764,08	9 885,60	Vysočina
9 822,38	524,71	2 266,86	4 256,18	26 079,15	Jihomoravský
5 199,61	449,12	1 123,46	3 347,07	15 028,77	Olomoucký
4 264,96	435,64	805,41	2 164,41	11 378,75	Zlínský
9 987,01	1 416,19	2 039,94	6 178,29	28 763,75	Moravskoslezský
84 172,05	7 450,18	17 870,04	48 015,51	237 154,32	Česká republika
Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé - na 10 000 obyvatel					
124,44	6,54	23,53	63,96	353,77	Hl. m. Praha
63,30	5,70	12,70	30,68	168,24	Středočeský
75,05	5,69	16,86	37,75	207,21	Jihočeský
86,42	8,35	20,91	42,83	239,57	Plzeňský
83,90	18,36	23,45	149,16	350,41	Karlovarský
74,93	7,70	18,62	44,24	212,61	Ústecký
72,55	9,02	13,30	36,30	196,22	Liberecký
82,82	6,14	15,79	51,38	237,47	Královéhradecký
69,17	5,55	14,64	41,79	198,31	Pardubický
75,67	3,99	16,02	34,09	191,02	Vysočina
87,50	4,67	20,19	37,91	232,32	Jihomoravský
81,71	7,06	17,66	52,60	236,19	Olomoucký
72,06	7,36	13,61	36,57	192,25	Zlínský
79,24	11,24	16,19	49,02	228,23	Moravskoslezský
82,43	7,30	17,50	47,02	232,24	Česká republika

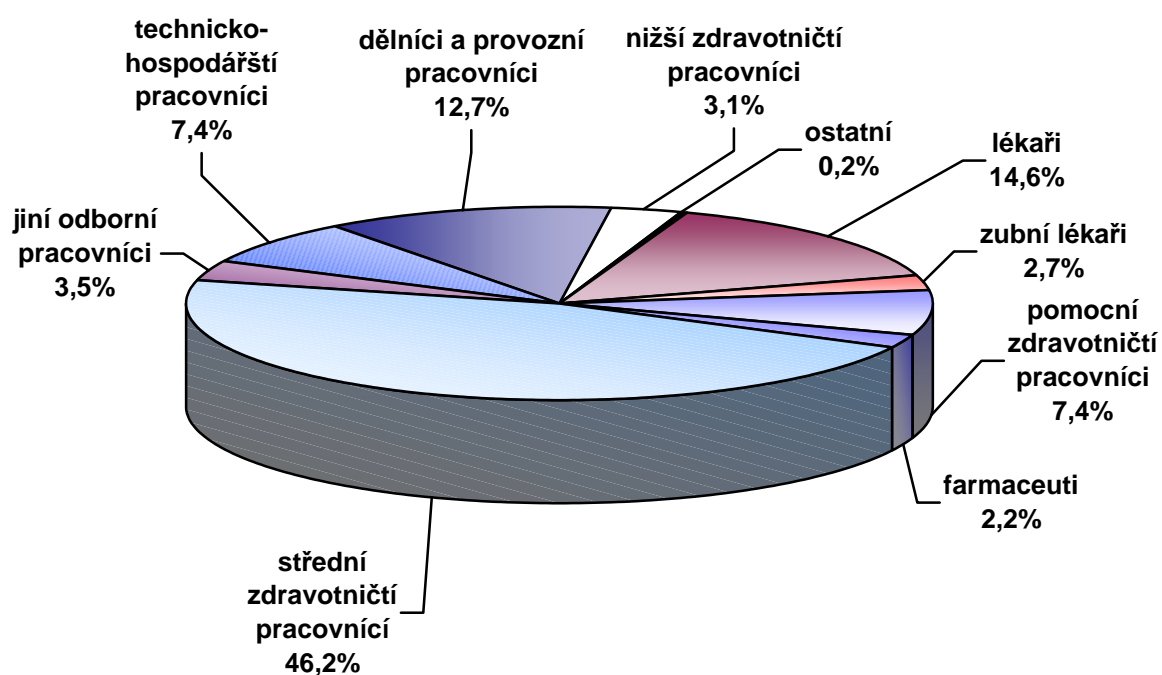
Tab. 3.9.2 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií v krajích

Území	Pracovníci (přepočtený počet)				
	lékaři	zubní lékaři	farma- ceuti	jiní odborní prac.	střední zdravot. prac.
Smluvní pracovníci - absolutně					
Hl. m. Praha	259,56	21,28	14,64	76,08	255,40
Středočeský	245,66	2,75	6,98	8,52	128,16
Jihočeský	166,17	2,27	5,86	10,36	72,14
Plzeňský	65,71	0,30	2,12	6,35	47,17
Karlovarský	31,49	0,87	1,54	2,65	15,73
Ústecký	73,97	0,81	3,90	4,44	65,75
Liberecký	88,40	0,40	2,44	8,73	70,39
Královéhradecký	82,38	3,22	5,48	4,78	70,37
Pardubický	96,35	1,10	6,15	4,45	44,52
Vysočina	26,71	1,12	2,85	2,95	50,62
Jihomoravský	162,24	3,14	9,60	10,12	98,98
Olomoucký	99,92	1,64	3,85	7,99	36,28
Zlínský	131,20	0,20	2,21	3,08	49,32
Moravskoslezský	193,06	2,68	8,88	12,05	99,75
Česká republika	1 722,82	41,78	76,50	162,55	1 104,58
Smluvní pracovníci - na 10 000 obyvatel					
Hl. m. Praha	2,23	0,18	0,13	0,65	2,19
Středočeský	2,16	0,02	0,06	0,08	1,13
Jihočeský	2,66	0,04	0,09	0,17	1,15
Plzeňský	1,19	0,01	0,04	0,12	0,86
Karlovarský	1,04	0,03	0,05	0,09	0,52
Ústecký	0,90	0,01	0,05	0,05	0,80
Liberecký	2,07	0,01	0,06	0,20	1,65
Královéhradecký	1,50	0,06	0,10	0,09	1,29
Pardubický	1,91	0,02	0,12	0,09	0,88
Vysočina	0,52	0,02	0,06	0,06	0,98
Jihomoravský	1,45	0,03	0,09	0,09	0,88
Olomoucký	1,57	0,03	0,06	0,13	0,57
Zlínský	2,22	0,00	0,04	0,05	0,83
Moravskoslezský	1,53	0,02	0,07	0,10	0,79
Česká republika	1,69	0,04	0,07	0,16	1,08

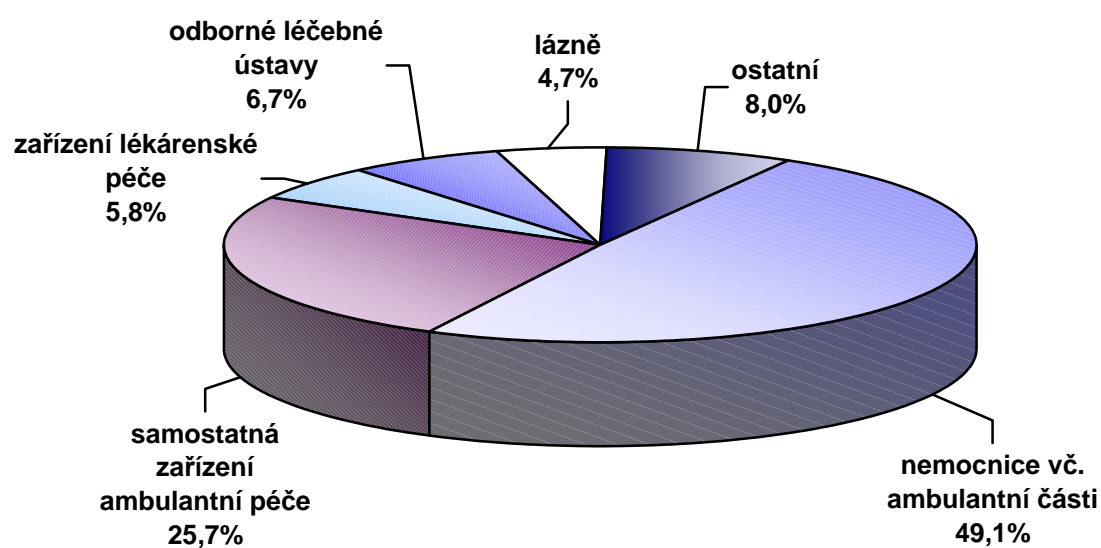
Tab. 3.9.2 Pracovníci ve zdravotnictví podle kategorií v krajích

Pracovníci (přepočtený počet)					Území
z toho: sestry	nižší zdravot. prac.	pomoc. zdravot. prac.	ostatní	celkem	
Smluvní pracovníci - absolutně					
229,92	14,98	14,20	216,25	872,39	Hl. m. Praha
114,46	14,22	14,85	48,94	470,08	Středočeský
51,93	4,36	12,05	42,20	315,41	Jihočeský
31,93	3,72	1,61	55,39	182,37	Plzeňský
13,14	1,27	0,73	20,65	74,93	Karlovarský
54,94	3,41	6,50	29,27	188,05	Ústecký
60,75	5,50	1,39	31,68	208,93	Liberecký
58,67	8,27	9,54	42,92	226,96	Královéhradecký
35,77	0,97	2,58	17,36	173,48	Pardubický
47,13	2,61	4,15	22,29	113,30	Vysočina
82,70	9,50	7,97	53,07	354,62	Jihomoravský
29,77	3,05	14,93	33,70	201,36	Olomoucký
40,97	5,20	2,15	25,49	218,85	Zlínský
86,80	4,51	3,63	63,84	388,40	Moravskoslezský
938,88	81,57	96,28	703,05	3 989,13	Česká republika
Smluvní pracovníci - na 10 000 obyvatel					
1,97	0,13	0,12	1,86	7,48	Hl. m. Praha
1,01	0,13	0,13	0,43	4,14	Středočeský
0,83	0,07	0,19	0,67	5,04	Jihočeský
0,58	0,07	0,03	1,01	3,32	Plzeňský
0,43	0,04	0,02	0,68	2,46	Karlovarský
0,67	0,04	0,08	0,36	2,29	Ústecký
1,42	0,13	0,03	0,74	4,88	Liberecký
1,07	0,15	0,17	0,78	4,14	Královéhradecký
0,71	0,02	0,05	0,34	3,43	Pardubický
0,91	0,05	0,08	0,43	2,19	Vysočina
0,74	0,08	0,07	0,47	3,16	Jihomoravský
0,47	0,05	0,23	0,53	3,16	Olomoucký
0,69	0,09	0,04	0,43	3,70	Zlínský
0,69	0,04	0,03	0,51	3,08	Moravskoslezský
0,92	0,08	0,09	0,69	3,91	Česká republika

Struktura pracovníků ve zdravotnictví podle kategorií

Struktura pracovníků ve zdravotnictví podle druhu zařízení

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
RTG diagnostické přístroje				
RTG dg skiagrafické stacionární	949	10 760	7 282 591	7 674
RTG dg skiagrafické mobilní	432	23 638	269 975	625
RTG dg skiaskopicko-skiagrafické mobilní s C - ramenem	373	27 377	165 750	444
RTG dg skiaskopicko-skiagrafické konvenční	288	35 456	597 592	2 075
RTG dg skiaskopicko-skiagrafický s digitalizací II. kategorie	76	134 361	177 755	2 339
RTG dg skiaskopicko-skiagrafický s digitalizací I. kategorie	30	340 382	101 825	3 394
RTG dg konvenční angiokomplety	19	537 445	11 160	587
RTG dg digitální angiokomplety (s DSA)	56	182 347	116 185	2 075
RTG dg speciální kardiokomplety	24	425 477	50 586	2 108
RTG dg CT konvenční	29	352 119	97 423	3 359
RTG dg CT spirální	100	102 115	492 411	4 924
RTG dg radiofotografické	24	425 477	49 321	2 055
RTG dg mamografické II. kategorie	79	129 259	378 497	4 791
RTG dg mamografické I. kategorie	66	154 719	372 129	5 638
RTG dg kostní denzitometry	52	196 374	140 229	2 697
RTG dg výše nespecifikované	5	2 042 291	9 179	1 836
RTG dg zubní intraorální	3 762	2 714	2 228 826	592
RTG dg zubní panoramatické	312	32 729	403 341	1 293
RTG dg zubní extraorální a nespecifik.	35	291 756	27 379	782
RTG terapeutické přístroje				
RTG terapeutické do 100 kV	6	1 701 909	3 593	599
RTG terapeutické nad 100 kV	20	510 573	161 025	8 051
RTG simulátor	15	680 764	69 128	4 609
CT simulátor	3	3 403 818	9 237	3 079
Lineární urychlovače-terapeutické ozařovače				
Lineární urychlovač s jednou energií X	7	1 458 779	250 694	35 813
Lineární urychlovač s více energiemi X a s elektrony	15	680 764	445 847	29 723
Radionuklidový ozařovač pro teleterapii Co-60	28	364 695	458 166	16 363

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

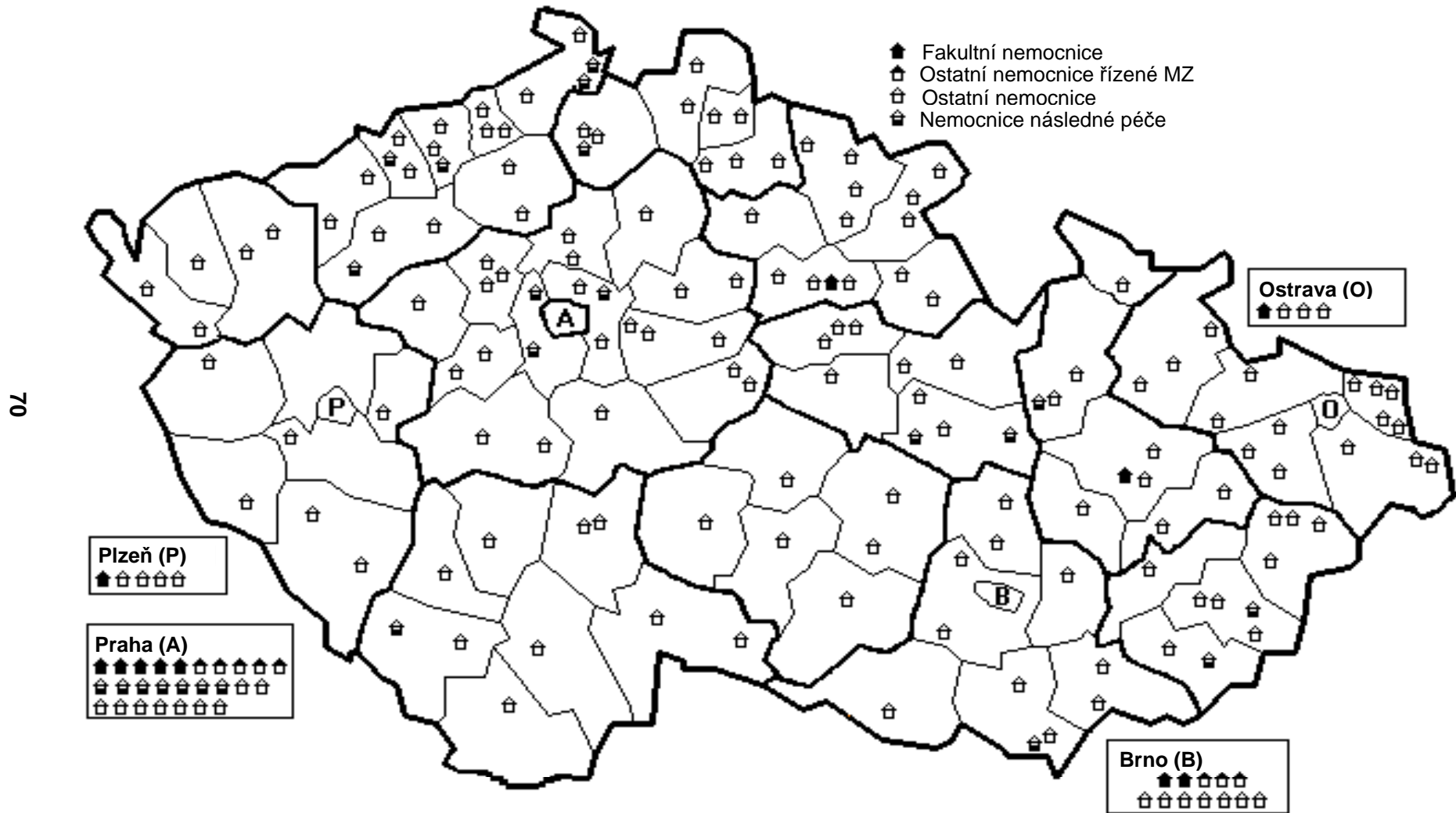
Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
Radionuklidový ozařovač pro teleterapii Cs-137	18	567 303	67 528	3 752
Kruhové urychlovače (betatrony)	1	10 211 455	-	-
Radionuklidové ozařovače				
Radionuklidový ozařovač AFL brachyterapeutický s LDR/MDR	7	1 458 779	898	128
Radionuklidový ozařovač AFL brachyterapeutický s HDR	11	928 314	5 994	545
Radionuklidový ozařovač výše nespecif.	7	1 458 779	11 185	1 598
Scintilační gama kamery-diagnost. přístroje				
Scintilační gama kamera planární	48	212 739	100 266	2 089
Scintilační gama kamera SPECT s 1 detektorem	25	408 458	54 955	2 198
Scintilační gama kamera SPECT s 2 a více detektory	45	226 921	146 094	3 247
PET (pozitronová emisní tomografie)	3	3 403 818	4 071	1 357
Litotryptory-terapeutické přístroje				
Litotryptory s rtg naváděním	22	464 157	7 222	328
Litotryptory jen s UZ naváděním	13	785 497	8 482	652
Ultrazvukové zobrazovací přístroje (sonografy)				
Ultrazvukové přístroje pro 2D zobrazení	1 667	6 126	2 974 247	1 784
Ultrazvukové přístroje duplexní	356	28 684	770 246	2 164
Ultrazvukové přístroje s barevným mapováním	757	13 489	2 579 045	3 407
Ultrazvukové kostní denzitometry	40	255 286	26 813	670
Další přístroje pro radioterapii				
Systémy pro plánování léčby v radioterapii 2D	20	510 573	14 135	707
Systémy pro plánování léčby v radioterapii 3D	30	340 382	27 747	925
Substandardní dozimetrický systém	38	268 723	.	.
Skanovací vodní fantom	18	567 303	.	.
Vyřezávačka stínících bloků	21	486 260	8 843	421

Tab. 3.10 Přístrojové vybavení zdravotnických zařízení

Přístroj	Počet přístrojů	Počet obyv. na 1 přístroj	Počet výkonů ¹⁾	
			absolutně	na 1 přístroj
In vivo dozimetrie-polovodičová	17	600 674	.	.
In vivo dozimetrie-TLD	10	1 021 146	.	.
Multileaf colimator	7	1 458 779	.	.
Portal vision	5	2 042 291	.	.
Zařízení pro hypertermii	15	680 764	14 335	956
Další sledované přístroje				
Biochemické analyzátory (automaty)	1 523	6 705	.	.
Hemodialyzační přístroje	1 316	7 759	.	.
Magnetická rezonance (tomograf MR)	25	408 458	112 504	4 500
Lasery operační	205	49 812	162 642	793
Lasery terapeutické	1 322	7 724	629 721	476
Ventilátory (pro dlouhodobou umělou ventilaci plic)	1 935	5 277	.	.
Hyperbarická komora jednomístná	11	928 314	.	.
Hyperbarická komora vícemístná	6	1 701 909	.	.
Další diagnostické a terapeutické přístroje v pořizovací hodnotě nad 2 miliony, neuvedené výše	850	12 013	.	.

¹⁾ porovnání výkonů je pouze orientační

Sít' nemocnic k 31. 12. 2003

4. Výdaje na zdravotnictví

Následující kapitola je věnována stručnému přehledu výdajů na zdravotnictví od roku 1992 v členění výdaje celkem, podle zdrojů financování a podíl na 1 obyvatele. Dále je v této kapitole uvedena tabulka provozoven lékárenské péče a rovněž časová řada distribuovaných léčivých prostředků.

Tabulka 4.1 uvádí vývoj výdajů na zdravotnictví v členění na veřejné a soukromé. Dle mezinárodní metodiky jsou za veřejné výdaje považovány výdaje státního a územních rozpočtů a výdaje veřejného (zákonného) pojištění. ÚZIS ČR pro tuto publikaci vychází z podkladů MZ ČR a MF ČR o plnění státního rozpočtu, kapitola 335 - rezort zdravotnictví, a z materiálu MZ ČR a MF ČR o hospodaření zdravotních pojišťoven. Údaj o soukromých výdajích na zdravotnictví je vypočítán ze statistiky rodinných účtů zpracovaných ČSÚ.

Celkové výdaje na zdravotnictví dosáhly v roce 2003 cca 186 416 mil. Kč a oproti roku 2002 vzrostly o 11 %. Obdobně o 11 % vzrostly soukromé výdaje domácností a dosáhly výše 1 572 Kč na obyvatele. U veřejného zdravotního pojištění činil vzestup 7 % a celkové výdaje systému zdravotního pojištění dosáhly 147 748 mil. Kč. Nejvíce, a to o 37 %, vzrostly výdaje státního a územních rozpočtů ovlivněné mimořádnými náklady na oddlužování nemocnic. Celkové výdaje veřejných rozpočtů tak dosáhly 22 631 mil. Kč, tj. 12,1 % celkových výdajů na zdravotnictví. Podíl zdravotních pojišťoven na financování zdravotnictví činil 79,3 %, soukromá vydání obyvatelstva celkem cca 8,6 % z celkových výdajů na zdravotnictví. V přepočtu na 1 obyvatele bylo celkem ve zdravotnictví vynaloženo 18 273 Kč.

Údaje zveřejňované v této publikaci neobsahují výdaje jiných rezortů (doprava, obrana, vnitro, spravedlnost), pro úplnost uvádíme, že dle odhadu Ministerstva zdravotnictví z 20.2.2004 činily v roce 2003 výdaje ostatních rezortů na zdravotnictví cca 1 600 mil. Kč.

Tabulka 4.1 obsahuje rovněž podíl výdajů na zdravotnictví na celkovém hrubém domácím produktu (HDP) České republiky. ÚZIS ČR čerpá údaje o výši HDP ze statistik ČSÚ a vlastním výpočtem stanovuje podíl výdajů na zdravotnictví vůči HDP. V České republice se pohybuje tento ukazatel obvykle kolem 7 %, např. v roce 2003 to bylo 7,36 %, což je výše srovnatelná s Finskem, Maďarskem či Španělskem. Zaostáváme však za průměrem Evropské unie, která před 1.5.2004 dosahovala 8,9 % z HDP u tehdejších 15 členských zemí.

Tabulka 4.2 představuje vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví. Za zmínku stojí, že zdravotní pojišťovny vynaložily na zdravotní péči o 9 670 mil. Kč více než v roce 2002. Příjmy v systému zdravotního pojištění na 1 pojištěnce v roce 2003 byly 14 338 Kč, výdaje 14 320 Kč. V těchto číslech jsou ovšem započítány cca 2 miliardy Kč od České konsolidační agentury na částečné ozdravení systému. V České republice bylo v roce 2003 registrováno 10 313 624 pojištěnců v systému veřejného zdravotního pojištění, z toho 6 855 054 osob (66,5 %) u Všeobecné zdravotní pojišťovny. Příjmy z povinného pojistného činily za všechny zdravotní pojišťovny cca 111,35 mld. Kč, stát zaplatil cca 32,5 mld. Kč za děti a studenty, důchodce, nezaměstnané apod.

Další tabulky prezentují síť lékáren a výdejen a spotřebu léčiv. Údaje o spotřebě léčiv jsou čerpány z podkladů a metodiky Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Vývoj časové řady léčiv potvrzuje nárůst absolutní spotřeby i neustálý růst cen léků. Hodnota distribuovaných léčiv v ČR v roce 2003 dosáhla 52 216 mil. Kč, tj. 5 118 Kč na 1 obyvatele. Cena léků v průměru dosáhla 150,90 Kč za 1 balení. Objem distribuovaných léčiv tvoří 28 % celkových výdajů na zdravotnictví v roce 2003.

4.1 Vývoj celkových výdajů na zdravotnictví *)

Rok	Výdaje v milionech Kč			Výdaje na 1 obyv. v Kč	Podíl výdajů na HDP v %
	celkem	v tom			
		veřejné	soukromé ¹⁾		
1992	45 652	43 552	2 100	4 425	5,42
1995	100 675	93 309	7 366	9 745	7,29
1996	110 662	102 400	8 262	10 728	7,06
1997	118 914	109 033	9 881	11 541	7,08
1998	129 871	119 267	10 604	12 615	7,06
1999	134 928	123 453	11 475	13 122	7,09
2000	141 871	129 626	12 245	13 811	6,60 ³⁾
2001	158 807	145 096	13 711	15 532	6,86 ³⁾
2002	168 520	154 066	14 454	16 520	6,98 ³⁾
2003 ²⁾	186 416	170 379	16 037	18 273	7,36 ³⁾

*) nezahrnutý výdaje ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví

¹⁾ 1992 odhad Ministerstva financí (zaokrouhlený na stamiliony Kč)
1995 - 2003 výpočet ÚZIS ČR na základě statistiky rodinných účtů zpracovaných ČSÚ

²⁾ předběžné údaje

³⁾ podíl na HDP po revizí národních účtů ČSÚ za roky 2000 - 2003

Tab. 4.2 Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví *)

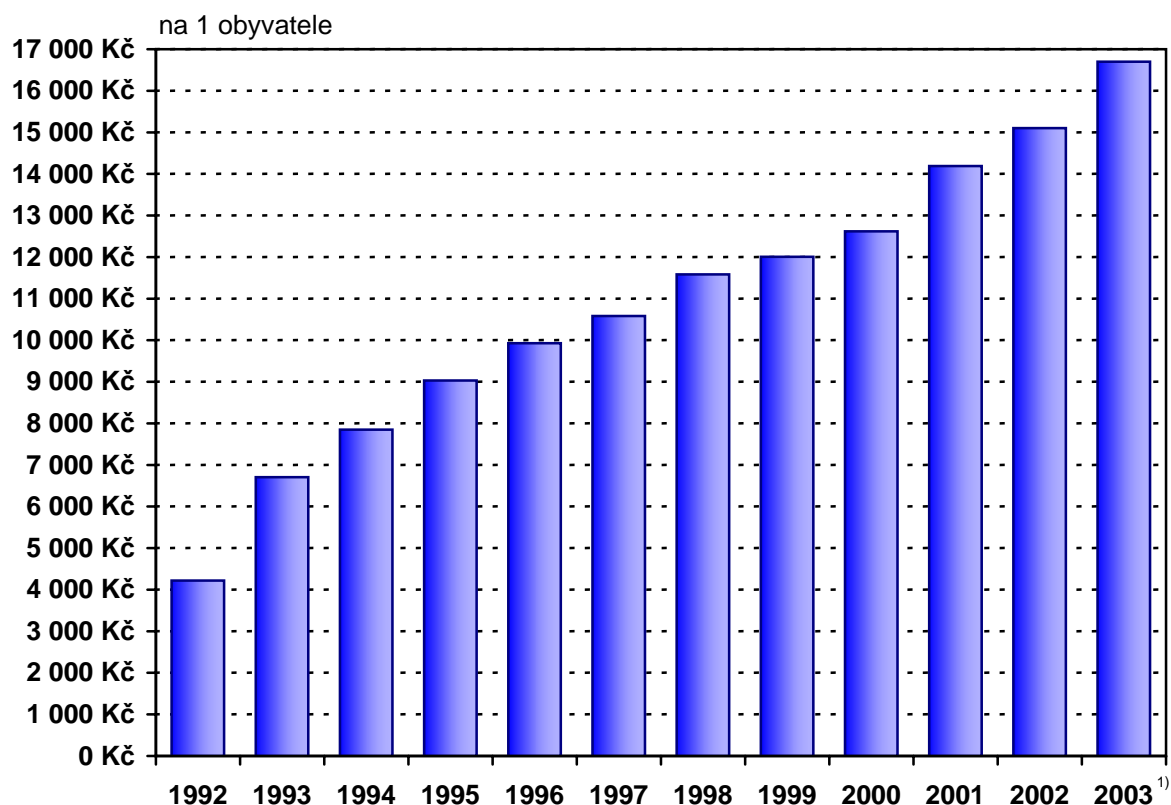
Rok	Výdaje v milionech Kč				Výdaje na 1 obyv. v Kč	
	celkem	státní a územní rozpočty		zdravotní pojišťovny		
		celkem	neinvestiční	celkem		zdrav. péče
1992	43 552	43 552	36 971	32 479 ¹⁾	32 023	4 221
1995	93 309	15 076	7 674	78 233	74 168	9 032
1996	102 400	12 641	7 212	89 759	86 088	9 927
1997	109 033	11 459	7 015	97 574	93 145	10 582
1998	119 267	11 769	6 408	107 498	101 450	11 585
1999	123 453	13 128	7 418	110 325	106 351	12 006
2000	129 626	13 708	7 164	115 918	111 397	12 619
2001	145 096	13 960	8 052	131 136	126 649	14 191
2002	154 066	16 579	8 760	137 487	132 533	15 103
2003 ²⁾	170 379	22 631	12 252	147 748	142 203	16 701

*) nezahrnutý výdaje ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví

¹⁾ započteno ve výsledcích státního rozpočtu (v roce 1992 existovala VZP, která získala prostředky ze státního rozpočtu)

²⁾ předběžné údaje

Vývoj veřejných výdajů na zdravotnictví

¹⁾ předběžný údaj

Tab. 4.3 Vývoj počtu lékáren a výdejen *)

Rok	Počet lékáren a výdejen léčiv	Počet obyvatel na 1 lékárně a výdejnu léčiv	Počet výdejen zdravotnických prostředků
1995	1 319	7 825	80
1996	1 417	7 275	100
1997	1 503	6 852	125
1998	1 580	6 512	135
1999	1 659	6 195	147
2000	1 747	5 877	146
2001	2 109	4 839	175
2002	2 254	4 527	163
2003	2 293	4 453	185

*) do roku 1996 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 1997 včetně mimorezortních zařízení; do roku 2000 bez odloučených pracovišť, od roku 2001 včetně odloučených pracovišť

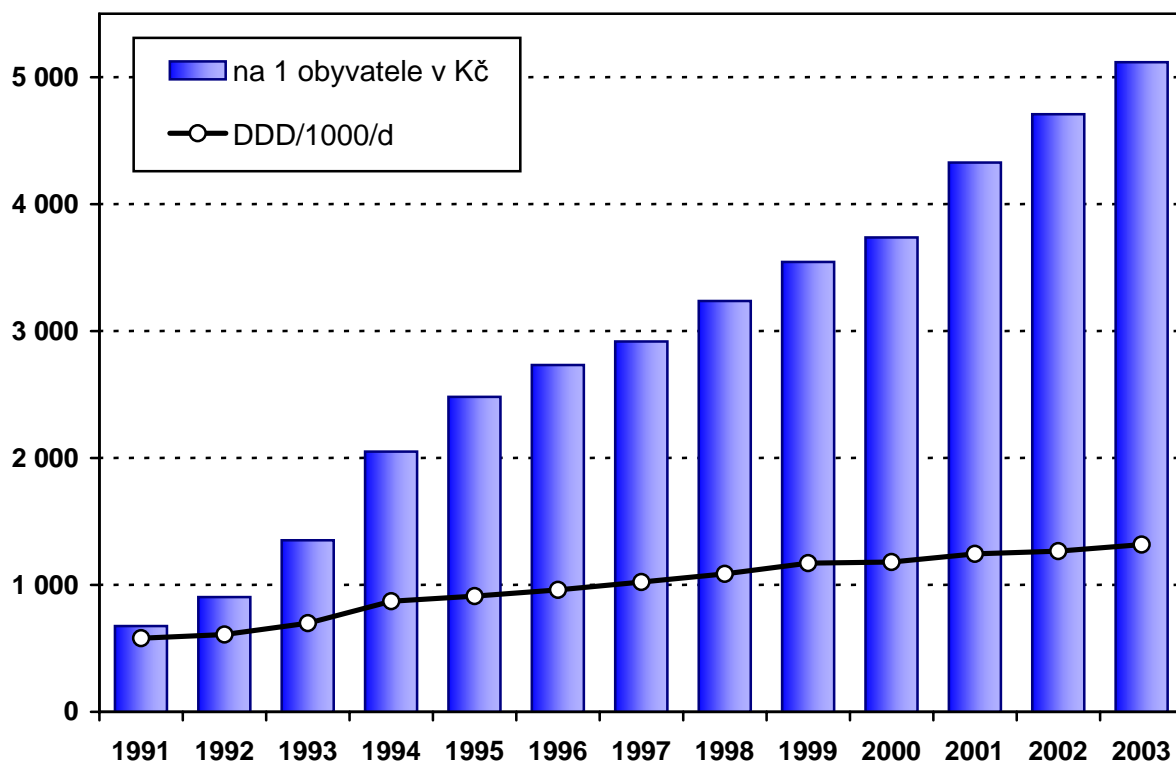
Tab. 4.4 Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků

Rok	Objem distribuovaných léčivých přípravků		
	v mld. Kč	v DDD/1000/d ¹⁾	na 1 obyvatele v Kč
1991	6,964	580,6	676
1992	9,326	609,3	904
1993	13,960	698,9	1 351
1994	21,189	871,7	2 050
1995	25,636	912,1	2 482
1996	28,184	960,8	2 732
1997	30,061	1 022,2	2 918
1998	33,318	1 087,2	3 236
1999	36,444	1 171,7	3 544
2000	38,392	1 179,9	3 737
2001	44,241	1 244,6	4 327
2002	48,032	1 266,0	4 709
2003	52,216	1 317,7	5 118

¹⁾ DDD/1000/d - definovaná denní dávka na 1 000 obyvatel a den

Zdroj: Státní ústav pro kontrolu léčiv

Vývoj objemu distribuovaných léčivých přípravků

5. Mezinárodní srovnání

Demografická data za vybrané evropské země publikovaná v této kapitole jsou převzata z databáze Světové zdravotnické organizace Zdraví pro všechny (verze leden 2004). Posledním dostupným rokem je rok 2002, řada zemí však poskytuje data s určitým časovým zpožděním.

Charakteristickým rysem téměř pro celou Evropu se stalo populační stárnutí. Zvyšuje se podíl osob ve věku 65 let a více, zatímco podíl dětské populace klesá. Zemí s nejvyšším podílem osob starších 64 let (18,1 %) a zároveň s nejnižším podílem dětí do 14 let (14,4 %) je Itálie. Naopak „věkově nejmladší“ zemí je Albánie, v porovnání s Itálií je zde podíl dětské populace zhruba dvojnásobný (29,3 %) a podíl osob starších 64 let nedosahuje ani poloviny (7,5 %). Pro mezinárodní srovnání věkové struktury obyvatelstva se používá index stárání, definovaný jako počet osob ve věku 65 let a více připadající na 100 dětí ve věku 0 - 14 let. Tento ukazatel překročil hodnotu 100 (tzn., že počet osob starších 64 let převyšuje počet dětí) kromě Itálie dále v Řecku, Bulharsku, Španělsku a Německu. Věková struktura České republiky podle výše uvedeného indexu stárání zatím patří k evropskému průměru, ale postupně se zařadí k zemím s nejstarší obyvatelstvem.

Dalším společným rysem pro většinu evropských zemí je nízká porodnost. Výjimkou zůstává Albánie, počet živě narozených na 1 000 obyvatel zde v roce 2001 činil 17,2. Ze západoevropských zemí dosahují nejvyšších hodnot tohoto ukazatele Island (15,4 v roce 2000) a Irsko (14,2 v roce 2001). V žádné z postkomunistických zemí počet živě narozených na 1 000 obyvatel nepřekračuje hodnotu 10. Ze zemí západní Evropy dosahují nejnižší úrovně porodnosti (rovněž pod hodnotou 10) Německo, Itálie, Rakousko a Španělsko. Česká republika se hodnotou 9,1 v roce 2002 řadí k zemím s nejnižší úrovní porodnosti.

Úhrnná plodnost, která vyjadřuje průměrný počet dětí živě narozených jedné ženě během jejího reprodukčního období, klesla pod hodnotu 2,1, což je hranice zabezpečující prostou reprodukci obyvatelstva. Této hranice dosahuje pouze Albánie a těsně pod ní s hodnotou 2,0 je Irsko. Naopak nejnižší úhrnnou plodnost vykazují ze západoevropských zemí Itálie a Španělsko (obě 1,2) a z postkomunistických zemí Ukrajina (1,1). Česká republika s hodnotou 1,2 patří mezi země s nejnižší úrovní plodnosti.

Úmrtnostní poměry globálně charakterizuje střední délka života, tj. očekávaná délka života při dosažení určité věkové hranice. Nejdelší střední délku života při narození mají tradičně muži ve Švédsku, na Islandu a ve Švýcarsku, v těchto zemích překračuje 77 let. Ženy dosahují nejvyšších hodnot tohoto ukazatele (kolem 83 let) ve Španělsku, Itálii, Švýcarsku a ve Francii. Česká republika zaznamenala po roce 1990 mimořádné tempo růstu střední délky života. Přesto se její pozice v rámci Evropy nemění a hodnotami 72,2, let pro muže a 78,8 let pro ženy v roce 2002 stále nedosahuje ani nejnižší hodnoty v zemích západní Evropy. V rámci postkomunistických zemí zaujímá druhé místo za Slovinskem. Velmi nízká je střední délka života v zemích bývalého Sovětského svazu, zejména v Rusku, které dokonce zaznamenává její pokles. V roce 2002 zde činila střední délka života při narození u mužů necelých 59 let a u žen dosáhla hodnoty 72 let, což představuje oproti nejvyšším dosaženým hodnotám v Evropě rozdíl u mužů téměř 19 let a u žen 11 let.

K dalším často používaných ukazatelům pro mezinárodní srovnání patří kojenecká úmrtnost, která je jedním z mála ukazatelů, jejichž hodnotami se Česká republika zařadila k evropské i světové špičce. Nejnižších hodnot kojenecké úmrtnosti, kolem 4 promile, dosahují dlouhodobě severské státy. Srovnatelné hodnoty vykazuje Česká republika. Výrazně nejvyšší je kojenecká úmrtnost v Rumunsku (17,3 promile) a dále v Bulharsku a Rusku (13,3, resp. 13,2 promile).

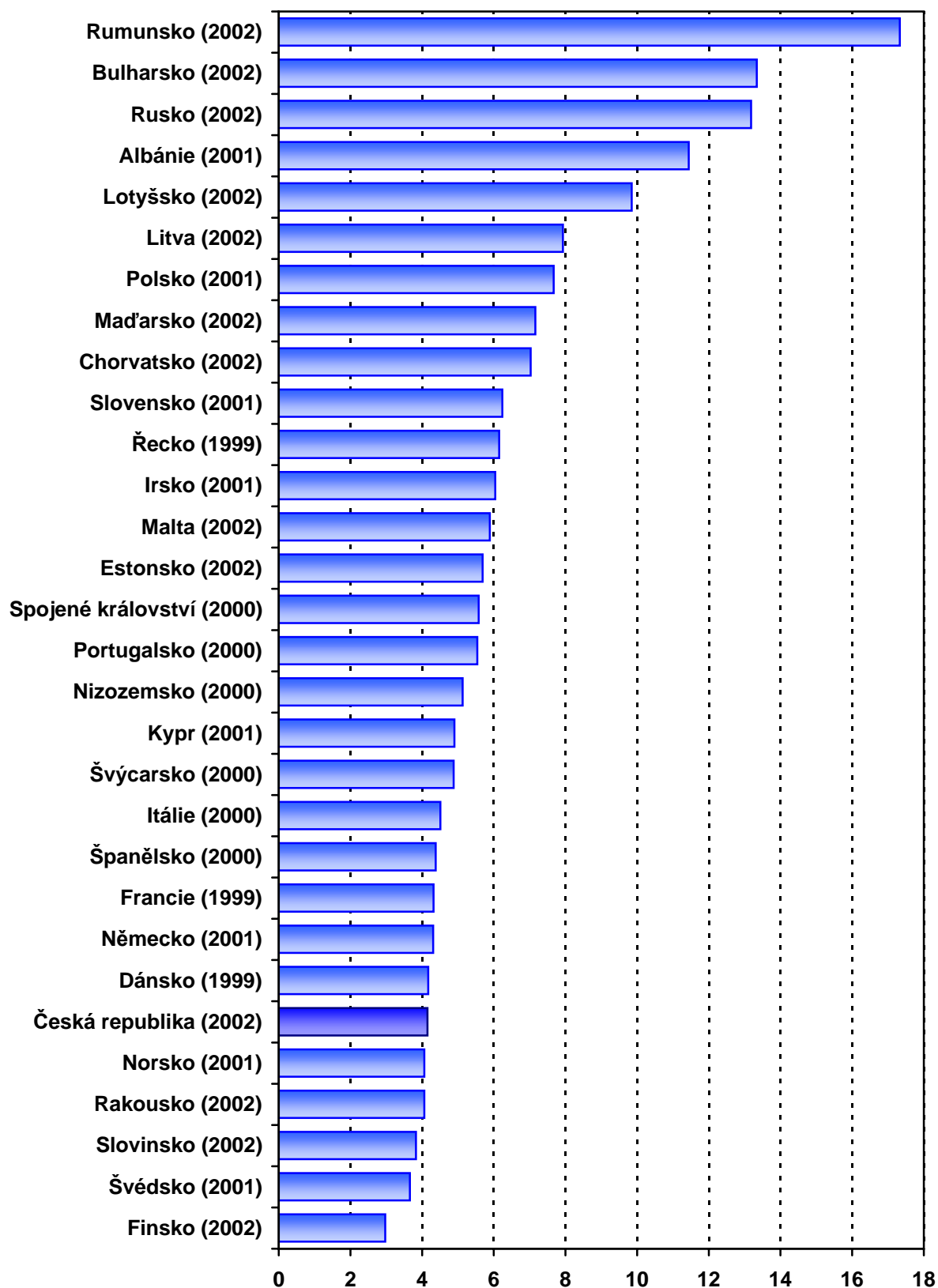
Tab. 5.1 Věková struktura obyvatelstva, živě narození a úhrnná plodnost ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Věková struktura obyvatelstva (v %)		Rok	Živě narození na 1 000 obyvatel	Rok	Úhrnná plodnost
		0 - 14 let	65 + let				
Česká republika	2002	15,7	13,9	2002	9,1	2002	1,2
Albánie	2001	29,3	7,5	2001	17,2	2002	2,1
Bělorusko	2001	17,9	13,6	2001	9,2	2002	1,2
Bulharsko	2002	14,8	17,0	2002	8,5	2002	1,2
Dánsko	1999	18,3	14,9	2000	12,7	2002	1,7
Estonsko	2002	16,9	15,7	2002	9,6	2002	1,4
Finsko	2002	17,9	15,3	2002	10,7	2002	1,7
Francie	1999	18,9	16,0	1999	12,7	2001	1,8
Chorvatsko	2002	16,7	16,1	2002	9,0	2001	1,4
Irsko	2001	21,5	11,2	2001	14,2	2002	2,0
Itálie	2000	14,4	18,1	2000	9,3	2001	1,2
Kypr	2001	21,5	11,7	2002	11,1	2001	1,6
Litva	2002	18,6	14,6	2002	8,7	2002	1,2
Lotyšsko	2002	16,3	15,7	2002	8,6	2002	1,2
Lucembursko	2002	18,9	14,0	2002	12,0	2002	1,6
Maďarsko	2002	16,2	15,3	2002	9,5	2002	1,3
Malta	2002	19,0	12,7	2002	9,9	2002	1,4
Německo	2001	15,4	16,9	2001	8,9	2001	1,4
Nizozemsko	2000	18,6	13,6	2000	13,0	2002	1,7
Norsko	2001	20,0	15,0	2001	12,6	2001	1,8
Polsko	2001	18,5	12,4	2001	9,5	2001	1,3
Portugalsko	2000	16,6	15,5	2000	11,8	2001	1,5
Rakousko	2002	16,6	15,5	2002	9,7	2002	1,4
Rumunsko	2002	17,3	14,0	2002	9,7	2002	1,3
Rusko	2002	16,5	13,1	2002	9,8	2001	1,2
Řecko	1999	15,3	17,1	1999	9,6	2001	1,3
Slovensko	2001	18,6	11,5	2001	9,5	2002	1,2
Slovinsko	2002	15,2	14,6	2002	8,8	2002	1,2
Spojené království	2000	19,0	15,6	2000	11,4	2001	1,6
Španělsko	2000	14,8	16,9	2000	9,9	2001	1,2
Švédsko	2001	18,3	17,2	2001	10,3	2002	1,6
Švýcarsko	2000	17,3	15,3	2000	10,9	2002	1,4
Ukrajina	2002	16,1	14,8	2002	8,1	2001	1,1

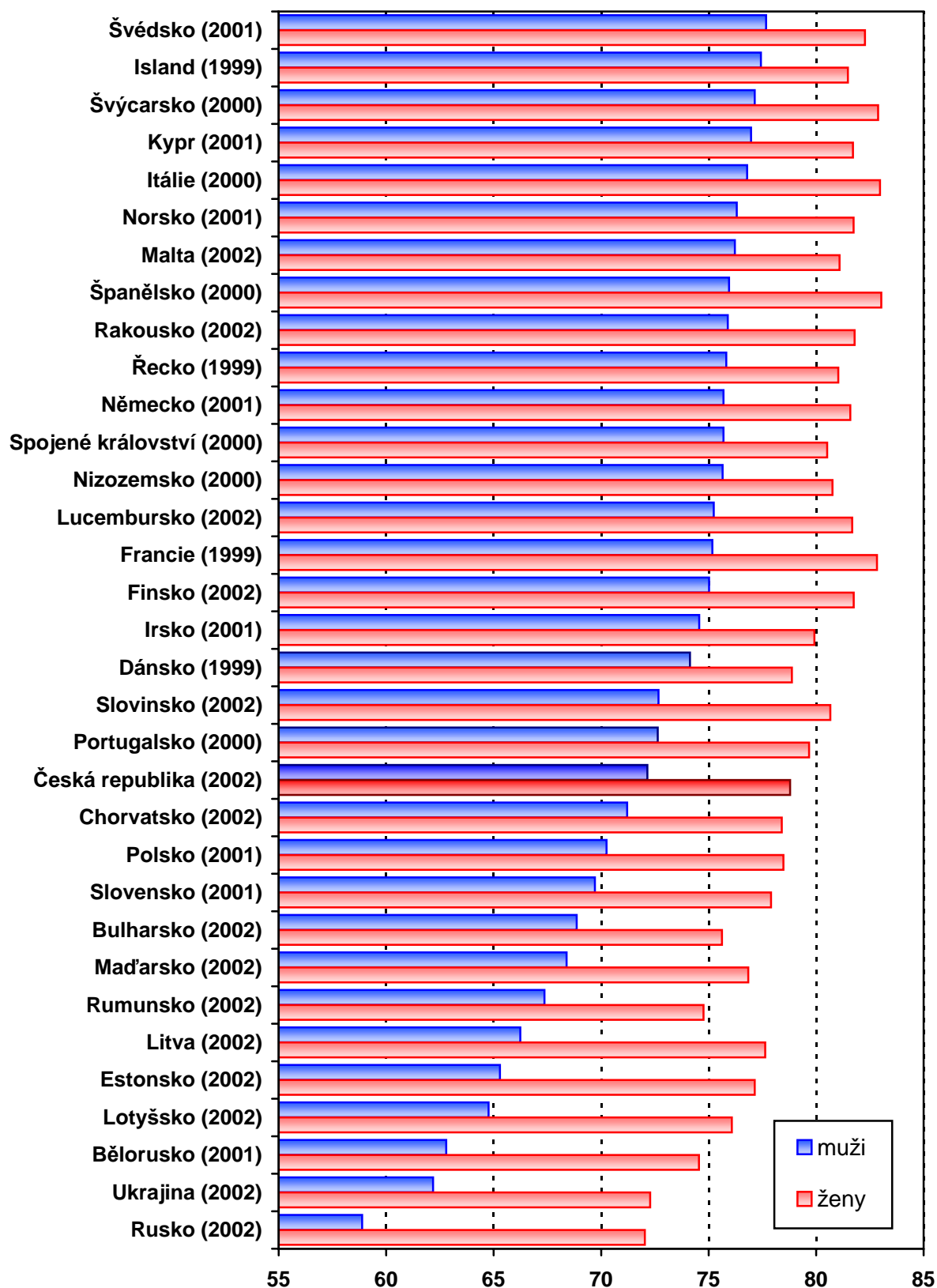
Tab. 5.2 Kojenecká úmrtnost ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Kojenecká úmrtnost (na 1 000 živě narozených)			
		celkem	z toho ve věku (ve dnech)		
			0 - 6	7 - 27	28 - 364
Česká republika	2002	4,15	1,69	1,01	1,44
Albánie	2001	11,44	3,26	0,82	7,36
Bělorusko	2001	9,15	2,81	1,55	4,79
Bulharsko	2002	13,34	4,57	2,74	6,03
Dánsko	1999	4,17	.	.	.
Estonsko	2002	5,69	2,38	1,23	2,08
Finsko	2002	2,97	1,64	0,47	0,86
Francie	1999	4,32	1,95	0,79	1,57
Chorvatsko	2002	7,03	4,02	0,95	2,07
Irsko	2001	6,04	3,23	0,97	1,84
Itálie	2000	4,51	2,32	0,94	1,25
Kypr	2001	4,90	.	.	.
Litva	2002	7,93	3,27	1,07	3,60
Lotyšsko	2002	9,85	3,90	1,85	4,10
Lucembursko	2002	3,93	1,87	0,94	1,12
Maďarsko	2002	7,16	3,75	1,49	1,92
Malta	2002	5,89	4,35	1,02	0,51
Německo	2001	4,31	2,04	0,65	1,62
Nizozemsko	2000	5,13	3,04	0,87	1,21
Norsko	2001	4,06	2,36	0,60	1,09
Polsko	2001	7,67	3,91	.	.
Portugalsko	2000	5,54	2,52	0,90	2,12
Rakousko	2002	4,06	2,13	0,65	1,28
Rumunsko	2002	17,33	5,70	2,71	8,91
Rusko	2002	13,18	6,14	1,87	5,16
Řecko	1999	6,15	2,98	1,39	1,78
Slovensko	2001	6,24	3,19	.	.
Slovinsko	2002	3,83	2,40	0,63	0,80
Spojené království	2000	5,58	2,90	.	.
Španělsko	2000	4,38	1,81	0,99	1,58
Švédsko	2001	3,66	1,94	0,58	1,15
Švýcarsko	2000	4,88	2,93	0,66	1,29

Kojenecká úmrtnost

Střední délka života při narození

Tab. 5.3 Střední délka života ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Střední délka života				
		při narození	ve věku			
			1 rok	15 let	45 let	65 let
		muži				
Česká republika	2002	72,15	71,48	57,68	29,37	14,01
Bělorusko	2001	62,79	62,43	48,80	23,28	11,40
Bulharsko	2002	68,86	68,85	55,24	27,35	13,07
Dánsko	1999	74,13	73,49	59,69	31,41	15,17
Estonsko	2002	65,29	64,75	51,12	25,31	12,76
Finsko	2002	75,02	74,25	60,40	32,26	15,92
Francie	1999	75,17	74,53	60,71	32,71	16,68
Chorvatsko	2002	71,21	70,76	56,95	28,78	13,52
Irsko	2001	74,56	74,03	60,24	31,97	15,07
Island	1999	77,43	76,66	62,90	34,11	16,95
Itálie	2000	76,79	76,16	62,32	33,78	16,72
Kypr	2001	76,97	76,35	62,59	34,32	17,23
Litva	2002	66,24	65,81	52,16	26,21	13,38
Lotyšsko	2002	64,76	64,46	50,92	25,02	12,64
Lucembursko	2002	75,24	74,51	60,77	32,67	16,22
Maďarsko	2002	68,39	67,89	54,13	26,50	13,24
Malta	2002	76,22	75,55	61,81	32,88	15,36
Německo	2001	75,69	75,05	61,23	32,68	16,29
Nizozemsko	2000	75,65	75,07	61,26	32,43	15,43
Norsko	2001	76,31	75,65	61,80	33,50	16,27
Polsko	2001	70,25	69,84	56,06	28,33	13,99
Portugalsko	2000	72,63	72,07	58,38	31,01	14,75
Rakousko	2002	75,89	75,24	61,40	32,95	16,41
Rumunsko	2002	67,36	67,66	54,21	26,73	13,01
Rusko	2002	58,88	58,76	45,25	21,36	10,85
Řecko	1999	75,82	75,32	61,51	33,36	16,79
Slovensko	2001	69,71	69,20	55,54	27,55	13,15
Slovinsko	2002	72,67	72,02	58,22	30,13	14,65
Spojené království	2000	75,69	75,15	61,32	32,73	15,90
Španělsko	2000	75,95	75,30	61,52	33,34	16,82
Švédsko	2001	77,67	76,98	63,11	34,32	17,01
Švýcarsko	2000	77,14	76,55	62,74	34,25	17,14
Ukrajina	2002	62,18	61,94	48,40	23,32	11,61

Tab. 5.3 Střední délka života ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Střední délka života				
		při narození	ve věku			
			1 rok	15 let	45 let	65 let
		ženy				
Česká republika	2002	78,79	78,08	64,24	35,03	17,41
Bělorusko	2001	74,55	74,15	60,42	31,90	15,62
Bulharsko	2002	75,62	75,55	61,87	32,94	15,75
Dánsko	1999	78,87	78,14	64,29	35,17	18,17
Estonsko	2002	77,14	76,48	62,69	34,06	17,37
Finsko	2002	81,75	80,98	67,09	37,93	19,89
Francie	1999	82,83	82,15	68,31	39,28	21,32
Chorvatsko	2002	78,40	77,89	64,02	34,78	17,06
Irsko	2001	79,92	79,38	65,57	36,40	18,59
Island	1999	81,48	80,64	66,77	37,44	19,47
Itálie	2000	82,97	82,32	68,47	39,17	20,95
Kypr	2001	81,71	81,10	67,28	37,91	19,49
Litva	2002	77,63	77,19	63,45	34,76	17,93
Lotyšsko	2002	76,08	75,75	62,13	33,57	17,07
Lucembursko	2002	81,68	81,02	67,14	37,86	20,12
Maďarsko	2002	76,84	76,38	62,57	33,71	17,13
Malta	2002	81,09	80,71	66,82	37,39	19,28
Německo	2001	81,59	80,90	67,05	37,80	19,92
Nizozemsko	2000	80,76	80,14	66,30	37,11	19,41
Norsko	2001	81,74	81,04	67,15	37,94	20,03
Polsko	2001	78,48	78,03	64,22	35,08	17,83
Portugalsko	2000	79,67	79,07	65,31	36,32	18,33
Rakousko	2002	81,79	81,07	67,18	37,94	19,89
Rumunsko	2002	74,76	74,93	61,37	32,52	15,81
Rusko	2002	72,03	71,85	58,27	30,61	15,07
Řecko	1999	81,03	80,49	66,67	37,42	19,13
Slovensko	2001	77,90	77,32	63,52	34,36	17,01
Slovinsko	2002	80,66	79,88	66,02	36,80	19,13
Spojené království	2000	80,51	79,91	66,05	36,87	19,21
Španělsko	2000	83,03	82,36	68,54	39,32	20,95
Švédsko	2001	82,27	81,54	67,68	38,26	20,26
Švýcarsko	2000	82,88	82,25	68,38	39,13	21,03
Ukrajina	2002	73,73	73,34	59,72	31,57	15,39

Tab. 5.4 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Standardizovaná úmrtnost (evropský standard)					
		celkem	z toho				
			zhoubné novotvary	oběhová soustava	dýchací soustava	trávicí soustava	poranění a otravy
		muži					
Česká republika	2002	1 146,29	321,72	560,60	55,57	50,31	91,38
Bělorusko	2001	1 903,95	279,47	953,46	121,13	45,39	289,44
Bulharsko	2002	1 379,60	202,12	873,38	49,14	43,47	78,09
Dánsko	1999	955,51	259,35	336,23	86,08	48,09	70,40
Finsko	2002	895,06	192,78	360,93	79,75	40,20	104,54
Francie	1999	854,61	275,19	228,96	66,44	43,53	85,23
Chorvatsko	2002	1 214,80	306,26	589,83	59,27	67,09	83,21
Irsko	2001	946,00	242,28	373,42	135,49	32,41	64,32
Island	1999	752,31	222,86	317,70	60,90	10,90	44,28
Itálie	2000	776,67	244,18	290,27	58,11	36,40	49,01
Litva	2002	1 478,16	290,39	702,49	74,51	56,04	259,82
Lotyšsko	2002	1 617,98	289,62	813,52	58,41	54,52	249,55
Lucembursko	2002	867,39	226,57	313,55	86,07	39,32	91,51
Maďarsko	2002	1 395,91	370,62	638,59	56,89	118,74	122,69
Malta	2002	853,86	211,79	348,58	126,19	26,71	37,10
Německo	2001	845,89	231,10	354,59	56,14	45,28	50,07
Nizozemsko	2000	883,52	261,43	302,82	100,87	29,73	38,35
Norsko	2001	814,62	214,61	310,38	74,04	23,50	56,06
Polsko	2001	1 218,73	302,36	544,98	61,22	49,28	101,31
Portugalsko	2000	1 092,18	241,43	370,81	112,87	49,78	67,41
Rakousko	2002	839,59	227,06	353,38	49,07	45,89	71,34
Rumunsko	2002	1 442,36	235,97	821,88	97,89	95,21	105,71
Rusko	2002	2 198,77	280,52	1 109,21	126,82	71,70	400,86
Řecko	1999	808,15	218,33	355,95	55,45	20,92	58,50
Slovensko	2001	1 318,62	323,59	669,01	78,01	73,84	96,28
Slovinsko	2002	1 074,49	294,56	372,99	94,17	73,30	106,04
Spojené království	2000	851,62	236,87	329,56	132,51	35,96	41,56
Španělsko	2000	812,13	248,89	239,37	98,72	43,84	55,96
Švédsko	2001	739,35	185,29	318,53	46,20	23,66	58,55
Švýcarsko	2000	748,99	213,36	264,45	57,34	27,82	62,55
Ukrajina	2002	1 908,56	244,59	1 039,96	110,85	68,43	268,93

Tab. 5.4 Standardizovaná úmrtnost ve vybraných evropských zemích

Země	Rok	Standardizovaná úmrtnost (evropský standard)					
		celkem	z toho				
			zhoubné novotvary	oběhová soustava	dýchací soustava	trávicí soustava	poranění a otravy
		ženy					
Česká republika	2002	685,92	174,00	379,49	27,18	25,98	32,81
Bělorusko	2001	928,87	118,26	532,58	26,93	19,63	61,60
Bulharsko	2002	874,01	116,93	601,77	23,55	16,02	22,10
Dánsko	1999	660,46	203,21	210,37	64,69	34,79	34,40
Finsko	2002	513,68	117,86	209,23	32,74	20,40	34,74
Francie	1999	456,68	126,06	132,06	31,42	22,40	37,15
Chorvatsko	2002	711,12	149,60	404,32	24,05	25,82	29,52
Irsko	2001	599,33	169,68	221,37	87,90	21,76	19,99
Island	1999	528,90	160,91	200,53	55,56	12,64	15,71
Itálie	2000	454,32	129,78	188,26	22,85	20,55	19,49
Litva	2002	709,52	140,85	416,41	19,35	27,24	55,86
Lotyšsko	2002	797,12	138,71	462,18	13,33	23,65	65,48
Lucembursko	2002	514,09	132,75	199,72	46,77	23,72	32,08
Maďarsko	2002	772,14	188,46	408,12	23,12	45,24	46,06
Malta	2002	539,24	128,38	244,54	45,63	19,13	19,84
Německo	2001	518,47	140,54	234,43	24,98	26,07	19,63
Nizozemsko	2000	556,83	157,89	182,04	49,02	22,33	19,54
Norsko	2001	511,57	148,50	181,62	46,05	16,29	25,38
Polsko	2001	679,99	158,01	346,02	25,16	25,78	28,23
Portugalsko	2000	633,89	121,20	262,33	55,74	21,44	19,99
Rakousko	2002	512,58	134,20	242,93	23,07	23,40	23,88
Rumunsko	2002	901,87	132,10	600,97	46,92	45,70	28,17
Rusko	2002	1 054,33	135,54	650,29	29,91	34,47	91,66
Řecko	1999	543,23	114,23	280,70	35,13	11,83	18,65
Slovensko	2001	733,97	152,48	444,05	35,81	30,53	20,67
Slovinsko	2002	569,25	147,28	234,83	37,41	34,84	31,67
Spojené království	2000	569,71	164,32	201,42	87,62	28,03	17,17
Španělsko	2000	449,16	110,11	161,72	39,39	22,46	16,69
Švédsko	2001	490,59	140,47	193,88	28,84	15,93	23,74
Švýcarsko	2000	456,69	125,83	167,46	28,06	18,23	24,97
Ukrajina	2002	978,22	119,68	647,97	24,64	26,65	57,03

Definice pojmů

Mrtvorozenost - počet mrtvě narozených na 1 000 narozených celkem.

Úmrtnost

specifická - úmrtnost v dané věkové skupině,

standardizovaná - úmrtnost teoretické evropské populace ("evropského standardu") vypočtená z jednotlivých specifických úmrtností konkrétní populace,

kojenecká - počet zemřelých do 1 roku věku na 1 000 živě narozených,

novorozenecká - počet zemřelých do 28 dnů věku na 1 000 živě narozených.

Střední délka života (ve věku x) - střední hodnota počtu let zbývajících do smrti x -letému člověku za předpokladu zachování úmrtnosti z období výpočtu (při narození = ve věku 0).

Průměrné procento pracovní neschopnosti - podíl kalendářních dnů pracovní neschopnosti na celkovém kalendářním fondu ve sledovaném období.

Přepočtený počet pracovníků - součet úvazků jednotlivých pracovníků zdravotnických zařízení, přepočtený podle délky plně týdenní pracovní doby, stanovené pro dané zařízení či pracoviště. Obvyklá délka pracovní doby je 40 hodin týdně, dále to může být 39,5 hodin (pracoviště TRN), nebo 38,75 hodin (2-směnný provoz), 37,5 hodin (3-směnný nebo nepřetržitý provoz), 33,5 hodin (zdravotní důvody) a nebo 30 hodin (mladiství).

Počet pracovníků ve zdravotnictví zahrnuje:

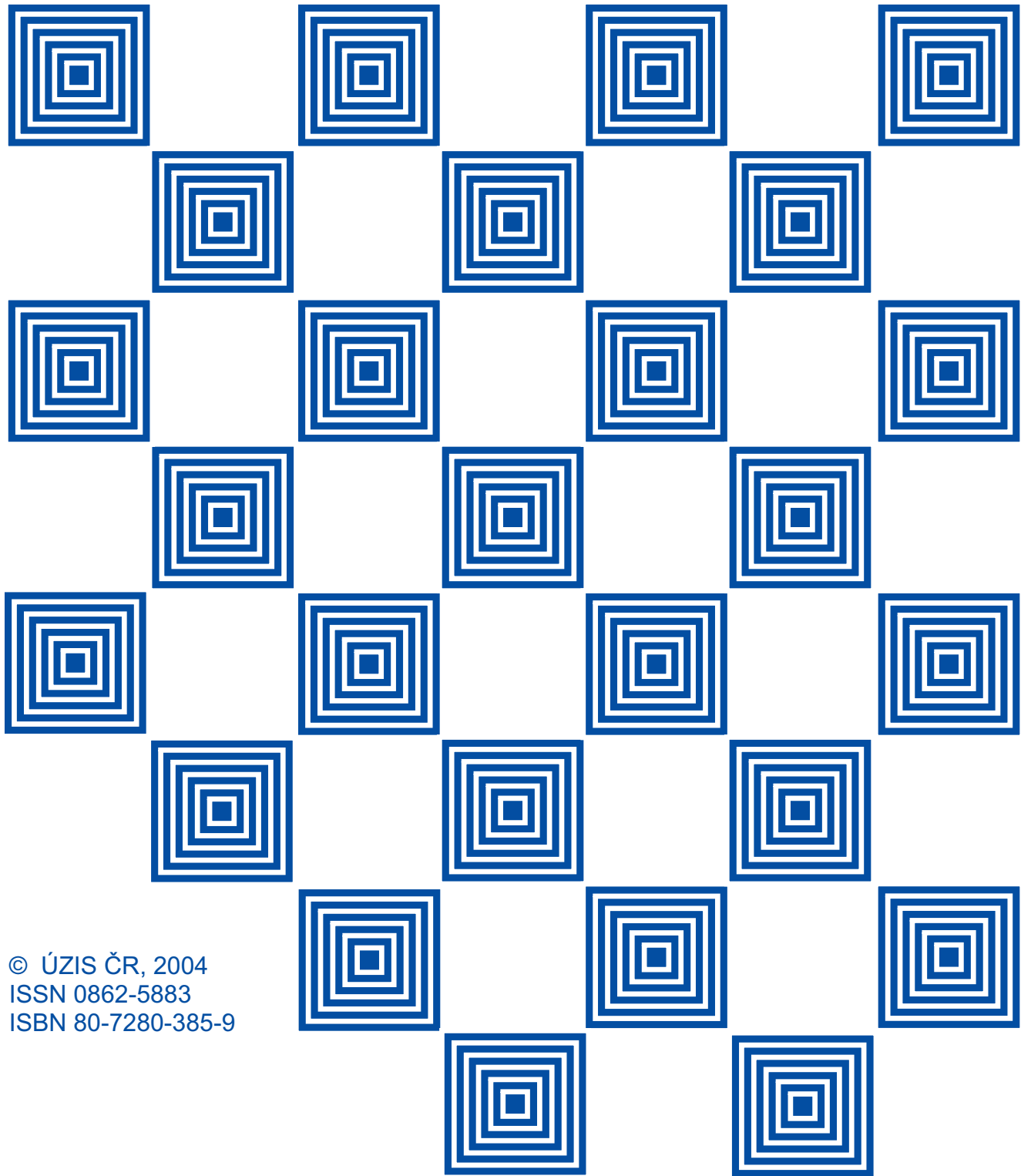
- zaměstnance v evidenčním počtu,
- zaměstnavatele (podnikatele, vč. OSVČ),
- smluvní pracovníky.

Evidenční počet zaměstnanců - počet zaměstnanců všech kategorií daného zařízení či pracoviště, kteří jsou k němu v pracovním, služebním či členském poměru (mají pracovní smlouvu na dobu určitou či neurčitou). Do evidenčního počtu se nezapočítávají např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené, osoby vykonávající vojenskou službu (vč. civilní).

Zaměstnavatelé (podnikatelé, vč. OSVČ) - fyzické osoby, které zaměstnávají fyzické osoby v pracovněprávních vztazích, vč. osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), kteří sami v zařízení pracují. Za svoji práci nemají mzdu, ale podnikatelskou odměnu. Nepatří sem podnikatelé, kteří pouze vlastní zdravotnické zařízení, ale nepracují v něm.

Smluvní pracovníci - jsou pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení a nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců, tzn., že pracují např.:

- na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- podle § 38 odst. 4 Zákoníku práce dočasně přidělení k výkonu práce do jiné organizace (např. stáže),
- na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku) či jinou smlouvu,
- jako spolupracující rodinný příslušník.

ÚSTAV ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ A STATISTIKY ČR

ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
2003

VE STATISTICKÝCH
ÚDAJÍCH

© ÚZIS ČR, 2004
ISSN 0862-5883
ISBN 80-7280-385-9

PRAHA 2004